

Οἱ ἅγιοι, ὁ Χριστὸς παρατεινόμενος εἰς τοὺς αἰῶνες

Στὴν Καινὴ Διαθήκη ἅγιοι ὀνομάζονταν ὅλοι οἱ χριστιανοὶ ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ, πού ἀποχωρίστηκαν ἀπὸ τὴ μάζα τῶν εἰδωλολατρῶν καὶ ἀφιερώθηκαν στὸν Θεό (π.χ. Πράξ. 26,10· Ρωμ. 1,7· Α΄ Κορ. 1,2· Ἰούδα 3). Ἡ Παναγία ὡς Μητέρα τοῦ Θεανθρώπου, τιμήθηκε ἰδιαίτερα ἀπὸ τοὺς χριστιανούς ἀπὸ τὴν πρώτη ἐποχή, καθότι τιμήθηκε ἀπὸ τὸν Υἱό καὶ Θεό της. Ἡ Τρίτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐπισημοποίησε τὴν ἡδὴ ὑπάρχουσα τιμὴ τῆς Θεοτόκου.

Ἰδιαίτερα τιμήθηκαν ὡς ἅγιοι οἱ ἀπόστολοι, οἱ ὁποῖοι ἀφιερώθηκαν στὴν παγκόσμια ἱεραποστολή καὶ θυσιάστηκαν – ἐκτός τοῦ Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ – ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς εἰδωλολάτρες. Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος κατόρθωσε καὶ βρῆκε καὶ μετέφερε τὰ ἱερὰ λείψανα τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἀπὸ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου στὸν ναὸ τῶν ἁγίων ἀποστόλων στὴν Κωνσταντινούπολη, διότι οἱ χριστιανοὶ τοὺς τιμοῦσαν ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν πρώτων χρόνων τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀργότερα ὁ τίτλος τοῦ ἁγίου ἀποδόθηκε στοὺς μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ, πού ὁμολόγησαν τὴν πίστη τους καὶ θυσιάσαν τὴ ζωὴ τους γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Ὑπολογίζεται πὼς μόνο τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνες τῆς Ἐκκλησίας μαρτύρησαν ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους ἑνδεκα ἑκατομμύρια χριστιανῶν. Ὁ ἅγιος Δημήτριος τῆς Θεσσαλονίκης δοξάσθηκε ἀπὸ τὸν Θεό μέ τὴν ἄνω τῶν χιλίων ἐτῶν μυρόβλυση. Πολλῶν μαρτύρων τὰ ἱερὰ λείψανα θαυματουργοῦσαν καὶ θαυματουργοῦν μέχρι σήμερα.

Μέ τὴν παύση τῶν διωγμῶν ἀπὸ τὸν Μέγα Κωνσταντῖνο καὶ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἀναχωρητισμοῦ καὶ τοῦ ἀσκητισμοῦ ἅγιοι ὀνομάσθηκαν καὶ οἱ ἐρημίτες καὶ οἱ μοναχοί, πού ἔφθασαν σὲ ὑψηλὴ πνευματικότητα, ὅπως ὁ Μέγας Ἀντώνιος καὶ ὁ Παχώμιος. Αὐτοὶ πῆραν τὸν ἰδιαίτερο τίτλο τοῦ ὁσίου. Πολλοὶ ὅσοι ἀπόκτησαν ἀπὸ τὸν δωρεοδότη Κύριο πνευματικὰ χαρίσματα, ὅπως π. χ. τὴ διόραση, τὴν προόραση καὶ τὴν ἴαση. Αὐτὰ τὰ χαρίσματα λειτουργοῦσαν στὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ παραμυθητικά καὶ προτρεπτικά γιὰ ἀγώνα.

Οἱ ἅγιοι τιμῶνται, ὄχι γιατί ἔχουν κάποια αὐτοτελεῖ ἄξια,

Τὸ περιοδικό αὐτὸ εἶναι ἀφιερωμένο στὸν ἅγιο Ἰάκωβο Τσαλίκη, ἕναν μεγάλο πνευματικό πατέρα καὶ ἀσκητὴ τῆς ἐποχῆς μας. Γεννήθηκε τὸ 1920 μ.Χ. στὴν ἀγιοτόκο Μικρὰ Ἀσία καὶ συγκεκριμένα στὸ χωριὸ Λιβίσι τῆς Μάκρης, ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Ρόδο. Στὴ Μικρὰ Ἀσία ἡ οἰκογένειά του μετανάστευσε ἀπὸ τὴ Ρόδο, ὅπου τὸ ἐπώνυμο ‘Τσαλίκης’ ὑπάρχει μέχρι σήμερα. Λόγω τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς μεταφυτεύθηκε δύο ἐτῶν στὸ χωριὸ Φαράκλα τῆς Εὐβοίας. Ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ ἀσκητικότητα τῆς μητέρας του Θεοδώρας ἐπέδρασε στὸ μικρὸ Ἰάκωβο. Αὐτὴ τὸν ἔμαθε νὰ προσεύχεται καὶ νὰ κάνει μετάνοιες. Ἡ Παναγία καὶ ὁ ἅγιος Χαράλαμπος τὸν θεράπευσαν ἀπὸ δύσκολες ἀσθένειες. Εἶδε τὴν ἁγία Παρασκευὴ σὲ Ἐξωκκλήσι τῆς ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ τοῦ εἶπε τὸ μέλλον του. Μικρὸς μέ τὴν προσευχὴ θεράπευσε περιπτώσεις βασκανίας, παιδικῆς ἀσθένειας καὶ δαιμονισμοῦ. Τὸ Καλοκαίρι τοῦ 1952, ὕστερα ἀπὸ ἐμφάνιση τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ κατὰ μία ἐπίσκεψη τοῦ ἀνδρα πλέον Ἰακώβου στὸ Μοναστήρι του στὴ βόρεια Εὐβοία ἐγινε μοναχός καὶ ἱερέας ἐκεῖ. Χιλιάδες κόσμου τὸν ἀναζητοῦσαν γιὰ νὰ ἐξομολογηθοῦν τίς ἁμαρτίες τους καὶ νὰ παρηγορηθοῦν ἀπὸ τὰ βάσανα τῆς ζωῆς τους. Ἦταν πολὺ ταπεινός καὶ πολὺ καλλιεργοῦσε τὴν ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον καὶ τὴν προσευχή. Ὑπῆρξε κατασκευτικὸς λειτουργός καὶ προσηνής στοὺς προσκυνητές. Βίωσε τὸ μυστήριο τῆς δεῖας Λειτουργίας. Ἐξῆσε πολλές ἀγιοφάνειες ἀλλὰ καὶ πολλές ἄμεσες πειρασμικές ἐπιθέσεις. Εἶχε τὰ χαρίσματα τῆς διοράσεως, τῆς προοράσεως καὶ τῆς ἰάσεως. Γι’ αὐτὸν μίλησαν μέ ἐπαινετικά λόγια οἱ ἄλλοι ἅγιοι τῶν ἡμερῶν μας π. Πορφύριος καὶ π. Παῖσιος. Ἐλεγε χαρακτηριστικά ὁ ἅγιος Πορφύριος: «ὁ π. Ἰάκωβος εἶναι μέγας ἀλλὰ κρυφός ἅγιος».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οί άγιοι, ό Χριστός παρατεινόμενος εις τούς αιώνες
Άρχ. Μαξίμου Παναγιώτου, σελ. 1

Πράξις τής έν τῷ Άγιολογίῳ Όρθοδόξου Έκκλη-
 σίας κατατάξεως τοῦ Άρχιμανδρίτου Ίακώβου
 Τσαλίκη (1920-1991), σελ. 3

Μνήμες από τόν Γέροντά μου, Όσιο Ίακώβο Τσαλίκη
Άρχιμ. π. Γαβριήλ, σελ. 4

Ό άγιος Ίάκωβος Τσαλίκης
Μητροπολίτου Μόρφου Νεοφύτου, σελ. 11

Ό άγιος Ίάκωβος Τσαλίκης ό «μέ συγχωρεΐτε»! Ό
 άγιος τής μυστικής Θείας Λειτουργίας
Άνδρέα Χριστοφόρου, σελ. 15

Θαύματα τοῦ άγίου Ίακώβου, σελ. 16

Μήνυμα τής Α.Θ.Π. τοῦ Οικουμενικοῦ Πατριάρ-
 χου κ.κ. Βαρθολομαίου επί τῇ έορτῇ τής
 Ίνδίκτου καί τῇ ήμέρᾳ προσευχῆς ὑπέρ τοῦ
 φυσικοῦ περιβάλλοντος, σελ. 19

Πατριαρχική απόδειξις επί τοῖς Χριστουγέννοις,
 σελ. 20

Χριστουγεννιάτικο μήνυμα Μητροπολίτου Ρόδου
 κ. Κυρίλλου, σελ. 22

Άπό τή διδασκαλία τοῦ Άγίου Ίακ. Τσαλίκη, σελ. 23

Έθνική Άντίσταση (1940-1945). Ένωμένη αντί-
 δραση μεταξύ ὠδίνων καί ὀδυνών
Ν.Γ. Τσιρέβελο, σελ. 24

Άντί Μνημοσύνου τοῦ Μητροπολίτου Σπυρίδω-
 νος Συνοδινού (12 Δεκεμβρίου 2019), σελ. 26

Ειδήσεις Οίκουμ. Πατριαρχείου, σελ. 28

Ειδήσεις Ίερᾶς Μητροπόλεως, σελ. 31

Ίεροψαλτικά Νέα, σελ. 39

Άπόψεις καί Σχόλια,
Άρχιμ. Μαξίμου Παναγιώτου, σελ. 40

άλλά γιατί ένώθηκαν μέ τό Θεό καί έγιναν κατοι-
 κητήρια τής θείας Χάριτος. Τιμοῦμε τούς άγίους
 ὄχι γιατί έγιναν ὑπεράνθρωποι, αλλά γιατί έγι-
 ναν κατοικητήρια τοῦ Χριστοῦ. Τά λείψανα τῶν
 άγίων θαυματουργοῦν, γιατί εἶναι φορεῖς τής
 θείας Χάριτος.

Ένας δεύτερος λόγος πού αποδίδονται τι-
 μητικοί ὕμνοι στοῦς άγίους κατά τίς λατρευτι-
 κές συνάξεις εἶναι ὅτι ἡ Έκκλησία πιστεύει πώς
 οἱ άγιοι εὐρισκόμενοι ένώπιον τοῦ Θεοῦ ἔχουν
 παρρησία καί μεσιτεύουν ὑπέρ τῶν άγωνιζομέ-
 νων στή γῇ χριστιανῶν.

Ό Χριστός, ὅταν απέστειλε τούς μαθητές Του
 στήν παγκόσμια αποστολή, τούς εἶπε «ίδού ἐγώ
 μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ήμέρας ἕως τής συντε-
 λείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ. 28,20). Αυτό σημαίνει
 ὅτι ό Χριστός θά βρίσκεται στήν Έκκλησία Του
 μέχρι τό τέλος τής ζωῆς του κόσμου.

Ό Χριστός ἄλλοτε εἶχε πει «ἀμὴν ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν, ό πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγώ ποιῶ κά-
 κεῖνος ποιήσει, καί μείζονα (μεγαλύτερα) τούτων
 ποιήσει» (Ίω. 14,12). Τά θαυματουργοῦντα λεί-
 ψανα τῶν μαρτύρων καί τά μεγάλα χαρίσματα
 τῶν ὁσίων φανερώνουν τήν ὕπαρξη καί λειτουρ-
 γία τής δύναμης τοῦ Χριστοῦ.

Ένα ἀπτό παράδειγμα ἐπανάληψης τῶν ἔρ-
 γων τοῦ Χριστοῦ στήν Έκκλησία Του εἶναι καί
 τό ἀκόλουθο γεγονός ἀπό τή ζωή τοῦ άγίου Ία-
 κώβου τοῦ έν Εὐβοίᾳ. Τόν Αὐγουστο τοῦ 1963
 δούλευαν ἐθελοντικά στή Μονή τοῦ ὁσίου Δαβίδ
 ἐνενήντα άτομα γιά τό νερό τής Μονῆς. Ό άγιος
 Ίάκωβος εἶχε μόνο γιά περίπου εἴκοσι άτομα φα-
 γητό. Παίρνει τό φαγητό στήν εἰκόνα τοῦ ὁσίου
 Δαβίδ καί τοῦ λέει: «Άγιέ μου, οἱ ἄνθρωποι αὐτοί
 δουλεύουν ὅλη μέρα γιά τό Μοναστήρι σου.
 Γυρνᾶνε ταλαιπωρημένοι καί πεινασμένοι. Δέν
 ἔχω τίποτε ἄλλο νά τούς δώσω νά φᾶνε, μόνο τίς
 δύομισι ὀκάδες μανέστρα μέ τό λίγο λαδάκι, τό
 μισό πρόσφορο καί τό μισό καρβελάκι. Μέ τήν
 ποσότητα αὐτή τρῶνε δεκαπέντε τό πολύ εἴκοσι
 ἄνθρωποι. Έσύ κανόνισέ τα, νά τά εὐλογήσεις,
 νά φᾶνε καί νά χορτάσουν. Βγάλε με ἀσπροπρό-
 σωπο». Έφαγαν ὅλοι καί περίσσεψε μισή κατσα-
 ρόλα. Ό ὁσιος Ίάκωβος ό έν Εὐβοίᾳ ἐπανάλαβε
 τό θαῦμα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν πέντε ἄρ-
 των καί τῶν δύο ἰχθύων τοῦ Χριστοῦ. ■

Άρχ. Μαξίμου Παναγιώτου

Η ΟΔΟΣ

Κωδικός έντύπου ISSN 1790-6733

Τετραμηνιαία έκδοση
 τής Ίερᾶς Μητροπόλεως Ρόδου
 Τηλέφωνο: 22410 34300
 Fax: 22410 73480
 Internet: www.imr.gr
 e-mail: imrodou@gmail.com
 Συντάσσεται ἀπό επιτροπή

Ίδιοκτήτης
 Ίερά Μητρόπολις Ρόδου

Έκδότης
 Μητροπολίτης Ρόδου
 κ. Κύριλλος

Υπεύθυνος Σύνταξης
 Αρχιμ. Μάξιμος Παναγιώτου

Προαιρετικές συνδρομές
 ALPHA BANK
 822002002008824

Έκδοτική Παραγωγή
 ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.
 Άρδηττοῦ 12-16, Αθήνα
 Τηλ. 210-9217513,
 Fax: 210-9237033
 www.eptalofos.gr
 e-mail: info@eptalofos.gr

Πράξις τῆς ἐν τῷ Ἀγιολογίῳ Ὁρδοδόξου Ἐκκλησίας κατατάξεως τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ἰακώβου Τσαλίκη (1920-1991)

«Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δόκιμος γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς,
ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν (Ἰακ. α', 12)

Τοὺς ἐν τῷ μετὰ σώματος βίῳ εὐσεβῶς καὶ ὁσίως πολιτευσαμένους καὶ εἰς τὴν τοῦ κόσμου τῶν πειρασμῶν κάμινον μεγάλως δοκιμασθέντας πλήν, ἀφορῶντες εἰς τὸ τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θέλημα, πορευθέντας οὐχὶ ἀκόπως ἀλλ' ἀγῶσι καὶ ἀσκήσει καὶ βίᾳ φύσεως διηνεκεῖ, ζῶντας δὲ καὶ μετὰ τὴν ἐκείσε ἀπὸ τῶν ἐνθένδε ἀποδημίαν ἰσχυρὰν σχόντας τὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως τῶν πιστῶν, διατηροῦντας διὰ τοῦτο δι' ἀδικόπου ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν παραδόσεως τὴν περὶ τῆς ὁσιότητος καὶ ἀγιότητος αὐτῶν ἱερὰν ἀνάμνησιν, μετὰ πάσης εὐλαβείας τιμᾶν καὶ γεραίρειν μετὰ τοῦ περιουσίου τοῦ Θεοῦ λαοῦ, οἶδεν ἡ Ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τῇ χορείᾳ τῶν Ἀγίων αὐτοὺς συναριθμοῦσα καὶ τὴν τούτων ἐπικαλουμένην μεσιτείαν πρὸς τὸν φιλόανθρωπον Θεὸν ὑπὲρ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν, ἰάσεως ἀσθενῶν, καὶ ἀπαξιαπλῶς ὠφελείας ψυχικῆς τοῦ χριστωνύμου πληρώματος.

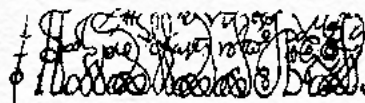
Ἐπειδὴ τοίνυν τοιοῦτος τὸν βίον καὶ τὴν πολιτείαν κατεδείχθη καὶ ὁ ἐν Λιβισίῳ Μάκρης τῆς ὄντως ἀγιοτόκου Μικρᾶς Ἀσίας γεννηθεὶς ὑπὸ γονέων εὐσεβῶν Σταύρου καὶ Θεοδώρας καὶ εἰς ἡλικίαν ἐβδομήκοντα καὶ ἐνὸς ἐτῶν τὸ ζῆν ἐκμετρήσας, ζῶν, διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερᾶς ἐξομολογήσεως, κατασταθεὶς τῷ ὄντι λιμὴν εὐδίας ψυχῶν δυσαριθμήτων, διὰ τοῦ μοναστικοῦ καὶ λειτουργικοῦ φρονήματος, διὰ τοῦ ἀγαπητικοῦ, ταπεινοῦ, πραέος, φιλησύχου, φιλαγίου, προσευχητικοῦ, ἐλεήμονος καὶ φιλευσπλάγχχνου ἡθους αὐτοῦ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν πολλῶν ὑπὸ Θεοῦ χαρισμάτων πολλαπλῶς φανερωθέντων, ἐν οἷς τὸ διορατικὸν καὶ προορατικὸν καὶ θαυματουργικὸν τοιαῦτα, κοσμηθεὶς, ὡς καὶ μετὰ θάνατον δὲ ἰσχυρὰν σχὼν τὴν ἐπίδρασιν ἐκ τῶν τοιούτων ἐπὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως τῶν πιστῶν Ἀρχιμανδρίτης Ἰακώβος Τσαλίκης, διατελέσας Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ τοῦ Γέροντος ἐν Λίμνῃ Εὐβοίας, καθ' ἃ ἄρτι ὑπέβαλε ἡ Ἐκκλησία διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπιτόπιος Ἱεράρχης Ἱερώτατος Μητροπολίτης Χαλκίδος κύριος Χρυσόστομος αἰτούμενος δὲ ὅπως ἡ Ἐκκλησία προέλθῃ ἐπισήμως εἰς τὴν ἐν τῷ Ἑορτολογίῳ αὐτῆς ἔνταξιν αὐτοῦ ὡς Ὁσίου καὶ Ἀγίου, ἡ Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ὑπ'

ὄψιν λαβόντες τὴν ἀδιάκοπον ζῶσαν μαρτυρίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως οὐ μόνον τῶν κατοίκων τῆς Εὐβοίας ἀλλὰ καὶ τῶν πιστῶν ἐκ τῆς εὐρυτέρας περιοχῆς, ἀλλὰ καὶ πανελληνίως καὶ πανορθόδοξως περὶ τῆς ὁσιότητος καὶ ἀγιότητος τοῦ εἰρημένου Ἀρχιμανδρίτου, καὶ τὴν ἀρχῇθεν ἀποδιδδομένην αὐτῷ ὡς Ἀγίῳ τιμὴν, τῷ κοινῷ τῆς Ἐκκλησίας ἔθει κατακολουθοῦντες, ὡς εὐλογον καὶ πρέπον τὸ αἶτημα τῆς αὐτοῦ Ἱερότητος ἐκρίναμεν τε καὶ ἀπεδεξάμεθα.

Διὸ καὶ θεσπίζομεν Συνοδικῶς καὶ ἐν Ἀγίῳ διακελευόμεθα Πνεύματι ὅπως ὁ εἰρημένος Ἀρχιμανδρίτης Ἰακώβος Τσαλίκης, Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ τοῦ Γέροντος ἐν Λίμνῃ Εὐβοίας, συναριθμῆται τοῖς Ἀγίοις τῆς Ἐκκλησίας, ὡς μέχρι τοῦδε οὕτω καὶ εἰς τὸ ἐξῆς εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα τιμώμενος παρὰ τῶν πιστῶν καὶ ὕμνοις ἐγκωμίων γεραίρόμενος κατ' ἔτος τῇ κβ' Νοεμβρίου, τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας αὐτοῦ γενομένης τῇ κα' Νοεμβρίου καθ' ἣν τῆς εἰς τὸν Ναὸν Εἴσοδον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐορτάζειν παρελάβομεν.

Εἰς ἔνδειξιν δὲ τούτου καὶ βεβαίωσιν ἐγένετο καὶ ἡ παροῦσα Πατριαρχικὴ ἡμῶν καὶ Συνοδικὴ Πρᾶξις, καταστρωθεῖσα μὲν καὶ ὑπογραφεῖσα ἐν τῷδε τῷ Ἱερῷ Κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐν ἴσῳ δὲ καὶ ἀπαραλλάκτῳ ἀποσταλεῖσα τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κυρίῳ Ἱερωνύμῳ πρὸς διαβίβασιν τῷ Ἱερωτάτῳ Μητροπολίτῃ Χαλκίδος κυρίῳ Χρυσόστομῳ, πρὸς ἐπ' ἐκκλησίας ἀνάγνωσιν καὶ κατάθεσιν εἴτα ἐν τοῖς Ἀρχείοις τῆς καθ' αὐτὸν Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ βιζ' κατὰ μῆνα Νοέμβριον (κζ')
Ἐπινεμήσεως ΙΑ'

 Ἰωάννης Β' Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

† ὁ Νικαίας Κωνσταντίνος,	† ὁ Χαλκηδόνος Ἀθανάσιος,
† ὁ Δέρκων Ἀπόστολος,	† ὁ Ἀμερικῆς Δημήτριος,
† ὁ Θυατείρων καὶ Μ. Βρεταννίας Γρηγόριος,	† ὁ Πιττσβούργου Σάββας,
† ὁ Κισάμου καὶ Σελίνου Ἀμφιλόχιος,	† ὁ Ἰσπανίας & Πορτογαλίας Πολύκαρπος,
† ὁ Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτου Στέφανος,	† ὁ Προύσης Ἐλπιδοφόρος,
	† ὁ Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας Κύριλλος.

Μνήμες από τόν Γέροντά μου, Όσιο Ίάκωβο Τσαλίκη

Αρχιμ. π. Γαβριήλ, Καθηγουμένου της Ιερᾶς Μονῆς Όσίου Δαυΐδ τοῦ Γέροντος

Κάθε φορά πού καλοῦμαι νά μιλήσω γι' αὐτή τήν ἀγία μορφή τῆς Ἐκκλησίας μας, τόν Ἅγιο Ίάκωβο Τσαλίκη, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε Γέροντάς μας καί Ἡγούμενος τῆς ἱστορικῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Όσίου Δαυΐδ, αἰσθάνομαι ἀδύναμος καί κυριεύομαι ἀπό δέος, γιατί ὅ,τι καί νά πῶ θά εἶναι ἐλαχιστότατο καί δυσανάλογο πρὸς τήν ἀγιότητα αὐτοῦ τοῦ «γίγαντα τῆς Ὁρθοδοξίας», ὅπως τόν ἀποκάλεσαν, οἱ Ἅγιοι τῆς ἐποχῆς μας, ὁ Ἅγιος Πορφύριος, ὁ Ἅγιος Παΐσιος, ὁ Ἅγιος Σωφρόνιος τοῦ Ἑσσεξ, καί ἄλλοι σεβαστοὶ Ἀγιορεῖτες Πατέρες, ὅλοι «ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ». Ἐχοντας ὁμως κατὰ νοῦ καί τήν προτροπή τοῦ Ἁγίου Παΐσιου ἀπὸ τόν πρόλογο τοῦ βιβλίου του γιὰ τόν Χατζῆ-Γιώργη, ὅπου γράφει ὅτι: «Οἱ ἀπόγονοι πάντοτε ἔχουν ἱερό καθῆκον νά γράφουν τὰ θεῖα κατορθώματα τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς ἐποχῆς τους καί τόν φιλότιμο ἀγώνα τους γιὰ νά πλησιάσουν τόν Θεό», θά προσπαθῆσω νά πῶ καί ἐγώ κάτι ἀπὸ αὐτά πού ἔζησα κοντά του, εἴτε γιατί δέν μπόρεσε νά τὰ κρύψει, ἀφοῦ τήν πνευματική του ἐργασία καί τὰ μεγάλα χαρίσματά του, μέ τὰ ὁποῖα ἦταν προικισμένος ἀπὸ τόν Θεό, προορατικό, διορατικό, θαυματουργικό προσπαθοῦσε νά τὰ κρύβει ἐπιμελῶς, γιὰ νά μὴν δοξάζεται, εἴτε γιατί ἀπὸ τήν πολλή του ἀγάπη ἐπέτρεψε νά τὰ δοῦμε καί μεῖς, νά τὰ ἀκούσουμε πρὸς πνευματική μας ὠφέλεια.

Σύμφωνα μέ τίς ἀφηγήσεις τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου γιὰ τήν εὐλογημένη οἰκογένειά του, ὁ πατέρας του Σταῦρος Τσαλίκης, καταγόμενος ἀπὸ τὰ Μαράσια τῆς Ρόδου, δούλεψε ὡς κτίστης στό σπίτι τοῦ Γιώργου Κρεμμυδᾶ στό Λιβίσι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὁ ὁποῖος τόν ἔκανε γαμπρό του στή μικρή του κόρη, τήν εὐγενική, ντροπαλή, ἐλεήμονα, ἐγκρατή, ἐργατική, νοικοκυρεμένη, γεμάτη ἀγάπη, εὐλάβεια καί βαθειά πίστη Θεοδώρα.

Τό εὐλογημένο ζευγάρι στίς 5 Νοεμβρίου τοῦ 1920 ἔφερε στόν κόσμο τόν Ίάκωβο, πού ἔμελλε νά

συνεχίσει τή σπουδαία ἐκκλησιαστική παράδοση τῆς οἰκογένειας (ἐπτὰ γενεές ἱερωμένων).

Συχνά τόνιζε ὁ Γέροντας ὅτι μεγάλη σημασία ἔχει στήν πνευματική ἐξέλιξη τῶν ἀπογόνων ἡ πνευματική κατάσταση καί ἡ βιοτῆ τῶν γονιῶν καί γενικά τῶν προγόνων τους.

Μετά τή Μικρασιατική Καταστροφή, дуό χρόνων παιδάκι ὁ Ἅγιος ἀκολούθησε μέ τήν οἰκογένειά του τόν σκληρό δρόμο τῆς προσφυγιάς. Ἐζησαν κάτω ἀπὸ πολύ δύσκολες συνθῆκες γιὰ дуό χρόνια στό χωριό Ἅγιος Γεώργιος τῆς Ἀμφισσας. Τελειώνοντας τό 1925 μεταφέρανε τοὺς Λιβισιανούς πρόσφυγες στό χωριό Φαράκλα τῆς Εὐβοίας, ὅπου ἔζησε ὁ Ἅγιος μέχρι νά ἐγκαταβιώσει στή Μονή τοῦ Όσίου Δαυΐδ.

Ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος δέχτηκε τήν κλήση ἀπὸ τόν Θεό παιδιόθεν. Ἡ ἀγάπη του γιὰ τήν Ἐκκλησία καί τὰ ἱερά ἦταν ἐκδηλη. Κάθε ἀπόγευμα μέ τή γιαγιά Δέσποινα καί τή θεοσεβῆ μητέρα του, οἱ ὁποῖες συνέβαλαν τὰ μέγιστα στό «κτίσιμο» τῆς πνευματικῆς προσωπικότητάς του, ἀνάβανε τὰ καντηλάκια στά ἐξωκκλήσια καί τὰ περιποιούνταν. Ἐξι χρόνων εἶχε μάθει ἀπέξω τή Θεία Λειτουργία, χωρίς νά γνωρίζει γράμματα. Ἐμαθε ἀπὸ τή μητέρα του νά προσεύχεται καί νά κάνει πολλές μετάνοιες. Ἐγινε σιγά-σιγά ἓνας μικρός ἀσκητής.

Στό σχολεῖο διακρίθηκε γιὰ τίς ἐπιδόσεις του. Αὐτή τήν περίοδο τοῦ ἐμφανίσθηκε ἡ Ἁγία Παρασκευή καί τοῦ φανέρωσε τό λαμπρό ἐκκλησιαστικό του μέλλον. Συχνά, ἀπὸ ἑννέα ἐτῶν περίπου, τοῦ ζητοῦσαν καί διάβαζε εὐχές, προσευχόταν καί θεράπευε συγχωριανούς του. Τό 1933 τελείωσε τό δημοτικό, ὁμως λόγω οἰκονομικῶν δυσκολιῶν δέ συνέχισε στό Γυμνάσιο, ἀλλά ἀκολούθησε τόν πατέρα του στή χτιστική.

Ἐτσι ὅλη μέρα στό χωριό του τή Φαράκλα ἦταν στή σκληρή ἐργασία τῶν χωραφιῶν καί τῶν χτισμάτων, σέ ἐξυπηρετήσεις τῶν συγχωριανῶν του καί

τήν περιποίηση τῶν ἐξωκκλησίων. Τίς Κυριακές καί τίς γιορτές στόν Ναό ἀπό πολύ νωρίς, γιά τήν τακτοποίηση τοῦ Ἱεροῦ, στή βοήθεια τοῦ Ἱερέα καί στό ψάλσιμο μέ τήν ὠραία, ιεροπρεπῆ καί μέ ἐπίσημο τόνο φωνή του. Τό βράδυ μέ τό λυχνάρι ἤ τό φῶς τοῦ φεγγαριοῦ στό διάβασμα τοῦ Ψαλτηρίου καί τῶν παρακλήσεων, στήν προσευχή ὥρες ὁλόκληρες γονατιστός -συνήθεια τήν ὁποία εἶχε μέχρι καί τήν κοίμησή του- καί «στάς μετανοίας», ὅπως ἔλεγε. Συχνά ἀγρυπνοῦσε μόνος του στό ἐξωκκλησί τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ἢ ἔφαλλε σέ ἀγρυπνίες πού γίνονταν στά γύρω χωριά, καθὼς καί στήν Ἱερά Μονή Ἀγίου Νικολάου στό Γαλατάκι.

Τά καλά λόγια γιά τόν νεαρό Ἰάκωβο ἔφτασαν στά αὐτιά τοῦ τότε Μητροπολίτη Χαλκίδος Γρηγορίου, ὁ ὁποῖος ἐντυπωσιασμένος καί ἀπό τό ψάλισμό του τόν χειροθέτησε Ἀναγνώστη.

Τόν Ἰούλιο τοῦ 1942 κοιμήθηκε ἡ μητέρα του, ἡ ὁποία τοῦ προεῖπε ὅτι θά γίνει Ἱερέας.

Τό 1947 ὁ Ἰάκωβος πῆγε στρατιώτης. Μέ τήν πίστη του στό Θεό, τίς προσευχές καί τίς δεήσεις του, τή βοήθεια τοῦ Ἀγίου Χαραλάμπη -εἶχε πάντα μαζί του τό θαυματουργό εἰκονισματάκι τοῦ Ἀγίου, οἰκογενειακό τους κειμήλιο-, μέ τό σεβασμό καί τήν πειθαρχία πρὸς τοὺς ἀνωτέρους του, τήν ἐργατικότητα καί τή σεμνότητά του, ξεπέρασε καί τίς ποικίλες δυσκολίες καί δοκιμασίες, πού ἀντιμετώπισε κατά τή διάρκεια τῆς τριετοῦς στρατιωτικῆς του θητείας. Ἔτυχε εὐτυχῶς τῆς ἰδιαίτερης ἐκτίμησης τοῦ διοικητῆ του, ὁ ὁποῖος κατάλαβε τό λαμπρό μέλλον τοῦ νεαροῦ προσφυγόπουλου.

Μετά τήν ἀπόλυσή του ἀπὸ τό στρατό σέ ἡλικία 29 χρονῶν, χάνει καί τόν πατέρα του. Ἀφοῦ ἐκπλήρωσε τήν ἐπιθυμία τῆς μητέρας του, νά παντρεύει τήν ἀδελφή του, τόν Νοέμβριο τοῦ 1952 προσέρχεται στό Μοναστήρι τοῦ Ὁσίου Δαυῖδ, στίς Ροβιές, γιά νά ἐκπληρώσει καί τή δική του ἐπιθυμία, νά γίνει μοναχός. Ὁ ἱερός του πόθος ἦταν, ὅπως μᾶς ἔλεγε, νά πάει στοὺς Ἁγίους Τόπους καί νά ζήσει στήν Ἐρημο, σ' ἓνα σπήλαιο ὡς Ἀσκητής. Μετά ὅμως ἀπὸ τήν ὀλοζώντανη ἐνώπιόν του ἐμφάνιση τοῦ Ὁσίου Δαυῖδ, ὁ ὁποῖος τόν ὑποδέχθηκε στήν Ἱερά Μονή, ὅταν πῆγε, πρὶν ξεκινήσει γιά

τοὺς Ἁγίους Τόπους, νά ζητήσει τή βοήθεια καί τή μεσιτεία Του, ὑποσχέθηκε στόν Ἅγιο ὅτι θά παραμείνει στή Μονή Του, ὅπως καί ἔγινε.

Σέ ἡλικία 32 ἐτῶν τό 1952, γίνεται δόκιμος μοναχός, χειροτονεῖται Διάκονος καί Ἱερέας. Ξεκινώντας τή μοναχική του ζωὴ ἀφιερώθηκε πλήρως στή διακονία τοῦ Θεοῦ καί τῶν ἀνθρώπων. Ὑπηρετήσε τόν Κύριο τηρώντας ἀπὸ τή νεότητά ἕως τό γῆρας τήν ἴδια προθυμία τῆς ἀσκήσεως μέ ἀγῶνες ἐφ' ἑκατομμύρια τῶν παλαιῶν Ὁσίων, πού ἀναφέρονται στά Γεροντικά. Ἀλλά καί οἱ ἐναντίον του ἐπιθέσεις τοῦ σατανᾶ, πνευματικές καί αἰσθητές, οἱ ποικίλοι

πειρασμοί, δοκιμασίες καί κακοπάθειές του ἀνάλογες μέ αὐτές πού ἀντιμετώπισαν πολλοὶ θεοφόροι Πατέρες. Μιμήθηκε σέ ὅλα τόν Ὁσιο Δαυῖδ καί βάδισε στά ἴχνη του.

Ἐβαλε ἀρχὴ ἀπαράβατη τήν ὑπακοή καί δέν ἔκανε τίποτα χωρὶς εὐλογία τοῦ Γέροντά του, τοῦ μακαριστοῦ π. Νικοδήμου, Ἡγουμένου τῆς Μονῆς, ἂν καί αὐτό συχνά ἀπαιτοῦσε πολὺν πεζοπορία, ἀφοῦ ὁ Γέροντάς του ἔμενε στή Λίμνη Εὐβοίας, ὡς ἐφημέριος τῆς ἐκεῖ ἐνορίας καί Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος τῆς περιφέρειας. Κάποτε μάλιστα, ἐνῶ ὁ π. Ἰάκωβος ἐνήργησε μετὰ ἀπὸ γραπτὴ ἐντολή τοῦ Ἡγουμένου του, ὁ Ἡγούμενος εἶτε ἐπειδὴ τό ξέχασε, εἶτε ἐπειδὴ ἤθελε νά τόν δοκιμάσει, τόν ἤλεγξε γιά ἀνυπα-

κοή. Τότε ὁ π. Ἰάκωβος ἔτρεξε καί ἔκαψε τό ἰδιόχειρο σημεῖωμα τοῦ Ἡγουμένου, πού ἀποδείκνυε τό δίκαιό του, καί ὅπως ἔλεγε, αὐτό τό ἔκανε γιά νά μὴ στενοχωρήσει τό Γέροντά του, ὁ ὁποῖος, βλέποντάς τον νά καίει τήν ἀπόδειξη τῆς ἀθωότητός του, τόν χτύπησε ἱκανοποιημένος στήν πλάτη λέγοντάς του: «Χαίροις ἀσκητά Ἰάκωβε».

Ὁ χώρος τῆς Μονῆς ὑπῆρξε ἡ παλαίστρα του. Ἀπὸ τὰ ἀγωνίσματά του γνωρίζουμε μόνο, ὅσα ὁ ἴδιος ἐπέτρεψε νά γίνουν γνωστά. Τά ὑπόλοιπα τὰ γνωρίζει μόνον ὁ Θεός. Τό γραφικό: «Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ βιάζεται καί βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν» βρῆκε πλήρη ἐφαρμογὴ στόν Ὁσιο Ἰάκωβο, ἀφοῦ ἡ βία πού ἀσκοῦσε στόν ἑαυτό του, στό καθετί, ἦταν τό κύριο χαρακτηριστικό του.

Ἡ νηστεία του ἦταν ὑπεράνθρωπη. Μερικές

φορές ξφθασε μέχρι και πλήρους άσιτίας για άρκετές ήμέρες. Άλλοτε νήστευε άκόμη και τό νερό. Όταν έτρωγε, «τσιμπούσε» λίγο από τά φαγητό του και, πριν άρχίσει, τελείωνε. «Εγώ», έλεγε, «άπό μικρό παιδί ήμουν καλόγερος. Ούτε ξφαγα στη ζωή μου ποτέ ζυμαρικά ή γλυκά, ούτε λιπαρές τροφές».

Επεικής μέ τούς άλλους, αλλά πολύ άυστηρός ήταν μέ τόν έαυτό του. Περίοδος Μεγάλης Σαρακοστής, Τετάρτη έσπέρας, του Μεγάλου Κανόνος, δίνει έντολή στόν μακαριστό π. Κύριλλο νά βάλει λίγο λαδάκι στό φαγητό τών φοιτητών της Θεολογικής Σχολής, πού είχαν έπισκεφθεί τό Μοναστήρι. «Ήρθαν άπό μακριά τά παιδιά, έκοπίασαν, είναι κουρασμένα» είπε. Άλλά, όταν σέ περίοδο άυστηρής νηστείας οί πατέρες πήραν τήν πρωτοβουλία νά του βάλουν λίγες σταγόνες λάδι στό φαγητό του, επειδή ήταν πολύ άρρωστος και έξασθενημένος και έπαιρνε πάρα πολλά φάρμακα, ούτε τό φαγητό ξφαγε, αλλά και πρόσ τούς πατέρες είπε μέ άυστηρό ύφος: «Μή μου χαλάτε τήν άσκησή μου».

Στόχος του Αγίου Ιακώβου ήταν νά τηρεί άπαρέγκλιτα τίς έντολές του Θεού και όλες τίς μοναχικές ύποσχέσεις. Έτσι όλη μέρα στόν άγώνα, στην έργασία, στην προσευχή, στη θυσία. Άλλωστε μάς έλεγε ότι «άγάπη πρόσ τόν Θεό και τόν άνθρωπο, σημαίνει θυσία». Ειδικά τά πρώτα χρόνια πού ήταν πολύ δύσκολα, άφου έκοπίαζε όλη τήν ήμέρα για τή συντήρηση της Μονής, και τήν τέλεση τών Άκολουθιών, τά βράδια, άνέβαινε στό άσκητήριο του Όσίου, κρυφά άπό τούς άλλους Πατέρες, θέλοντας νά μιμηθεί και σ' αυτό τόν Άγιο Δαυΐδ. Τίς άσέληνες όμως νύχτες δυσκολευόταν νά άνέβη τό μονοπάτι. Μετά τήν ταλαιπωρία του σέ μία τέτοια σκοτεινή νύχτα, είπε: «Θεέ μου, φώτισέ μου τόν δρόμο νά φτάσω στό άσκητήριο». Και ό καλός Θεός άκουσε τό αίτημά του. Συνήθιζε νά λέει: «Άπό τά πολλά άστρα του ουρανού μου έδωσε κι έμένα ένα. Αυτό πήγαινε μπροστά μου και μου 'φεγγε τόν δρόμο. Έτσι έφτανα στό άσκητήριο». Έκεί μέ μετανοίας, όπως έλεγε, μέ εύχές και δεήσεις παρακαλούσε, όπως ό Όσιος Δαυΐδ, για τή σωτηρία όλου του κόσμου αλλά και της δικής του της ψυχής. Του μετέφερε τά αίτήματα όλων τών ανθρώπων, πού ήταν κοντά του, πού του έστελναν γράμματα, πού του τηλεφωνούσαν. «Και πάλι στην έπιστροφή ό άστέρας μου έφεγγε μέχρι τήν πόρτα της Μονής και χωρίς νά μέ πάρει είδηση κανείς, χτυπούσα τό σήμαντρο και οί Πατέρες λέγανε: «Νά, ξύπνησε ό πατήρ Ιάκωβος και στη συνέχεια τελούσα, έλεγε,

τίς καθημερινές Άκολουθίες και τά διακονήματα στό Μοναστήρι».

Άλλοτε πριν μπει στό άσκητήριο, ζήτησε άπό τόν Όσιο Δαυΐδ: «Άγιέ μου Δαυΐδ, άν θές, νά έρθεις κι έσύ νά προσευχηθείς μαζί μου, νά ρθεις, αλλά νά 'ρθεις μέ γνωστό πρόσωπο, για νά μή φοβηθώ». Και μπαίνοντας νιώθει δίπλα του τόν Γέροντά του π. Νικόδημο, τόν Ήγούμενο της Μονής. Γονατίσανε, διαβάσανε Παρακλήσεις, όλο τό Ψαλτήρι κι έκαναν μετάνοιες. Ήταν ό Όσιος Δαυΐδ, πού είχε πάρει τή μορφή του π. Νικοδήμου.

Άλλη φορά καθώς προσευχόταν στό άσκητήριο έφανίστηκε πλήθος σκορπιών. Κατανοώντας τήν παγίδα του διαβόλου τούς διέταξε: «Μέχρι εδώ, εκεί θά σταθείτε». Και μέ μία πέτρα χάραξε έναν κύκλο γύρω του. Συνέχισε τήν προσευχή του και κανένας σκορπιός δέν πέρασε όλη τή νύχτα τόν κύκλο!

Έτσι συνέχισε ή ζωή του άσκητή Ιακώβου. Πολλές φορές είδε τόν μισόκαλο διάβολο. Σέ κάθε επίθεση όμως του έχθρου άντέτασσε ό Άγιος ιώβειο ύπομονή, ταπείνωση, άκλόνητη πίστη και έβγαινε νικητής. «Ρέ Ιάκωβε, ρέ κοκκαλιάρη δέν μπορώ νά σέ ρίξω, γιατί είσαι ταπεινός», όμολογούσε άνίσχυρος ό πονηρός, διά στόματος ταλαιπωρουμένων ύπ' αυτό ανθρώπων.

Έβλεπε και συνομιλούσε συχνά μέ Αγίους, τόν Όσιο Δαβίδ, τόν Όσιο Ιωάννη τόν Ρώσο, τήν Αγία Παρασκευή, τόν Όσιο Διονύσιο τόν έν Όλύμπω, τόν Όσιο Έφραίμ. Βίωνε τήν πίστη του μέ πολύ ταπεινό φρόνημα χωρίς νά αισθάνεται ότι έχει κάποια παρηρησία. Η ταπείνωση του γινόταν φανερή και στην καθημερινή ζωή του Μοναστηριού. Πολλά θαύματα έπιτελούσε μέ τήν παρηρησία πού είχε ένώπιον του Θεού, αλλά ένεκα της ταπεινοφροσύνης του τά απέδιδε όλα στόν Όσιο Δαυΐδ, τόν νοικοκύρη αυτής της Ιερής Μονής, όπως έλεγε, τόν όποιο και θεωρούσε Ήγούμενο. «Αυτός είναι ό Ήγούμενος της Μονής», έλεγε. «Αυτός προνοεί για όλα». Πήγαινε στην εικόνα του και τόν παρακαλούσε νά τόν φωτίσει, νά του ύποδειξει τί νά κάνει σέ κάθε περίπτωση. Συνομιλούσε μαζί του ως νά έπρόκειτο περί ενός ζωντανού ανθρώπου, ως νά ήταν ό πατέρας του, ό άδελφός του. «Είναι ζωντανός Άγιος ό Όσιος Δαυΐδ», έλεγε, επαναλαμβάνοντας πάντα και τό «ζή Κύριος ό Θεός».

Ήταν εύπροσήγορος, εύγενής, γλυκός, μέ πολλή λεπτότητα, άπλός, άπέρिटτος στην εμφάνισή του, στους τρόπους του, στίς συζητήσεις του και ταυτόχρονα άρχοντικός. Έκφραση αυτής της ταπεινώσεώς του, της εύγένειας, της λεπτότητός του

καί της διαρκούς μετανοίας του ήταν και αυτό τό «Μέ συγχωρεῖτε» πού ἔλεγε πάντοτε. Ἀνθρωποι πού ἔρχονταν γιά πρώτη φορά στό Μοναστήρι καί δέν ἤξεραν ποιός εἶναι ὁ Ἡγούμενος, τόν βλέπανε, συζητοῦσαν μαζί του καί μετά λέγανε, μπορούμε νά δοῦμε καί τόν Ἡγούμενο; Ποιός εἶναι ὁ Ἡγούμενος; Δέν μπορούσαν νά φανταστούν ὅτι τό πρόσωπο μέ τό ὁποῖο ἐπικοινωνοῦσαν ἦταν ὁ Ἡγούμενος. Ἡγούμενος ὢν, ἀσπαζόταν τό χέρι ὄχι μόνο τῶν Ἀρχιερέων, πρός τούς ὁποίους εἶχε βαθύτατο σεβασμό, ἀλλά καί τῶν Ἱερέων καί τῶν Διακόνων καί τῶν μοναχῶν. Στίς Θεῖες Λειτουργίες, παρόλο πού κατά τήν τάξη ὁ Ἡγούμενος τοῦ Μοναστηριοῦ προΐσταται, ἐκεῖνος ἔβαζε πρώτους τούς φιλοξενουμένους Πατέρες, ἀκόμη καί ἐγγάμους Ἱερεῖς.

Γι' αὐτή του κυρίως τήν ταπείνωση, τήν πίστη καί γενικά τήν ἀρετή του, ὁ διάβολος ἔφριττε. Κάποια φορά μία γυναίκα, ὑπό τήν ἐπήρεια πνεύματος ἀκαθάρτου, φώναζε ἐνώπιον Ἀρχιερέως, τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Σάμου, τοῦ Παντελεήμονος: «Ἰάκωβε, εἶσαι ἅγιος, εἶσαι ἅγιος, εἶσαι ἅγιος». Τότε εἶπε στόν Ἀρχιερέα ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος: «Σεβασμιώτατε, αὐτή ἡ γυναίκα ἔχει πνεῦμα πύθωνος καί προσπαθεῖ μέ αὐτόν τόν τρόπο ὁ δαίμονας νά μέ ρίξει στήν κενοδοξία. Ἐγώ δέν εἶμαι τίποτα. Εἶμαι γῆ καί σποδός. Σκυλί ψόφιο εἶμαι, σκυλί ψόφιο, πού μολύνει τόν ἀέρα». Αὐτό ἔλεγε καί αὐτό πίστευε γιά τόν ἑαυτό του.

Πολλές φορές μέ φυσικό τρόπο μάς ἔλεγε: «Χωρίς νά ἔχω φαντασίες, παιδιά μου, στό μυαλό μου, συλλειτουργοῦσα μέ ἁγίους». Ἀνέφερε χαρακτηριστικά τόν Ἅγιο Διονύσιο τόν ἐν Ὀλύμπῳ καί ἄλλους Ἁγίους, πού τούς «φιλοξενοῦσε» στό Μοναστήρι καί συλλειτουργοῦσαν.

Ἐλεγε ἐπίσης: «Εἰδικά τήν ὥρα τοῦ χερουβικοῦ, νά ξέρατε τί γίνεται μέσα στό Ἱερό Βῆμα!». Κάποια φορά δέν μπορούσε νά κάνει τή Μεγάλη Εἴσοδο ἀπό τό πλῆθος τῶν Ἀγγέλων. Ὁ ψάλτης, ὁ μακαριστός π. Σεραφεῖμ ἔλεγε συνέχεια: «Ὡς τόν βασιλέα τῶν ὄλων ὑποδεχόμενοι». Ὅποτε ἀναγκάστηκε καί εἶπε: «Ἅγιοι Ἀγγελοι, σᾶς παρακαλῶ, κάντε τόπο νά περάσω, νά κάνω τή Μεγάλη Εἴσοδο». Τή Μεγάλη Εἴσοδο, στήν ὁποία ἀρκετές φορές, ὅπως

μαρτύρησαν πιστοί, τόν ἔβλεπαν νά ὑπερίπταται, νά βρίσκεται σέ κάποιο ὕψος πάνω ἀπό τό ἔδαφος.

Ἦταν χαριτωμένος. Μᾶς νουθετοῦσε μέ ἥπιον τρόπο δείχνοντάς μας ἀγάπη καί συμπαράσταση. Δέ συνήθιζε νά λέει ἐπαινετικά λόγια στούς μοναχούς του, ὡς ἄριστος ἐν Χριστῷ παιδαγωγός. Ἀπουσιάζοντας ὁμως τοῦ π. Κυρίλλου, μία ἡμέρα πρίν κοιμηθεῖ ὁ Ἅγιος, ἐκεῖ πού ἤμασταν συναγμένοι στό κελλάκι του, μάς ἀποκάλυψε: «Πατέρες, ὁ πατήρ Κύριλλος ἔχει μεγάλη παρρησία στήν Παναγία μας».

Ἐχοντας τά χαρίσματα τῆς διακρίσεως, τῆς προοράσεως καί τῆς διοράσεως, γνώριζε τόν κάθε ἄνθρωπο, ἀκριβῶς ὅπως ἦταν. Στήν ἀρχή ὁμως πάντα τόνιζε μόνο τά καλά στοιχεῖα του. «Τί καλός ἄνθρωπος εἶσαι!», ἔλεγε στόν καθένα. Καί ἀφοῦ τόν προσεῖλκε μέ τήν ἀγάπη, σιγά-σιγά τόν βοηθοῦσε νά βγάλει ἀπό μέσα του τά πάθη, τίς ἁμαρτίες.

Αὐτή ἡ ἁγία μορφή εἴλκυσε καί μένα καί ἐγκαταβίωσα στή Μονή τοῦ Ἁγίου Δαυΐδ, ἡ ὁποία μέχρι τότε μοῦ ἦταν ἄγνωστη. Συναντήθηκα μέ τόν ἅγιο Γέροντα γιά πρώτη φορά στό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπη: «Αὐτό τό παιδί, τί θά τό κάνουμε; Μοναχό θά τό κάνουμε;». Μοῦ μίλησε ἀμέσως γιά τίς σκέψεις μου, τούς πόθους μου, τίς ἐπιθυμίες μου, τό ἐπάγγελμά μου, χωρίς ἐγώ νά τοῦ πῶ τίποτε. «Τό Περιβόλι τῆς Παναγίας μας» μοῦ εἶπε, «ἔχει πολ-

λά Μοναστήρια, ἀλλά καί τό δικό μας Μοναστήρι εἶναι ἀνοιχτό γιά τόν Γιώργο» -ἔτσι ἦταν τό κοσμικό μου ὄνομα-. Μοῦ ἔδωσε ἔτσι ἀπάντηση, σέ σχετικές σκέψεις καί προβληματισμούς μου, καθότι ἐκεῖνον τόν καιρό, παρότι εἶχα θέση Νομικοῦ Συμβούλου σέ μεγάλη Τράπεζα στήν Ἀθήνα καί οἱ ιδιωτικές υποθέσεις πού χειριζόμουν ἦταν ἀρκετές, μέ ἀπασχολοῦσε ἔντονα ὁ λογισμός τῆς τυχόν ἀφιέρωσής μου στόν Θεό, ὡς μοναχοῦ καί μάλιστα στό Ἅγιον Ὅρος. Μετά παρέλευση ἑνδεκα μηνῶν περίπου, προσῆλθα στή Μονή γιά ὀριστική ἐγκαταβίωση κοντά σ' αὐτόν τόν Ἅγιο Γέροντα καί τούς ἁγίους πατέρες. Εἶμαι ὁ τελευταῖος μοναχός πού χειροθέτησε. Στή ρασοφορία μου μοῦ ἔδωσε τό ὄνομα Γαβριήλ, γιά νά μοῦ παίρνει ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, ὅπως εἶπε, τίς λύπες πού φέρνει αὐτή

ή ζωή, ως Ἀρχάγγελος χαρούμενων εἰδήσεων, πού εἶναι ὁ Γαβριήλ.

Μέ τήν ἐγκαταβίωσή μου στό Μοναστήρι αὐτά τά χαρίσματα τοῦ Ἁγίου τά βίωνα πολύ συχνά καί πολύ ἔντονα. Δέν προλάβαινες νά σκεπτεῖς κάτι καί ἐκεῖνος τό πληροφορεῖτο μέ τό χάρισμα πού εἶχε ἀπό τό Θεό. Ἦξερε τί ἔκανα, τί σκεφτόμουν, τί θά κάνω καί τί θά σκεπτῶ! Ἀκόμη καί τά αἰτήματα τῆς προσευχῆς μου τά ἤξερε!

Αὐτά μοῦ τά φανέρωνε στίς συζητήσεις πού εἶχα- με μέ πολύ διακριτικό τρόπο καί ἀγάπη. Ἀγνώστους, τούς ἀποκαλοῦσε μέ τ' ὄνομά τους ἤ τούς ἔλεγε τίς δυσκολίες πού ἀντιμετώπιζαν. Διάβαζε ἀκόμα καί τούς μύχιους λογισμούς καί ἔτυχε σέ πολλούς νά πεῖ: «Αὐτό πού σκέπτεσαι, νά τό κάνεις ἤ νά μήν τό κάνεις». Ὁ Ἅγιος Πορφύριος εἶχε πεῖ: «Ὁ π. Ἰάκωβος εἶχε μέγα διορατικό καί προορατικό χάρισμα, ἀλλά τό ἔκρυβε ἐπιμελῶς, γιά νά μή δοξάζεται». Πράγματι προεῖπε καί σέ πολλούς κληρικούς τήν προαγωγή τους στήν ἐκκλησιαστική ἱεραρχία, ὅπως στόν νῦν Οἰκουμενικό Πατριάρχη, κ.κ. Βαρθολομαῖο, στόν Πανιερώτατο Μητροπολίτη Μόρφου κ. Νεόφυτο ἀπό εἴκοσι ἐτῶν περίπου, στόν Μητροπολίτη Καστορίας κ. Σεραφεῖμ, στόν νῦν Ὀλυμπίας καί Τριφυλίας κ. Χρυσόστομο, στόν δικό μας Ποιμενάρχη τόν Ἅγιο Χαλκίδος κ. Χρυσόστομο, στόν μακαριστό κυρό Μητροπολίτη Σισανίου καί Σιατίστης Παῦλο καί σέ ἄλλους σημερινούς Ἀρχιερεῖς, καί πολλούς Ἱερεῖς μας, πού τότε ἦσαν λαϊκοί, στούς μακαριστούς Μητροπολίτες Κοζάνης κυρό Ἀμβρόσιο καί Μάνης κυρό Χρυσόστομο.

Καί στόν μακαριστό Ἐπίσκοπο Κεφαλληνίας κυρό Γεράσιμο προεῖπε τό 1980, ἐνῶ ἦταν ἀκόμη λαϊκός: «Θά γίνεις Ἀρχιερέας Γεράσιμέ μου, καί θά ῥθεις νά λειτουργήσεις στό Μοναστήρι μας. Ἐγώ ὅμως τότε θά ἔχω φύγει, δέν θά εἶμαι ἐδῶ». Καί πράγματι ἡ προφητεία του ἐξεπληρώθη πλήρως μετά 35 χρόνια, ὁπότε καί Ἀρχιερέας ἔγινε ὁ Γεράσιμος καί ἦρθε νά λειτουργήσῃ στό Μοναστήρι μας, καί μάλιστα σάν νά ἦταν βιαστικός, τήν πρώτη ἑβδομάδα μετά τή χειροτονία του πρὶν προλάβει κἄν νά ἐνθρονιστεῖ καί μετά ἀπό λίγες μέρες ἐκοιμήθη.

Ἡ παρρησία τῆς προσευχῆς τοῦ Ἁγίου Γέροντος ἦταν μεγάλη. Γιά τό θέμα τῆς προσευχῆς δέν μᾶς συμβούλευε μέ τά λόγια, ἀλλά μέ τήν πράξη. Ὅταν μπαίναμε στό κελλί του σχεδόν πάντα τόν βλέπαμε γονατιστό μέ τό πετραχήλι νά διαβάζει εὐχές καί παρακλήσεις ἤ μέ τό κομποσχοῖνι νά λέει τήν Εὐχή. «Νά, κάθομαι, παιδί μου, ἐδῶ καί ξεκου-

ράζομαι» μᾶς ἔλεγε. Ποτέ δέν ἔλεγε ὅτι προσεύχεται. Μόλις βγαίναμε, συνέχιζε τήν προσευχή του. Ὅλα τά ἔκανε «ἐν κρυπτῷ» καί πάντα ἔλεγε: «Τίποτα δέν κάνω παιδιά μου».

Ὁ Θεός τοῦ ἔδωσε καί τό ἱαματικό χάρισμα. Ὅταν τόν κάλεσαν στήν Ἀθήνα νά σταυρώσει τόν τότε Σεβ. Μητροπολίτη Νικαίας Γεώργιο, ὁ ὁποῖος μετά ἀπό ἐπέμβαση γιά αἱμάτωμα στό κεφάλι του ἦταν σέ κῶμα, πῆγε μέ λείψανο τοῦ Ὁσίου Δαυῖδ, τό χεράκι του, ἀφοῦ προηγουμένως πέρασε ἀπό τόν Ἅγιο Ἰωάννη τόν Ρῶσο στό Προκόπι, ὅπου ἀγκάλιασε τή λάρνακα τοῦ Ὁσίου καί τόν παρεκάλεσε νά πάει καί κεῖνος μαζί τους, μέ τόν Ὁσιο Δαυῖδ καί κεῖνον νά βοηθήσουν τόν Δεσπότη. Περὶπου μισή ὥρα, ἔμεινε στό δωμάτιο τοῦ ἀσθενοῦς Ἀρχιερέως μόνος του ὁ Ἅγιος Γέροντας Ἰάκωβος καί μετά κάλεσε τόν πρωτοσυγκελλεύοντα π. Δημήτριο: «Ἐλᾶτε π. Δημήτριο», τοῦ λέει, «σᾶς ζητάει ὁ Δεσπότης». Ἡ ἐκπληξη ὅλων δέν μπορεῖ νά περιγραφεῖ, ὅταν εἶδαν τόν Δεσπότη, πού μέχρι τότε ἦταν σέ κῶμα, νά εἶναι τώρα καθήμενος στό κρεβάτι του καί νά συνομιλεῖ μέ τούς παρισταμένους. Γιατροί, νοσηλευτικό προσωπικό, συγγενεῖς, φίλοι, γνωστοί καί κάποιοι Ἱερεῖς, ἀντικρίζοντας τό Δεσπότη εἶπαν: «Ὁ Γέροντας Ἰάκωβος ἐκτός ἀπό τά ἄλλα χαρίσματα πού ἔχει, ἔχει καί τό ἱαματικό».

Ἡ εὐλογημένη οἰκειότητά του μέ τόν Ὁσιο Δαυῖδ, τόν νοικοκύρη τῆς Μονῆς μας, ἦταν μοναδική: «Γέρο, ἦρθαν οἱ χωριανοί σου γιά τήν ἀνομβρία. Σέ παρακαλῶ τώρα πού θά πᾶμε στό χωριό σου νά μπουμπουνίσῃς. Πρόσεξε μή μέ ντροπιᾶσεις», τοῦ ἔλεγε. «Θά ρεζιλευτεῖς κι ἐσύ κι ἐγώ!» Βγήκανε στή στεριά καί ὅταν φθάσανε στίς Λιβανάτες, τήν πατρίδα τοῦ Ἁγίου Δαυῖδ, πράγματι ἄρχισε ἀμέσως νά μπουμπουνίζει. Συχνά ἔλεγε: «Ἐγώ τά λέω στό αὐτί τοῦ Ἁγίου καί ὁ Ἅγιος ἀνοίγει γραμμὴ μέ τόν Χριστό μας!»

Ἐξομολογήθηκαν ἐνώπιόν του καί τόν συμβουλευτήκαν χιλιάδες ἄνθρωποι ἀπλοῖ καί ἐπίσημοι, ὀλιγογράμματοι καί μορφωμένοι, λαϊκοί καί κληρικοί, Ἐπίσκοποι καί Πατριάρχης. Συνέπασχε μέ τούς ἐξομολογουμένους ἀδελφούς. «Συμπάσχω μέ τόν ἄνθρωπο πού ἐξομολογεῖται» ἔλεγε, «πονάω μαζί του. Πονάω καί κλαίω γιά τόν ἐξομολογούμενο. Παρακάλεσα τόν Ἅγιο Δαυῖδ», ἔλεγε, «μετά τήν ἐξομολόγηση νά ξεχνᾶω ὅσα δέ χρειάζονται καί νά θυμᾶμαι μόνο αὐτά πού χρειάζεται γιά νά προσεύχομαι. Γιατί κάνω προσευχή γιά τούς ἐξομολογούμενους. Καί ἀνησυχῶ καί τούς περιμένω νά ξανάρθουν». Καί ὅλοι φεύγανε ἀπό τό πετραχήλι του

ἀναπαυμένοι, παρηγορημένοι, μέ νέο κουράγιο γιά πνευματικό ἀγώνα.

Ὁ καθένas εὔρισκε κοντά του τή βοήθεια πού χρειαζόταν. Ἀλλά καί οἱ φτωχοί μέ τή συνεχή καί ἀγόγγυστη ἐλεημοσύνη του λυτρώνονταν ἀπό τή θλίψη τῆς φτώχειας καί ἀπελευθερώνονταν ἀπό τά βάρη τῶν χρεῶν τους. Τό ταγαράκι πάντα στή θέση του, γεμάτο, γιατί ὁ Θεός τό γέμιζε: «Ἔρχονται, οἱ φτωχοί μου καί τούς δίνω», ἔλεγε, «καί τό ταγάρι δέν ἀδειάζει. Γυρίζω καί τό βρίσκω ξεχειλισμένο. Πέντε δίνω, πενήντα ἔρχονται...». Καί περάσανε ἑκατομμύρια ἀπό τά χέρια του, ὅπως τοῦ εἶχε προεῖπει ἡ Ἁγία Παρασκευή, πού τοῦ εἶχε ἐμφανιστεῖ, ὅταν ἦταν μικρός καί διακονοῦσε στό ἐκκλησάκι της, ἀλλά δέν κράτησε τίποτε, μά τίποτε γιά τόν ἑαυτό του. Ὅλα τά πρόσφερε στούς ἀναγκεμένους ἀνθρώπους.

Ὅταν κάποτε, μοναχός ὢν, εἶχα ἕναν λογισμό, ἄν οἱ συγκεκριμένοι ἄνθρωποι πού ἦρθαν καί ζήτησαν ἐλεημοσύνη εἶχαν πράγματι ἀνάγκη, ὁ Γέροντας περνώντας δίπλα μου καί διαβάζοντας τή σκέψη μου, χωρίς νά τοῦ πῶ κάτι, μοῦ εἶπε: «Παιδί μου, ἐμεῖς δέν ἐξετάζουμε ποιοί εἶναι οἱ ἄνθρωποι πού μᾶς ζητοῦν, ἀλλά κάνουμε αὐτό πού ὁ Θεός μᾶς λέγει. Τί μᾶς λέγει ὁ Θεός; «Τῷ αἰτοῦντί σοι δίδου». Ἀφοῦ μᾶς ζήτησαν, θά τούς δώσουμε κάτι». Ὁ ἴδιος ζοῦσε λιτά. Εἶχε ἕνα ράσο πού φοροῦσε τίς καθημερινές καί ἕνα γιά τίς Κυριακές. Ἀλλά πάντοτε ἦταν πεντακάθαρος, ἔλαμπε ἀπό νοικοκυροσύνη καί μοσχомύριζε ἀπό ἀγιότητα.

Τίς ἀρετές του τίς περιφρουροῦσε μέ τήν ἀπλότητα καί τήν ταπείνωση «Ἐγώ οὔτε Ἥγουμενία ζήλεψα, οὔτε δόξα, οὔτε κτίρια, οὔτε τιμές. Ζήλεψα τόν παράδεισο», ἔλεγε. «Ὁ Ἅγιος Δαυῖδ, πού ζοῦσε στά σπήλαια καί στίς ἐρήμους καί δέν εἶχε αὐτά, τί ἔκανε; Μέ τήν ἀπλότητα καί τήν ταπείνωση κέρδισε τόν παράδεισο. Διάβασες παιδί μου», ἔλεγε, «σέ κανένα βίο Ἀγίων ὅτι φτιάξανε τό τάδε Ἥγουμενεῖο, τό τάδε κτίριο καί κερδίσανε τόν παράδεισο; Ἀλλά ἔκαναν θυσίες, προσευχές, νηστείες, χαμαικοιτίες καί τέτοια. Εἶχαν ἀρετές, μ' αὐτές κέρδισαν

τόν παράδεισο. Ἐγώ θέλω τουλάχιστον μία γωνιά, μία ἀκρίτσα στόν παράδεισο...»

Ἀπό τή λιτοδαίτη, θυσιαστική καί ἀσκητική ζωή, ἡ υἱεία του ἄρχισε νά κλονίζεται. Παρεχώρησε ὁ Θεός, «γιά νά ταπεινωθεῖ», ὅπως ἔλεγε, ἀπό τά 55 χρόνια του καί μετά νά ὑποφέρει ἐκτός τῶν ἄλλων δοκιμασιῶν καί ἀπό πολλές καί ἐπώδυνες ἀσθένειες καί ὑποβλήθηκε σέ πολλές ἐγχειρήσεις. Πάμπολλες φορές οἱ Ἅγιοι, ὁ Ὅσιος Δαυῖδ, ὁ Ὅσιος Ἰωάννης ὁ Ῥώσος, οἱ Ἅγιοι Ἀνάργυροι, ἡ Ἁγία Παρασκευή, ὁ Ἅγιος Χαραλάμπης, μετά ἀπό παρακλήσεις του τόν βοήθησαν στίς ἀσθένειές του χαρίζοντάς του τήν ἴαση καί τήν υἱεία. Σύμφωνα μέ τή μαρτυρία τοῦ καθηγητῆ καρδιολογίας κ. Κρεμαστινοῦ, ὁ ὁποῖος τοῦ τοποθέτησε τόν βηματοδότη, «ἡ Θεία Δύναμη τόν κρατοῦσε τόν παππούλη».

Ὅσο μεγάλωναν οἱ δοκιμασίες, οἱ ἀσθένειες καί τά βάσανά του, τόσο καί περισσότερο ὁ Θεός τόν χαρίτωνε. Ἀξιόθηκε νά λάβει μεγάλο μέρος τοῦ μισθοῦ τῶν καμάτων του ἤδη ἀπό τήν ἐπίγεια ζωή του. Κατά τή διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας, ὡς Ἱερέας, ζοῦσε πολλά πνευματικά γεγονότα. Εἶδε Ἀγγέλους Κυρίου νά παραλαμβάνουν τίς μερίδες τῶν μνημονευομένων καί νά πηγαίνουν νά τίς ἐναποθέτουν σάν προσευχές στόν θρόνο τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ. Ἄλλοτε εἶδε «πνευματικῶ τῷ τρόπῳ», ὅπως ὁ ἴδιος ἔλεγε, κεκοιμημένους νά τοῦ ἐμφανίζονται μέ τή χούφτα ἀνοιχτή καί νά τοῦ ζητοῦν νά βγάλει μερίδα, ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τους,

κι ὅταν τό ἔκανε τούς ἔβλεπε νά πηγαίνουν στόν τόπο τους ἀναπαυμένοι. Κάποτε μᾶς ἔλεγε ξέχασε νά μνημονεύσει στήν Προσκομιδή τή μακαριστή μητέρα του Θεοδώρα καί ὅταν πῆγε στό κελλάκι του μετά τή Θ. Λειτουργία, τοῦ ἐμφανίστηκε, ἔλεγε, τό πνεῦμα, ἡ ψυχή τῆς μητέρας του καί τοῦ εἶπε:

— «Ἰάκωβε, σήμερα παιδί μου ξέχασες νά μέ μνημονεύσεις στήν Προσκομιδή».

— «Ὁχι μητέρα μου πάντοτε σέ μνημονεύω καί μάλιστα τήν καλύτερη μερίδα σοῦ βγάζω».

— «Ὁχι παιδί μου, σήμερα μέ ξέχασες καί ἡ ψυχή

μου δέν αναπαύεται, όπως τις άλλες ημέρες που μέ μνημόνευες».

Παρόλο που είχε αξιωθει να δει τη μητέρα του ότι βρισκόταν σε άγιο τόπο, αυτή η μνημόνευση στην Προσκομιδή της προσέδιδε ιδιαίτερη ανάπαυση.

«Είδα και την ψυχή του πατέρα μου, μάς έλεγε ο Γέροντας, να κάθεται έξω από ένα απλό σπιτάκι σαν κελλάκι και του λέω:

– Πατέρα μου, εσύ που ήσουν και χτίστης, δέν έχτιζες ένα μεγαλύτερο σπίτι να μένεις άνετα, αλλά κάθεται σ' ένα τέτοιο μικρό σπιτάκι;

– Παιδί μου, εσύ μέ τις προσευχές σου και τις έλεημοσύνες σου μου έκτισες τό σπιτάκι αυτό και τό έχω και μένω».

Άλλοτε συνομίλησε αισθητά και ζωντανά μέ την Παναγία μας μέσα από την άγιογραφία στην Κόγχη του Ίερού Βήματος, την Πλατυτέρα των Ουρανών, απ' όπου εξέπεμπετο φώς υπέρ τόν ήλιον, όπως τουτο αποκάλυψε ο αυτόπτης μάρτυρας και νυν μακαριστός υποτακτικός του, π. Κύριλλος.

Ένα μεγάλο και θαυμαστό επίσης που του πρόσφερε ο Θεός τό αναφέρει ο ίδιος ο Άγιος σε ένα σημείωμά του: «Στίς 22 Νοεμβρίου ημέρα Σάββατο πρωί στην Άγία Προσκομιδή την ώρα, που θά κάλυπτα τά Άγια Δώρα, είδα ένα κομμάτι αίμα στεγνό, τό άγγιξα και στό δάχτυλό μου επάνω έμεινε τό αίμα. Φώναξα έναν αδελφό και του είπα τί είδα, αλλά εκείνος είπε πως εμείς πάτερ δέ βλέπουμε. Κύριε έλέησον είπα τρεις φορές!»

Ο Άγιος Ιάκωβος μαζί μέ τούς δυο συμμοναστές του, τόν μετέπειτα διάδοχό του μακαριστό Γέροντα Κύριλλο και τόν μακαριστό μοναχό π. Σεραφείμ, ανθρώπους αρετής και αγιότητος, κράτησαν για τριάντα ολόκληρα χρόνια τη Μονή πάντοτε ανοιχτή για όλους. Ήταν μία ανοιχτή άγκαλιά γεμάτη αγάπη, ήταν ένα ευδίο λιμάνι. Καθένας, που έρχοταν για πρώτη φορά, αισθανόταν οικείος. Αυτή την αρετή της φιλοξενίας και της αγάπης φρόντισε να την κληροδοτήσει και στους νέους Μοναχούς, που τόν άξίωσε ο Θεός να δει στη συνοδεία του πρό της κοιμήσεώς του. Οι τρεις έγιναν όκτώ.

Τόν Σεπτέμβριο του 1991 νοσηλεύθηκε στο Γενικό Κρατικό. Τό τέλος πλησίαζε και ο Άγιος τό είχε διαισθανθεί. Τό απόγευμα της 21ης Νοεμβρίου 1991, την ώρα που εξομολογούσε και περιμένοντας τούς Πατέρες της Μονής να επιστρέψουν από τά Φύλλα Χαλκίδος, όπου είχαν μεταβεί για τη χειροτονία σε Διάκονο του Μοναχού π. Ίλαρίωνα, πήρε τό δρόμο για τη μακαρία ζωή. Την επομένη χιλιάδες κόσμου, κληρικοί όλων των βαθμίδων και

λαϊκοί, κατέκλυσαν τό Μοναστήρι απ' όλα τά μέρη της Ελλάδας και όχι μόνο. Πλήθη πιστών έσπευσαν στη Μονή, για να βάλουν τη μετάνοιά τους στον Γέροντα και να ζητήσουν την ευχή του. Μέ μία φωνή τό πλήθος των παρευρισκομένων κραύγασε: «Άγιος, Άγιος. Είσαι Άγιος».

Λίγο πριν κοιμηθεί είχε περιγράψει τά γεγονότα, που θά λάβαιναν χώρα την ημέρα της κηδείας του, και έτσι ακριβώς συνέβησαν. Μάλιστα μάς έλεγε χαριτολογώντας: «Εκεί που θά είμαι στο φέρετρο, θά κάνω πως σηκώνομαι για να εύλογήσω τόν κόσμο και όσοι μέ δούν θά φοβηθούν και όπου φύγει-φύγει». Και πράγματι, όπως ομολόγησαν αρκετοί χριστιανοί, μεταξύ αυτών και ο κ. Χαραλάμπης ο Μπούσιας, ο καθηγητής της Χημείας και ύμνογράφος, την ώρα που περιφέραμε τό φέρετρο μέ τό άγιο σκηνώμα του γύρω από τό καθολικό της Μονής, για να τό δούν έστω και από μακριά τό πλήθος των πιστών, ο Γέροντας, όπως ήταν στο φέρετρο, τό όποιο έλαμπε σαν τόν ήλιο, άνασκήωθηκε, εύλόγησε τόν κόσμο και ξανατακτοποιήθηκε στο φέρετρό του.

Τό σκηνώμα του χωρίς άκαμψία και μέ θερμοκρασία φυσιολογική θαυματούργησε από την ημέρα της κοιμήσεώς του. Ο μακαριστός π. Ιωάννης Βερνέζος, προϊστάμενος του προσκυνήματος του Όσίου Ιωάννου του Ρώσου, προσκυνώντας τό Ίερό Σκηνώμα του Αγίου άκούμπησε και τό χέρι του, στο όποιο είχε ένα όγκιδιο, τό όποιο από εκείνης της ώρας υποχώρησε και έξαφανίστηκε.

Η παρουσία του Όσίου είναι πολύ ζωντανή στην άγία Μονή μας. Πιστοί είδαν τόν Γέροντα μετά την κοίμησή του να βγαίνει από τόν τάφο του, να μπαίνει από την πλαϊνή πόρτα στο Ναό, να λαμβάνει μέρος στην Είσοδο μέ τούς πατέρες του Μοναστηριού, που συλλειτουργούσαν, και στη συνέχεια να τούς λέει: «Εγώ έτσι κάνω. Βγαίνω από τόν τάφο μου, παίρνω μέρος στη Θεία Λειτουργία, μετά πηγαίνω και βλέπω και τόν φίλο μου τόν Θείο Ιωάννη τό Ρώσο και ξαναέρχομαι στον τάφο μου».

Έμφανίστηκε επίσης, πολύ πριν από την άγιοκατάταξή του, σε αρκετούς εύσεβεις χριστιανούς, μεταξύ των οποίων και στον κ. Έμ. Έμμανουηλίδη, τόν Άρεοπαγίτη, και τούς είπε: «Όταν ήμουν στη γη, έβαζα και εγώ άλλους μεσίτες για να παρακαλούν για τά αιτήματά σας. Τώρα ό,τι θέλετε, πηγαίνω εγώ άπευθείας στον Χριστό».

Όταν στις 27 Νοεμβρίου του 2017 ενεγράφη στο Άγιολόγιο της Αγίας μας Εκκλησίας και κατετάγη μεταξύ των Αγίων ο Άγιος Ιάκωβος, έπαληθής-

καν, οί λόγοι τῶν Ἐπισκόπων του. Ὁ Ἐπίσκοπός του Γρηγόριος πού τόν χειροτόνησε, τήν ἡμέρα τῆς χειροτονίας του, τοῦ εἶπε: «Ἐσύ παιδί μου θά ἀγιάσεις. Νά συνεχίσεις τόν ἀγῶνα σου καί κάποια ἡμέρα ἡ Ἐκκλησία θά σέ ἀνακηρύξει Ἅγιο». Ὁ διάδοχος τοῦ Γρηγορίου μακαριστός Νικόλαος Σελέντης ἔλεγε: «Ὁ πατήρ Ἰάκωβος εἶναι ἅγιος» καί ὁ διάδοχός του μακαριστός Ἐπίσκοπος Χρυσόστομος ὁ Α΄ συχνά ἔλεγε: «Ὁ πατήρ Ἰάκωβος θά μᾶς βάλει σέ μπελάδες, καλούς μπελάδες», ἐννοώντας τίς ἐνέργειες πού ἔπρεπε νά γίνουν γιά τήν ἀγιοκατάταξή του. Αὐτές τίς ἐνέργειες τίς ἔκανε ὁ σημερινός ποιμενάρχης μας, κ.κ. Χρυσόστομος ὁ Β΄.

Ἡ παρουσία τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου εἶναι πολύ

ζωντανή. Συχνά ἀφήνει τά οὐράνια σκηνώματα γιά νά εἶναι ἀνάμεσά μας καί νά μᾶς εὐλογεῖ. Εἶναι ἰδιαίτερη ἡ εὐλογία γιά τό νησί τῆς Ρόδου, ἀφοῦ εἶναι ὁ τόπος καταγωγῆς τοῦ πατέρα του.

Ταπεινά παρακαλῶ τόν Ἅγιο Ἰάκωβο νά βοηθεῖ καί τούς εὐλογημένους Ροδίτες καί ὅλους μας, νά προσπαθήσουμε ὁ καθένας μας, ὅσο τό δυνατόν, μέσα στήν Ἐκκλησία, μέ τά ἱερά της Μυστήρια καί κάτω ἀπό τήν πνευματική καθοδήγηση τῶν Ἐπισκόπων μας καί τῶν Πνευματικῶν μας νά προσπαθήσουμε ἔστω σέ κάτι νά τοῦ μοιάσουμε καί σέ ὅλους μας νά χαρίζει «ὕγειαν, χαράν καί εὐλογίαν οὐράνιον», ὅπως ὁ ἴδιος ἠύχετο μέ τήν καρδιά του καί ἔτσι γινόταν. ■

Ὁ ἅγιος Ἰάκωβος Τσαλίκης

*Μητροπολίτου Μόρφου Νεοφύτου
(ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία 15.03.1999)*

Ὁ Γέρο-Ἰάκωβος ἐγεννήθη τὸ 1920 στὰ ματωμένα χῶματα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, εἰς τὸ Λιβίσι τῆς Μάκρης, ἀπέναντι ἀπὸ τίς γειτονικές μας νήσους Ρόδο καί Καστελλόριζο. Ἐνεκεν αὐτῆς τῆς γειτονίας, ἐνιωθε πάντοτε μιὰ ἰδιαίτερη ἀγάπη γιά τὴν Κύπρο. Ἡ μάνα του Θεοδώρα, ὅταν ἤθελε νά παρακαλέσει τὴν Παναγία, ἐγύριζε κατὰ τὰ βουνὰ τοῦ Κύκκου καί φώναζε: «Παναγία τοῦ Κύκκου μου. Φύλαγε τὰ παιδιά τοῦ κόσμου καί τὰ δικά μου». Αὐτὴ τὴ σχέση τῆς μάνας του μέ τὴν Παναγία τοῦ Κύκκου, μέ τὴν Κύπρο, θά τὴν κληρονομήσει ὁ Γέροντας.

Ὅταν τὰ καράβια τῆς προσφυγιάς ἔφτασαν τὸ 1922 στὸν Πειραιά, μέ τοὺς πονεμένους πρόσφυγες νά παρηγοροῦνται μέ τὴ σκέψη ὅτι θά τοὺς ἀγκάλιαζε ἡ μητέρα Ἑλλάδα, τότε ἄκουσαν τοὺς ἀνθρώπους τοῦ λιμανιοῦ νά βρίζουν τὸν Χριστὸ καί τὴν Παναγία: «Γιὰ τοὺς δικούς μας ἀνθρώπους», ἔλεγε ὁ Γέροντας, «ἦταν πρωτάκουστα ἀκούσματα, καὶ ὅλοι φωνάξαμε· “παρὰ νὰ βρίζουν τὸν Χριστὸ καὶ τὴν Παναγία μας, καλύτερα πίσω στοὺς Τούρκους”». Οἱ κυνηγημένοι πρόσφυγες ἦταν φορεῖς

μιᾶς ἄλλης παράδοσης, αὐστηρῆς, καλογερικῆς. Καὶ ὁ Γέροντας ἐνιωθε πάντοτε ὅτι ἦταν ἀπόγονος ἁγίων ἀνδρῶν, ἀφοῦ ἄκουε ἀπὸ τὴ μάνα του ὅτι καταγόταν ἀπὸ ἑφτὰ γενεές ἱερέων. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς ἦτο ἀσκητὴς στὰ Ἱεροσόλυμα. Τὴν ἴδια δὲ τὴ μάνα του Θεοδώρα ὁ π. Ἰάκωβος τὴ χαρακτήριζε ὡς ἀσκήτρια. Εἶχε τόση ἀρετὴ ἡ εὐλογημένη αὐτὴ γυναίκα, πού προεῖδε τὸν θάνατό της μέρες πρὶν καί τὸν ἀνακοίνωσε στὰ παιδιά της, γιὰ νὰ τὰ προετοιμάσει.

Τὴν προσφυγικὴ οἰκογένεια τοῦ Τσαλίκη τὴ δέχτηκαν τὰ φιλόξενα χῶματα τῆς βορείου Εὐβοίας, συγκεκριμένα τὸ χωριὸ Φαράκλα.

Ἡ μάνα του, Θεοδώρα

Ἡ μητέρα τοῦ Γέροντα Θεοδώρα «διετῆρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς», καὶ βλέποντας αὐτὰ τὰ σημεῖα στὸν Ἰάκωβό της, ἀντελήφθη ὅτι τὸ παιδί αὐτὸ ἔχει ἱερά ἀποστολὴ νά ἐπιτελέσει. Ἡ μάνα τοῦ Γέροντα δὲν ἦτο μιὰ ὁποιαδήποτε συνηθισμένη γυναίκα τοῦ λαοῦ. Ὁ ἴδιος ὁ Γέροντας τὴν ἀποκαλοῦσε ἀσκήτρια. Περνοῦσε τὴ

ζωή της με ύπομονή στὶς θλίψεις, συνεχῇ νηστεία, ἀδιάλειπτη προσευχή, χαμαικοιτία. Μικρασιάνισσα. Γυναίκα τῆς Ἀνατολῆς. Γιὰ τὸν π. Ἰάκωβο ἦτο ἡ Γερόντισσά του, κι ὑποτασσόταν σ' αὐτὴ μέχρι τὴν κοίμησή της. Μιὰ μέρα βροχερὴ τῆς εἶπε: «Μάνα, πάλι βρέχει!» Καὶ ἡ αὐστηρὴ Γερόντισσα τοῦ ἀπάντησε ἐπιτιμητικά: «Παιδί μου, Θεὸς εἶναι, ὅ,τι θέλει κάνει!»

Ἡ Θεοδώρα προεῖδε τὸν θάνατό της μέρες πρὶν καὶ προετοίμασε τὰ παιδιὰ της, γιὰ νὰ μὴ λυπηθοῦν ὑπερβαλλόντως. Παρ' ὅλα αὐτά, ὁ εὐαίσθητος π. Ἰάκωβος κόντευε νὰ ξεψυχήσει καὶ αὐτὸς πάνω στὸν τάφο τῆς ἁγίας μητέρας του. Ἐνεκεν αὐτῆς του τῆς στάσεως στὸν θάνατο τῆς μάνας του, πάντα μᾶς τόνιζε νὰ εἴμεθα ἐγκρατεῖς στὶς θλίψεις καὶ ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ στενοχωρία ἢ λύπη εἶναι ἁμαρτία.

Ὁ Γέροντας Ἰάκωβος στὸ μοναστήρι τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ

Τὸ 1952, ἀφοῦ ὑπηρέτησε τὴ στρατιωτικὴ του θητεία, ὁ Γέροντας πῆγε στὸ μοναστήρι τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ, ὅπου ἔμεινε ἐπὶ τριάντα ἑννέα ἔτη, δηλαδὴ μέχρι τῆς κοιμήσεώς του. Εἶχε ἤδη περάσει τὸ τριakoστό ἔτος τῆς ἡλικίας ὁ Γέροντας, ὅταν ἔφτασε στὸ μοναστήρι τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ. Ἐδῶ ἔμελλε νὰ ἐπιτελέσει τὴν ἱερὰ ἀποστολὴ του, κατὰ τὰ προφητικά λόγια τῆς μάνας Θεοδώρας.

Στὴν εἴσοδο τῆς μονῆς τὸν περίμενε ὁ ἴδιος ὁ Ὁσιος Δαβὶδ. Ὅπως ἡ ἁγία Παρασκευὴ ὑποσχέθηκε στὸν μικρὸ Ἰακωβάκο μία οὐράνια τύχη, ἔτσι καὶ τώρα ὁ μέγας Γέροντας Δαβὶδ ὑποδεχόταν τὸν ἀρτιγέννητο Γέρο-Ἰάκωβο μὲ τὴν ὑπόσχεση: «Ἄν φυλάξεις ἀκτημοσύνη, παρθενία καὶ ὑπακοή, παραμένοντας ἄχρι τέλους στὴ μονή, θὰ σὲ προσκυνήσουν ἀρχιερεῖς, οἱ πατριάρχες θὰ σὲ εὐλαβοῦνται, πλοῦτος πολὺς θὰ περάσει ἀπὸ μπροστά σου, ἀλλὰ δὲν θὰ τὸν ἀγγίξεις».

Τὸ 1952, ἔτος, ποὺ ὁ π. Ἰάκωβος εἰσῆλθε στὴ μονὴ τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ τοῦ Γέροντος, τὸ μοναστήρι ἦτο ἓνα ἐτοιμόρροπο κτίριο, ποὺ ἐπιζητοῦσε τὸν ἀνακαινιστὴ του. Τὶς καθημερινὲς Ἀκολουθίες στὸ Καθολικὸ τῆς μονῆς τὶς κάνει μὲ τὸν εὐλαβῇ καὶ ἀπλοϊκὸ μοναχὸ π. Εὐθύμιο.

Τὸ ἀσκητήριο τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ

Στὰ νότια τῆς μονῆς καὶ σὲ ἀπόσταση εἴκοσι λεπτῶν ὁδοιπορικῶς, πλαί σὲ χαράδρα καὶ μέσα σὲ βράχο, βρίσκεται ἓνα μικρὸ σπήλαιο, γνωστὸ

ὡς ἀσκητήριο τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ. Σ' αὐτὸ ὁ ὅσιος Δαβὶδ παρέμενε ὅλη τὴ βδομάδα, καὶ τὸ Σάββατο ἀνέβαινε στὴ μονὴ νὰ λειτουργηθεῖ καὶ νὰ δώσει τὶς σοφὲς συμβουλές του. Ὅπως παλαιότερα ὁ μικρὸς Ἰάκωβος πῆγαινε κρυφὰ ἀπὸ τοὺς δικούς του στὸ ταπεινὸ ξωκκλήσι τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, ἔτσι καὶ τώρα μυστικά πῆγαινε στὸ ἁγιασμένο ἀσκητήριο τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ γιὰ τὴ νυχτερινή του προσευχή.

Τὰ χρόνια περνοῦσαν, οἱ παλαιοὶ πατέρες τῆς μονῆς ἀπῆρχοντο ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, καὶ δύο νέοι μοναχοὶ ἔρχονται βοηθοὶ τοῦ Γέροντος στὴν ἀναστύλωση τῆς μονῆς, ἀναστύλωση πνευματικὴ καὶ κτιριακὴ. Τὸ 1962 ἦρθε στὴ μονὴ ὁ π. Κύριλλος καὶ ἀργότερα, μετὰ τὸν θάνατο τῆς συζύγου του, ὁ π. Σεραφεῖμ. Τὸ 1975 ὁ Γέροντας χειροθετεῖται ἡγούμενος καὶ πνευματικὸς. Ἡ πνευματικὴ πατρότης στὸ πρόσωπο τοῦ π. Ἰακώβου δὲν ἦταν ψιλὸς τίτλος, ἀλλὰ χάρισμα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ποὺ τὸ γεύονταν κάθε πονεμένη ψυχὴ, ὅταν τὸν πλησίαζε, καὶ ξεδιψοῦσε τὴ δίψα της.

Ἡ μονὴ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του διπλασιάζεται κτιριακὰ μὲ ξενῶνες, τραπεζαρία γιὰ τοὺς προσκυνητές, καμπαναριὸ κ.λπ., ἐνῶ ταυτόχρονα ὁ ναὸς εὐπρεπίστηκε ἔτσι, ποὺ νὰ ξαναβρεῖ ἡ μονὴ τὸ ἀρχέγονο κάλλος της.

Τὸ μοναστήρι τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ

Ἡ φήμη τῆς μονῆς, γιὰ τὰ θαύματα τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ, τὸν ἁγιασμένο ἡγούμενό της καὶ τὴν ἀβραμιαία φιλοξενία τῶν πατέρων της ξεπερνᾷ τὰ ὅρια τῆς Εὐβοίας. Γίνεται πανελλήνιο προσκύνημα, πανορθόδοξη ἀναφορὰ τῆς ἐποχῆς μας. Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδας φτάνουν προσκυνητές, γιὰ νὰ ἀποθέσουν στὸ πετραχήλι τοῦ θεοφόρου Γέροντα τὸν πόνο καὶ τὶς ἁμαρτίες τους. Πολλὲς φορὲς ἐκπληκτοὶ ἀκούγαν ἀπὸ τὸν διορατικὸ Γέροντα τὴν ἁμαρτία ἢ τὸ πρόβλημά τους, πρὶν ἀκόμα τὸ ἐκφράσουν, κάτι ποὺ συνέβηκε ἐπανειλημμένα καὶ σ' ἐμᾶς. Ὁ προσεκτικὸς προσκυνητὴς θὰ ἔπρεπε νὰ ἀντιληφθεῖ ὅτι οἱ διαφορὲς διηγήσεις τοῦ Γέροντα –ιστορίες τῆς μάνας του ἀπὸ τὴ Μικρὰ Ἀσία καὶ τῆς κατοπινῆς μοναχικῆς του ζωῆς– τὸν ἀφοροῦσαν προσωπικά. Ὁ Γέροντας, ὡς γνήσιος ἀνατολίτης ποὺ ἦταν, μιλοῦσε καὶ φώτιζε τὶς πικραμένες ψυχὲς μὲ ἱστορίες καὶ παραβολές, γιὰ νὰ ἀκούγονται γλυκύτερα οἱ ἱαματικές του συμβουλές. Στὴν τράπεζα, στὴν κουζίνα, στὴ μεγάλη αὐλὴ τῆς μονῆς, παντοῦ καὶ πάντοτε εἶχε κάτι νὰ διηγηθεῖ ἀπὸ τὴ ζωὴ του. Καὶ αὐτὸ τὸ κάτι συχνὰ ἀφοροῦσε τὴ δική μας ζωὴ. Ὅλα αὐτὰ τὰ διηγίονταν μὲ ιδιαίτε-

ρη χάρη, αφού τὸν χαρίτωνε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, μὲ ἀπαράμιλλη παραστατικότητα, μὲ τίς ἀνάλογες κινήσεις καὶ φωνές, ποὺ ἀπαιτοῦσε ἡ κάθε διήγηση. Εἶχε μιμητικὴ ἱκανότητα, ποὺ τὸν καθιστοῦσε χάρμα ἀκοῆς καὶ ὀφθαλμῶν.

Ὁ φιλακόλουθος Γέροντας Ἰάκωβος

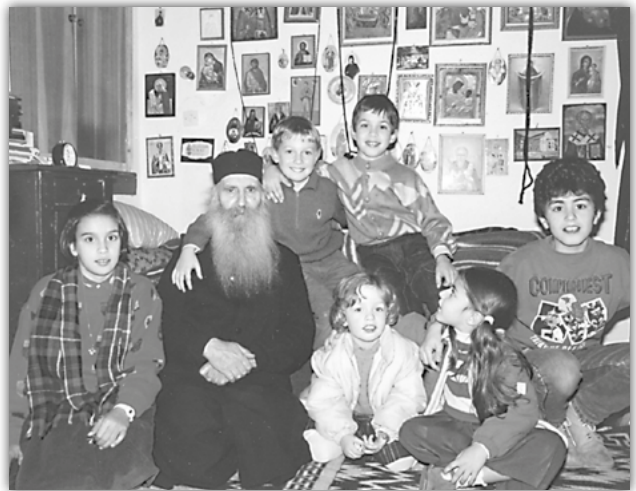
Αὐτὸς ἦτο ὁ Γέρο-Ἰάκωβος πρὶν τὴν Ἀκολουθία, ἀπλοῦς καὶ χαριέστατος. Μέσα στὸν ναό, στὴ λατρεία, γινόταν ἄλλος ἄνθρωπος. Ἐπίγειος ἄγγελος, «συλλειτουργῶν μὲ Χερουβὶμ καὶ Σεραφίμ», ὅπως ὁ ἴδιος ἔλεγε. Χωρὶς νὰ εἶναι ἰδιαίτερα ψηλός, ἔδινε τὴν αἴσθηση ἑνὸς μεγαλοπρεποῦς ἄρχοντα, ποὺ μὲ ὕψος ὑψηλοῦ κηρύγματος κατὰ τὴν ἀνάγνωση τοῦ Ἐξαψάλμου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου ἀναγγέλλει τὴν παρουσία τοῦ Κυρίου στὴν κάθε Λειτουργία. Ἦταν, ὅπως λέμε, μεγαλοπρεπὴς ἐν ἀπλότητι.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ συνέβαιναν πολλὰ πνευματικὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα μετὰ μᾶς διηγεῖτο. Ὅταν μνημόνευε στὴν Προσκομιδῇ, ἔβλεπε πολλές φορές τίς ψυχές παλαιῶν πατέρων τῆς μονῆς νὰ ζητοῦν τίς προσευχές του.

Μακαρίου Γ' Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου

Ὁ γέρο-Ἰάκωβος εἶδε κάποτε καὶ τὸν μακαρίστο ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου Μακάριο τὸν Γ'. Ἐγώ, εἶχα ἀκούσει γι' αὐτὸ τὸ γεγονός, καὶ εἶχα περιέργεια, διότι ὁ Μακάριος, ὅπως γνωρίζετε, εἶναι ἓνα ἀμφιλεγόμενο πρόσωπο στὴ νεώτερη ἱστορία τῆς Κύπρου. Εἶχα, λοιπόν, τὴν ἀπορία, καὶ ἔλεγα: «Τόσα μοῦ εἶπε ὁ Γέροντας, καὶ αὐτὸ ποτὲ δὲν μοῦ τὸ ἀνέφερε. Μήπως εἶναι λόγια διαφόρων, καὶ δὲν εἶναι ἀληθινό;» Γιατί, πολλές φορές, καὶ μέσα στὴ θρησκευτικὴ ὑπερβολὴ τῶν ἀνθρώπων πλάθονται καὶ θρησκευτικοὶ μῦθοι! Γι' αὐτό, χρειάζεται διάκριση καὶ προσοχή, καὶ γιὰ τὸ τί ἀκοῦμε, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ τί καὶ πῶς τὸ μεταφέρουμε. Ἔτσι κι ἐγώ, προβληματίζομαι μήπως δὲν ἦταν πραγματικότητα τὸ γεγονός, καὶ ἔλεγα πάντοτε νὰ τὸν ρωτήσω. Ἀλλὰ, τί νὰ τοῦ πῶ; Νὰ τοῦ πῶ: «Ξέρεις, εἶδες τὸν Μακάριο μετὰ θάνατον;» Δὲν γινόταν! Δὲν εἶχε εὐγένεια καὶ διάκριση ἔτσι! Γι' αὐτὸ εἶπα: «Θὰ κάνω προσευχή, κι ἂν τὸν φωτίσει ὁ Θεός, αφού εἶναι ἄνθρωπος φωτισμένος, θὰ μοῦ πει».

Ἦταν, θυμοῦμαι, ἡ τελευταία ἐξομολόγηση, ποὺ ἔκανα κοντά του. Πηγαινοερχόμουν τότε ἀκόμα στὴν Ἑλλάδα, διότι σπούδαζα στὴ Θεολογικὴ Σχολή. Στὸ μεταξύ, εἶχα ἤδη χειροτονηθεῖ διάκο-

νος, πατὴρ Νεόφυτος πλέον. Ἦταν Ἰούνιος τοῦ 1991. Ὁ Γέροντας κοιμήθηκε τὸν Νοέμβριο τοῦ ἰδίου ἔτους. Πρὶν τὴν τελευταία αὐτὴ ἐξομολόγησή μου σ' αὐτόν, ἔκανα προσευχή, καὶ εἶπα: «Σὲ παρακαλῶ, Ἀγίε μου Δαβίδ. Φώτισε τὸν Γέροντα, νὰ μοῦ πει αὐτὸ τὸ περιστατικό!» Ἐνῶ, λοιπόν, ἐξομολόγουμε, μοῦ λέει ὁ Γέροντας: «Ἄ! Τώρα ποὺ θυμήθηκα, πάτερ Νεόφυτε, θέλω νὰ σοῦ πῶ κάτι, καὶ θὰ ἔρθει ὥρα, ποὺ αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ πεις κι ἐσύ». «Τί εἶναι αὐτό;», τὸν ρώτησα. «Ξέρεις», μοῦ ἀπάντησε, «σὲ μιὰ Λειτουργία μου, εἶδα καὶ τὸν προηγούμενο Δεσπότη, αὐτόν, ποὺ ἦταν πρὶν ἀπὸ τὸν Χρυσόστομο». Ἐγὼ νόμισα ὅτι ἀναφερόταν στὸν Δεσπότη τὸν δικό μου, τὸν Κιτίου Χρυσόστομο, καὶ τὸν ρώτησα: «Εἶδες τὸν Ἀνθιμο;» Διότι, αὐτὸς ἦταν ὁ προκάτοχος τοῦ Χρυσοστόμου. «Ὁχι», μοῦ ἀπάντησε, «τοῦ ἀρχιεπισκόπου τὸν προκάτοχο. Τὸν Μακάριο!» «Ἄκουσα γι' αὐτό, Γέροντα», τοῦ εἶπα τότε ἐγώ, «καὶ ἤθελα νὰ μάθω, πῶς ἔγινε τὸ περιστατικό».

Καὶ ἀκοῦστε, τί μοῦ εἶπε ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. «Πρὶν νὰ συμβεῖ τὸ περιστατικό, μερικὰ καλὰ παιδιὰ ἀπὸ τὴν Κύπρο μοῦ ἔφερναν τὰ ὀνόματα τῶν κεκοιμημένων τους καὶ τὰ μνημόνευα στὶς θείες Λειτουργίες. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἔβλεπα καὶ τὸ ὄνομα: “Μακαρίου ἀρχιερέως”. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, ἄρχισα κι ἐγὼ νὰ μνημονεύω αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο. Καὶ ἐπειδὴ, ὅταν τὸν μνημόνευα, αἰσθανόμουν χαρά, εἶπα: “Αὐτός, θὰ ἔκανε καλὰ στὸν τόπο του”. Παράλληλα ὅμως, ἄκουα ἀπὸ διαφόρους, ποὺ ἐρχόντουσαν ἐδῶ, καὶ κάποια ἀρνητικὰ γι' αὐτόν. Ἔτσι, ἔκανα μιὰ προσευχὴ εἰδικὴ γι' αὐτόν τὸν ἄνθρωπο, καὶ ὅταν μνημόνευσα ξανά: “Μακαρίου ἀρχιερέως”, ἄκουσα μιὰ φωνή, νὰ μοῦ ἀναγγέλει τὴν ἀφίξή του. Ἄκουσα: “Μακαρίου ἀρχιερέως, Μακαρίου ἀρχιερέως, Μακαρίου ἀρχιερέως”.

ως"! Κοιτάζω έκ δεξιῶν μου καί, τί νά 'δῶ; Ἦταν ὀρθίος ἕνας ἐπίσκοπος»! «Δηλαδή, πῶς τὸν εἶδες, Γέροντα;», ρώτησα τότε τὸν πάτερ Ἰάκωβο. «Ἐ!, πῶς σὲ βλέπω καὶ μὲ βλέπεις, Νεόφυτέ μου; Ἔτσι τὸν εἶδα! Ἔφερε (ἀκούστε λεπτομέρειες πολὺ σημαντικές!) ἅπασαν τὴν ἀρχιερατικὴ του στολή, καὶ ἦταν μέσα σὲ φῶς πολὺ, καὶ τοῦ εἶπα: "Σὲ εὐχαριστῶ, Μακαριώτατε, ποὺ μὲ ἐπισκέφθηκες"! Κι αὐτὸς μοῦ εἶπε: "Ἐγὼ σὲ εὐχαριστῶ, πάτερ Ἰάκωβε, πού, ἐνῶ δὲν σοῦ ἔκανα κανένα καλό, ἐσὺ μὲ μνημονεύεις καὶ ἔχω μεγάλη χάρη καὶ χαρὰ ἀπ' αὐτὴ τὴν προσευχή". Καὶ πήρε τὴ μερίδα του καὶ ἔφυγε»! Βλέπετε, πῶς ἐπικοινωνοῦν οἱ ψυχὲς στὴ Λειτουργία καὶ στὴ μνημόνευση ποὺ κάνουμε;

Γιὰ τοῦτο τὸ περιστάτικό, μοῦ εἶπε ἀκόμη ὁ Γέ-

ροντας: «Μετὰ ποῦ θὰ φύγω ἀπ' αὐτὸ τὸν μάταιο κόσμο, πρᾶγμα, ποῦ θὰ γίνῃ πολὺ σύντομα, σὲ μερικοὺς μῆνες, θὰ ἔρθῃ καιρὸς (καὶ αὕτῃ ἡ προφητεία πραγματοποιήθηκε κατὰ γράμμα), ποῦ θὰ σοῦ 'ποῦν κάποιοι: "Γράψε γι' αὐτὸν τὸν χαζὸ Ἰάκωβο, ἐδῶ στὴν Κύπρο ποῦ εἶσαι". Ἔχεις εὐλογία καὶ νὰ γράψεις καί, ἀργότερα, ὅταν θὰ γίνῃς ἐπίσκοπος, καὶ νὰ μιλάς γιὰ 'μένα. Ἀλλά, αὐτὸ τὸ περιστάτικό δὲν θὰ τὸ δημοσιεύσουν, παιδί μου, αὐτοί. Ὑπάρχουν ἀκόμη δυστυχῶς αὐτὰ τὰ μίση! Καὶ στὴν παλιὰ Ἐκκλησία ὑπῆρχαν αὐτά. Νὰ μάθεις νὰ συγχωρᾷς! Καὶ δὲν πειράζει, ποῦ δὲν θὰ τὸ γράφουν. Ἀργότερα, ὅταν θὰ γίνῃς ἐπίσκοπος, ἐκεῖ, ποῦ θὰ κληθεῖς νὰ ὁμιλήσεις, νὰ κάνεις ὑπακοή, καὶ νὰ ἀναφέρεις τὸ περιστάτικό. Ἔτσι, γιὰ νὰ πλατύνῃ ἡ καρδιά τῶν Κυπρίων! Νὰ χωρέσει ὅλους μέσα»!

Σμῆνος πουλιῶν συνεόρταζε τριγύρω του!

Ἦταν τέτοιας θέρμης ἡ ζέση τῆς πίστεως τοῦ ὁσίου Ἰακώβου, ποῦ τὸ Πάσχα πήγαινε στὸ κοιμητήριο τῆς μονῆς καὶ ἔλεγε, «Χριστὸς Ἀνέστη» στοὺς κεκοιμημένους πατέρες, τὰ δὲ Χριστούγεννα ἡ εὐαίσθητη καρδιά του συνέχιζε τὸν ἑορτασμό καὶ τὴν πανήγυρη τῆς ἡμέρας μέσα στὸ γειτονικὸ δάσος. Ἐκεῖ, μιὰ τέτοια ἡμέρα, ὅπως τυχαία καὶ ξαφνικά, ἀκούσαμε φωνὴ νὰ ψάλλει: «Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε, Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε... Αἰσατε τῷ Κυρίῳ πάσα ἡ γῆ...». Ἦταν ἡ φωνὴ τοῦ Γέροντα, ποῦ ἔψαλλε μὲ τὰ χέρια ἀναπεπταμένα στὸν ἑορτάζοντα οὐρανὸ ἀνάμεσα στὰ γέρικα πλατάνια, ἐνῶ σμῆνος πουλιῶν συνεόρταζε τριγύρω του!

Αὐτὲς τὶς καταβασίεις ἔψαλλε τὴν ἡμέρα τῶν Εἰσοδιῶν τῆς Παναγίας κατὰ τὸ ἔτος 1991. Μετὰ ἐξομολόγησε τὸν ἀδελφὸ Γεννάδιο καὶ τὸν παρέκάλεσε νὰ μείνῃ, γιατί «τὸ ἀπόγευμα θὰ χρειαστεῖ», ὅπως εἶπε, «νὰ τὸν ἀλλάξει». Πράγματι τὸ ἀπόγευμα ἐκοιμήθη, γιὰ νὰ κάνει μαζί μὲ τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου τὴ δική του εἴσοδο στὸν ἑορτάζοντα οὐρανό.

Ὁ Γέροντας Πορφύριος, ποῦ ἐτοίμαζε ἐκεῖνες τὶς μέρες τὴ δική του ἔξοδο ἀπὸ αὐτὸ τὸν κόσμο, εἶπε: «Ἐκοιμήθη ὁ Γέρο-Ἰάκωβος, ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ἀγίους τοῦ αἵωνα μας. Εἶχε μέγα δι-ορατικὸ καὶ προορατικὸ χάρισμα, τὸ ὁποῖο ἐκρῦβε ἐπιμελῶς, γιὰ νὰ μὴ δοξάζεται».

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν Ἰακώβου καὶ Πορφυρίου, «γενοῦ ἰλεως ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς». ■

Ὁ ἅγιος Ἰάκωβος Τσαλίκης ὁ «μέ συγχωρεῖτε»! Ὁ ἅγιος τῆς μυστικῆς Θείας Λειτουργίας

Ἀνδρέα Χριστοφόρου

Ήταν τέλος τοῦ 1985, 26 Δεκεμβρίου, φτάσαμε στό Μοναστήρι τοῦ Ὁσίου Δαυίδ οἰκογενειακῶς μέ τή γυναίκα καί τά τρία τότε παιδιά μας καί ἐνῶ στάθμευα τό αὐτοκίνητο ἐξῶ ἀπό τήν Μονή, προσέξαμε ὅτι στό διπλανό αὐτοκίνητο ἦταν ἀνοικτές διάπλατα καί οἱ τέσσερις πόρτες, ἐνῶ ἀπό μέσα στό Ναό ἀκούγονταν φωνές ἀγριεμένου ὀρμητικοῦ δαιμονίου, πού ἔβριζαν τό Χριστό, τούς παπάδες καί τόν Ἅγ. Γέροντα Ἰάκωβο. Μπαίνοντας στόν ναό εἶδαμε τόν Ἅγιο Γέροντα μέ πετραχείλι, κρατώντας στά χέρια του λείψανα Ἁγίων, νά τά ἀκουμπᾷ στό κεφάλι μίας κοπέλας πού τιναζότανε μέ ὀργή καί οὐρλιαζε μέ ἀντρική ἄγρια φωνή. Ἡ κοπέλα ἦρθε ἀπό τή Θεσσαλονίκη μέ τόν ἄντρα, τό παιδί της καί τόν ἀδελφό της. Κάποια στιγμή ἡ κοπέλα ἠρέμησε. Πρίν τήν εἶχαμε δεῖ μπροστά στό λείψανο τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Ρώσου νά μαίνεται καί νά κτυπιέται καί νά βρίζει ὥσπου τῆς ἔρριξαν Ἀγιασμό καί ἡσύχασε γιά λίγο.

Τό βράδυ στή Μονή τοῦ Ὁσίου Δαυίδ δειπνούσαμε ὅλοι μαζί καί ἡ κοπέλα ὁμολογοῦσε ὅτι φαινόταν σάν νά εἶχε κατάθλιψη, ὥσπου μία μέρα σέ ναό τῆς Θεσσαλονίκης φώναξε τό δαιμόνιο. Ζήτησαν ἀπό τό Ἅγιο Ὅρος βοήθεια καί τῆς εἶπαν, μόνο ὁ π. Ἰάκωβος Τσαλίκης στόν Ὅσιο Δαυίδ θά τήν βοηθοῦσε. Στό δρόμο ἀπό τόν Ἅγιο Ἰωάννη τό Ρώσο στό Προκόπι πρὸς τήν Μονή, κλώτσαγε τό δαιμόνιο πρὸς τό τιμόνι τοῦ αὐτοκινήτου καί οὐρλιαζε λέγοντας: -Ὁχι, μή μέ πᾶτε στόν κοκκαλιάρη τόν Τσαλίκη, αὐτός θά μέ βγάλει! Ὁ Γέροντας ἄκουε νηφάλιος ἀλλά καί χαρούμενος, διότι τό δαιμόνιο ὑποτάχθηκε στήν ἐξουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πού μέσα του ἦταν ἡγεμονικό σέ ὅλες του τίς ἐκφράσεις κατὰ τόν λόγο τοῦ Δαυίδ πού ζητᾷ νά τόν στηρίξει ὁ Θεός μέ πνεῦμα ἡγεμονικό. Ἡ ὅλη αὐτή διαδικασία θεραπείας πού εἶδαμε, ἦταν μία θαυμαστή ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού

ἀποκάλυπτε τήν πατρική ἀγάπη καί εὐσπλαχνία τοῦ Ἁγίου Γέροντα.

Βλέπαμε μπροστά μας ἕνα Πατέρα τῆς Ἐκκλησίας, ἕναν Ἅγιο, ἕναν φορέα τῆς Ὁρθόδοξης Παράδοσης καί Ἀγιότηας. Ποῦ στηριζόταν ὅλη αὐτή ἡ Πνευματική προσωπικότητα τοῦ Ἁγίου Γέροντα Ἰακώβου;

Ἡ πολυχρόνια ἄσκηση τῆς προσευχῆς στήν μετάνοια γιά τίς ἁμαρτίες του καί ἡ ἀκολουθοῦσα ἀπό αὐτόν τῆς συγχώρεσης τῶν ἄλλων, ξεχείλιζε μέσα του τήν παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἐπικέντρο πάντα ἡ μετάνοιά του κατὰ τόν λόγο τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος: «Κἂν πᾶσαν τήν Κλίμακα ἀναβέβηκας, ὑπὲρ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν προσεύχου!» Ἔτσι ξεχείλιζε ἀπό τό στόμα του ἡ διάθεσή του νά συγχωρεθεῖ ἀπό ὅλους, αἰσθανόμενος ὁ χειρότερος ὅλων καί πού εἶχε ἀνάγκη νά συγχωρεθεῖ ἀπό ὅλους!

Ὁ Ἱερέας, πρίν τήν Μεγάλη Εἵσοδο, ἔρχεται στήν Ὡραία Πύλη τοῦ Ἱεροῦ, κάμπτεται λίγο τό σῶμα καί ὑποκλινόμενος ζητᾷ συγχώρεση ἀπό τόν ἐκκλησιαζόμενο λαό, σάν νά λείε μέ τήν ὅλη στάση του: «μέ συγχωρεῖτε», γιά νά προσέλθει μέ ταπείνωση στό μεγάλο μυστήριο τοῦ καθαγιασμοῦ τῶν Τιμίων Δώρων. Ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος εἶναι σέ ὅλους γνωστό, ὅτι σέ κάθε φράση του ἔλεγε στό τέλος, στόν συνομιλητή του, μέ ἀπλότητα καί εἰλικρίνεια, χωρίς ἴχνος δυτικότητος εὐγένειας: «μέ συγχωρεῖτε!» Ὄταν τελείωνε αὐτά πού ἔλεγε ἔβαζε, ὅπως καί στήν Ὡραία Πύλη, τό χέρι του ἀπαλά στήν κοιλιά καί ὑποκλινόταν μέ τή φράση «μέ συγχωρεῖτε»!

Αὐτό μοῦ ἐντυπώθηκε ἀπό τόν Ἅγιο Γέροντα Ἰάκωβο στά δώδεκα χρόνια πού τόν ἐξησα, κάθε φορά πού τόν ἐβλεπα. Γιατί πίσω ἀπό τήν φράση αὐτή μοῦ ἀποκαλυπτόταν ὅλη ἡ ζωή τῆς μυστικῆς μετάνοιας, πού ἐξευγενίζει τήν ψυχή, ἀφοῦ ἔλκει τήν συγχωροῦσα θεραπευτική ἐνέργεια τοῦ

Ἁγίου Πνεύματος καί κάνει τόν Χριστιανό δοχεῖο τῆς ἀπειρης ἀγάπης-εὐσπλαχνίας τοῦ Θεοῦ πρὸς τόν Ἄνθρωπο. Βλέπαμε στὸν Ἅγιο Γέροντα Ἰάκωβο Τσαλίκη τὸν μεστό καρπὸ τῆς πολυχρόνιας καὶ ἐπιμελημένης μετανοίας του, πού γινόταν μέ βάση τίς ἐντολές τοῦ Εὐαγγελίου, μέ πρώτη τὴν ἐντολή τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ τοῦ Χριστοῦ «Μετανοεῖτε ἡγγικε γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν», πού γινόταν σέ αὐτόν ὅπως καὶ σέ ὅλους τοὺς Ἁγίους, μέ τὴν ἐγγήγορη καὶ τὴν προσευχή, μέ τὴν προσοχή τοῦ νοῦ στίς ἐντολές πρῶτα καὶ μετὰ στήν προσευχή τῆς μετάνοιας «Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με»!

Ἡ φράση τοῦ Ἁγίου «μέ συγχωρεῖτε», πρόδι-
δε τὴν διαρκή καρδιακή συμμετοχή του στὴ Θεία
Λειτουργία καὶ τὴν ἐτοιμότητά του στὸν καθαγια-
σμό τῶν Τιμίων Δώρων, ἀφοῦ ἡ ὅλη στάση του στὴ
φράση «μέ συγχωρεῖτε», μέ ἔκανε νά τὸν βλέπω σάν

λειτουργό τοῦ Ὑψίστου σέ κάθε ἀνθρώπινη σχέση.

Αὐτὴ ἡ μυστικὴ καρδιακὴ Θεία Λειτουργία, πού
εἶναι τὸ ἀποκορύφωμα τῆς ἡσυχαστικῆς ζωῆς τῆς
Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας, ἦταν κρυμμένη πίσω
ἀπὸ τὴν φράση τοῦ Ἁγίου Πατέρα μας Ἰακώβου
Τσαλίκη, πού σάν νά ἦταν πάντα Λειτουργός,
πάντα μέ Πετραχείλι, ἀφοῦ Ἁγία Τράπεζα ἦταν
πάντα ἡ καρδιά του καὶ τὸ σῶμα του ναὸς τοῦ Ἁγί-
ου Πνεύματος, κατὰ τὸν λόγον τοῦ ἀποστόλου
Παύλου: «Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ
Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;» (Α΄ Κορ. 3,16).

Μέ τὴ φράση «μέ συγχωρεῖτε» νοιώθοντας ἐν
Πνεύματι Ἀγίῳ ὡς ὁ τελώνης τοῦ Εὐαγγελίου, ὑψω-
νόταν ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα σέ διαρκή Λειτουργό,
γινόμενος ἀληθινὸς προσκυνητὴς τοῦ Τριαδικοῦ
Θεοῦ, κατὰ τὸν Λόγον τοῦ Χριστοῦ μας: «Πνεῦμα
ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας Αὐτόν, ἐν Πνεύ-
ματι καὶ Ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (Ἰωάν. 4,24). ■

Θαύματα τοῦ ἁγίου Ἰακώβου

Ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς *Ι. Μονῆς τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ Εὐδοίας*:
«*Ένας σύγχρονος ἅγιος, ὁ Ὁσίος Ἰάκωβος (Τσαλίκης)*», 2018

Ὁ κ. Ἀνδρέας Βοσκοῦ ἀπὸ τὴν Κύπρο μᾶς κατέ-
θεσε τὰ ἑξῆς:

«... Εἶχα βγάλει ὑποδερμικά στό μέτωπο ἓνα
πολύ μεγάλο σπυρί, τὸ ὁποῖο στήν Κύπρο ἀποκα-
λοῦμε «γαιματά». Ἦταν σχεδόν στό κέντρο τοῦ με-
τώπου μου, πάνω ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ ἀριστεροῦ μου
φρυδιοῦ. Ἦταν τόσο μεγάλο πού ἀπὸ τὸ πρήξιμο
εἶχε σχεδόν κλείσει τὸ ἀριστερό μου μάτι. Πῆγα σέ
δύο γιατρούς, οἱ ὁποῖοι μοῦ ἔδωσαν φαρμακευτικὴ
ἀγωγή καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι σέ περίπτωση πού ἡ μό-
λυνση δέν ὑποχωροῦσε, θά χρειαζόταν ἐγχείρηση.

Τότε προφανῶς ἀπὸ Θεία Πρόνοια, ἦρθε στὰ
χέρια μου ἓνα βιβλίον μέ τὸν βίο τοῦ μακαριστοῦ
Γέροντα Ἰακώβου Τσαλίκη. Ὅταν τὸ τελείωσα,
ἀσπάστηκα κάποιες φωτογραφίες του καὶ τὸν πα-
ρακάλεσα νά ἔρθει μέ τὴν Κάρα τοῦ Ὁσίου Δαυῖδ
νά μοῦ διαβάσει εὐχή γιὰ νά γιαιτρευτῶ.

Ἀμέσως μετὰ ξάπλωσα «προύμυτα» στό κρεβ-
βάτι μου καὶ ἐνῶ βρισκόμουν σέ μία κατάσταση με-
ταξύ ὕπνου καὶ ξύπνιου παρουσιάστηκε ὁ μακαρι-
στός Γέροντας.

Μόλις ἀκούμπησε τὸ πετραχήλι στό κεφάλι μου
παρουσιάστηκε ἓνας ὁλόμαυρος σατανᾶς, φρικτὸς
στὴν ὄψη καὶ ἄρχισε νά φωνάζει:

—Μὴν τὸν ἀγγίζεις, εἶναι δικός μου.

Ὁ σατανᾶς ἄρχισε νά λέει διαφορὲς ἀμαρτίες πού
ἔκαμα. Ὁ πάτερ Ἰάκωβος τοῦ ἀνταπάντησε ὅτι οἱ
ἀμαρτίες πού ἀνέφερε συγχωρέθηκαν μέ τὴν ἐξομο-
λόγηση. Ὁ σατανᾶς συνέχισε νά φωνάζει ὅτι ἡμουν
δικός του καὶ ὅτι εἶχα καὶ ἀμαρτίες πού δέν ἐξομο-
λογήθηκα. Ὁ πάτερ Ἰάκωβος τοῦ ἀπάντησε ὅτι
αὐτὲς ἐξαργυρώθηκαν μέ καλὲς πράξεις καὶ ἐλεημο-
σύνες, ἀκουμπώντας δέ τὴν παλάμη του στὴ ράχη
μου μέ πρόσταξε νά εἰπῶ ὅτι εἶμαι σεσωσμένος. Ἐγώ
ἀπὸ τὸν φόβο μου δέν μπορούσα νά μιλήσω καὶ ὁ
πάτερ Ἰάκωβος μέ πρόσταξε γιὰ δεύτερη φορά νά
εἰπῶ ὅτι εἶμαι σεσωσμένος πιέζοντας τὴν παλάμη
του στήν ράχη μου. Προσπάθησα νά εἰπῶ ὅτι εἶμαι
σεσωσμένος, ὅμως ὁ φόβος δέν μέ ἄφηνε. Ὁ πάτερ
Ἰάκωβος μέ πρόσταξε γιὰ τρίτη φορά ἐπιτακτικὰ νά
πῶ ὅτι εἶμαι σεσωσμένος πιέζοντας δυνατὰ τὴν πα-
λάμη του στήν ράχη μου. Ἐγώ μέ δυσκολία καὶ συλ-

λαβιστά είπα: «Είμαι σωσμένος» και τότε ο σατανάς βγάζοντας μία κραυγή εξαφανίστηκε. Τότε ο πατήρ Ιάκωβος μου διάβασε εύχή, με εύλόγησε με τό σημείο του Σταυρού και έφυγε.

Όταν ξύπνησα τό πρωϊ αισθανόμουν άκόμα τό άγγιγμα τής παλάμης του μακαριστου π. Ιακώβου στην ράχη μου. Πήγα στον νιπτήρα και κοίταξα τό πρόσωπό μου στον καθρέπτη. Μόλις άγγιξα έλαφρά τό σπυρί αυτό έσπασε και βγήκε άσπρο πύο που έμοιαζε σέ σχήμα και μέγεθος με τσιγάρο. Τό φούσκωμα είχε υποχωρήσει τελείως. Πίεσα ξανά έλαφρά, για νά βγάλω τυχόν ύπολείμματα πύου, όμως έτρεξαν μόνο 2-3 σταγόνες ύγρου που έμοιαζε με νερό. Ακολουθως, πήγα στην κουζίνα όπου βρισκόταν ή σύζυγός μου και έπλενε πιάτα. Τής διηγήθηκα τό θαύμα και τής άνέφερα ότι νοιώθω άκόμα τό άγγιγμα του Όσίου πατρός Ιακώβου στην ράχη μου. Ανασήκωσα την φανέλα που φορούσα και μόλις τής έδειξα την ράχη μου, έβγαλε μία κραυγή από έκπληξη και άναφώνησε:

-Παναγία μου, φαίνονται ολοκάθαρα ή παλάμη και τά δάκτυλα στη ράχη σου. Τό άποτύπωμα αυτό παρέμενε στην ράχη μου για τρεις ήμέρες».

Ό κ. Δ. Δραγατσίκας από την Κοζάνη, που ζει στην Άμερική μάς πληροφόρησε για τό συγκλονιστικό θαύμα του Αγίου, που ό ίδιος έζησε:

Τό 2002, σέ κάποιο άεροπορικό ταξίδι του από Ελλάδα για Άμερική, με πτήση τής Όλυμπιακής, πάνω από τον Άτλαντικό τό άεροπλάνο έπεσε σέ καταγίδα. Κεραυνός ράγισε τό παρμπρίζ του πιλοτηρίου και τό άεροσκάφος έχασε ύψος και από τά τριάντα πέντε χιλιάδες πόδια έφτασε στά δεκαοκτώ χιλιάδες πόδια. Οι προσπάθειες νά κλείσουν τή ρωγμή φυσικά ήταν μάταιες και ή καθοδική πορεία συνεχιζόταν. Ό Δημήτρης βγάξει από την τσέπη του μία εικόνιτσα του Αγίου Ιακώβου, που είχε μαζί του, τή σφίγγει στά χέρια του και τον παρακαλει θερμά. Ξαφνικά βλέπει από τό δικό του παράθυρο τον Άγιο Ιάκωβο, με τά ράσα φουσκωμένα από τον άέρα, νά άπλώνει τό χέρι του κάτω από τό άεροπλάνο και νά σταματά την πτώση του!!! Στη συνέχεια τον είδε νά φεύγει και νά χάνεται μέσα στά σύννεφα. Όταν προσγειώθηκαν οι ειδικοί τούς είπαν:

-Είχατε μεγάλο Άγιο και δέ χάσατε τή ζωή σας, διακόσιοι πενήντα έπιβάτες!

Ό Δημήτρης ήξερε ποιός ήταν αυτός ό Άγιος, άφου έπέτρεψε ό Θεός και τον είχε δεϊ.

Ό Dejan Ristits φοιτητής τής Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης, στις 8.10.2005 μάς έγραψε για τό θαύμα που έγινε στην Σερβία, στον μικρό Ιάκωβο από τό Κρούσεβατς, παλιάς πρωτεύουσας τής Σερβίας.

Τό δεύτερο παιδί του Μίσα, Ιάκωβος, περίπου ενός έτους, άρρώστησε από σπάνια μορφή μη-νιγγίτιδας και νοσηλεύταν στο Νοσοκομείο Βελιγραδίου. Η οικογένεια δέν γνώριζε κάτι για τον Γέροντα Ιάκωβο. Τίς ήμέρες αυτές ό νουνός του Μιλούτιν, διάβασε από φωτοτυπία τον βίο του Γέροντος Ιακώβου στά σέρβικα και λόγω ονόματος συνέδεσε τον Γέροντα με τον μικρό Ιάκωβο. Πήρε τίς φωτοτυπίες και τίς πήγε στον πατέρα του παιδιού, που διάβασε τον τίτλο στην πρώτη σελίδα: «Γέρων Ιάκωβος, ό πατήρ τής παρηγοριάς». Ό πατέρας διάβασε τίς φωτοτυπίες τό ίδιο βράδυ και μέσα σ' αυτές είδε και τή φωτογραφία του Γέροντα φωτοτυπημένη, την πήρε και την τοποθέτησε στο μαξιλάρι του παιδιού. Τό παιδί πήγε καλύτερα, οι γιατροί είπαν ότι μόνο με θαύμα θά μπορούσε νά ζήσει. Όπως και έγινε. Τό παιδί έντελώς καλά πήγε και κοινωνήσε. Τώρα είναι πέντε έτών, χαίρει άκρας υγείας. Όλες οι έξετάσεις βγαίνουν καθαρές.

Έμπειρία κ. Νόρας Γωγάκη:

«Είμαι σαράντα όκτώ έτών. Γνώρισα τον Γέροντα Ιάκωβο όλως τυχαίως από μία φίλη μου παπαδιά. Μου έδωσε τό λαδάκι του τον Νοέμβριο του 2003, γιατί είχα σοβαρό πρόβλημα με την μέση μου και κατά τούς γιατρούς χωρίς γιατρεία ούτε μέ έγχείρηση, ούτε μέ φυσιοθεραπεία. Οι πόνοι ήταν άφόρητοι, περπατούσα και την ώρα που πατούσα τό άριστερό μου πόδι, έκλαιγα σχεδόν άπ' τούς πόνους. Πόναγα δυό χρόνια συνέχεια, είχα μάθει πιά νά ζω με τον πόνο. Τελευταία είχα αποφασίσει νά πάρω μαστούνι. Τότε άρχισα, τον Φεβρουάριο του 2004, νά βάζω τό λαδάκι του Γέροντα. Μέσα σέ δεκαπέντε-είκοσι ήμέρες, ούτε που θυμάμαι, έγινε τό θαύμα. Γιατρεύτηκα και δέν πονάω καθόλου μά καθόλου, παρόλο που δέν προσέχω. Τον εύχαριστώ μέσα από την καρδιά μου που μ' έκανε νά τον γνωρίσω και νά τον γνωρίσω και σέ άλλους φίλους και γνωστούς».

Τό άκόλουθο περιστατικό διηγούνται κάποιοι φοιτητές που βρέθηκαν στη Μονή του Όσίου Δαβίδ Χριστούγεννα (προέρχεται από τό περιοδικό τής Μητροπόλεως Μόρφου «Άγιος Μάμας», τεύχος 16, Δεκέμβριος 2001).

Μετά την άγρυπνία τῶν Χριστουγέννων ἀποσύρθηκαν μοναχοί καί ἐπισκέπτες γιά λίγη ξεκούραση στά κελλιά τους. Ὁ χειμωνατικός καιρός καί τό κρύο μάζευαν ὅλους σέ ζεστούς χώρους. Δυό φοιτητές-προσκυνητές ξεκουράστηκαν κι αὐτοί λίγο, ἀλλά τά κελλιά δέν τούς κρατοῦσαν. Βγῆκαν ἔξω γιά ἕνα περίπατο στό δάσος. Ὁδήγησαν τά βήματά τους πρὸς τό Ἁγιονέρι, μία περιοχή μέ πολλά πλατάνια καί ἕνα ποτάμι. Καθὼς οἱ φοιτητές περπατοῦσαν πρὸς τό Ἁγιονέρι ἄκουσαν κάποιον νά ψάλλει πολύ γλυκά: «Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε· Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε· Χριστὸς ἐπὶ γῆς ὑψώθητε· ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ καί ἐν εὐφροσύνῃ ἀνυμνήσατε, λαοί, ὅτι δεδοξασται». Πλησίασαν πρὸς τό μέρος, ἀπ' ὅπου ἐρχόταν ἡ ψαλμωδία. Ἡ φωνή τούς φάνηκε γνώριμη· δέν εἶ-

χαν καμιά ἀμφιβολία. Ἦταν ὁ Γέροντας Ἰάκωβος· ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος δέν εἶχε πάει νά ξεκουραστεῖ. Εἶχε προτιμήσει νά μεταφέρει τό χαρούμενο μήνυμα τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ στήν ἄλογη φύση. Ἔτσι, πῆγε καί γονάτισε μέσα στήν κουφάλα ἐνός γέρικου πλατάνου καί προσευχόταν μέ τά χέρια ὑψωμένα, ἄδοντας καί ψάλλοντας τό Ἀπολυτίκιο καί τίς Καταβασίεις τῶν Χριστουγέννων.

Τό πιό θαυμαστό ὅμως πού ἀντίκρισαν οἱ φοιτητές ἦταν ὅτι ὅλα τά πουλιά τοῦ δάσους μαζεύτηκαν, τραγουδοῦσαν καί πετοῦσαν πάνω ἀπὸ τό πλατάνι, πού βρισκόταν ὁ ἅγιος αὐτός ἄνθρωπος. Δέν ὑπῆρχε πουθενά ἄλλοῦ πουλί· τά γύρω δένδρα γυμνά καί ἄδεια· ὅλα τά πουλιά τοῦ δάσους μαζεύτηκαν πάνω στό πλατάνι «τῶν Χριστουγέννων», πού νόμιζες πὼς εἶχε φύλλα, καθότι ὡς φυλλοβόλα δένδρα τὴν ἐποχὴ αὐτὴ τά πλατάνια εἶχαν ρίξει ὅλα τους τά φύλλα στή γῆ καί παρέμεναν γδυτά. Ὅταν ὁ Γέροντας εἶδε τοὺς δυό φοιτητές, κατέβασε τά δεητικά χέρια του καί σταμάτησε τὴ δοξολογική του ψαλμωδία. Τότε σταμάτησαν ἀμέσως τὴ συμφωνία καί τά πουλιά καί ἄρχισαν νά πετοῦν ψηλά καί νά ἀπομακρύνονται. Ἡ χοϊκὴ παρουσία τῶν νέων τά ἔδιωχνε· τοὺς διέλυσε τὴ μυστικὴ χριστουγεννιάτικη χορωδία. Σηκώθηκε ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ καί ἀπευθυνόμενος στοὺς δυό νέους τοὺς λέει: – Νά, καλὰ μου παιδιὰ ! Ἦταν τόση ἡ χαρὰ μου ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ, πού δέν ἄντεχα νά τὴν ἔχω μόνος μου καί εἶπα, δέν πηγαίνεις, χαζέ Ἰάκωβε, μέσα στό δάσος νά ψάλλεις «Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε»; Καί ὅπως ἔφελνα, ἦλθαν ὅλα αὐτά τά πουλιά καί ἔφελναν κι αὐτά μαζί μου! Γιορτάζουν κι αὐτά τὴ γέννηση τοῦ Θεανθρώπου· γιορτάζουν καί δείχνουν τὴ χαρὰ τους μέ τά γλυκόλαλα κελαηδήματά τους. Εἶναι κι αὐτὸς ἕνας δοξολογικός ὕμνος στὸν Δημιουργό, πού ἄφησε τὴν πατρικὴ ἀγκάλη, γιά νά γίνει τέλειος ἄνθρωπος, χωρὶς βέβαια νά χάσει κάτι ἀπὸ τὴ θεϊκὴ Του φύση. Ὁ τέλειος Θεὸς γίνηκε τέλειος ἄνθρωπος, γιά νά θεώσει ὅλους ἐμᾶς, πού ἡ πτώση μας στήν ἁμαρτία μᾶς εἶχε ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν Ἑδέμ τὴ γλυκυτάτη. ■

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ Α.Θ.Π. ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ Κ.Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΗΜΕΡΑ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

† ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ
ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Προσφιλείς άδελφοί Ίεράρχαι καί τέκνα έν Κυρίω άγαπητά,

Ευδοκία καί χάριτι τοῦ πανδώρου Θεοῦ συμπληροῦνται σήμερον 30 ἔτη ἀπό τῆς καθιερώσεως ὑπό τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τῆς εορτῆς τῆς Ἰνδικτοῦ καί πρώτης ἡμέρας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους ὡς «Ἡμέρας προστασίας τοῦ περιβάλλοντος». Ἡ εὐλογημένη αὕτη πρωτοβουλία ἔσχε δαψιλῇ καρποφορίαν. Δέν ἀπηυθύνθημεν μόνον πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους πιστοὺς, οὔτε μόνον πρὸς τοὺς χριστιανούς ἢ τοὺς ἐκπροσώπους ἄλλων θρησκειῶν, ἀλλὰ καί πρὸς πολιτικές προσωπικότητες, πρὸς περιβαλλοντολόγους καί ἄλλους ἐπιστήμονας, πρὸς τοὺς διανοομένους καί κάθε ἄνθρωπον καλῆς θελήσεως, ἐπιζητοῦντες τὴν συμβολὴν των.

Αἱ περιβαλλοντικαὶ δράσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐλειτούργησαν ὡς ἔναυσμα διὰ τὴν θεολογίαν, νὰ προβάλλῃ μέ ἔμφασιν τὴν ἀλήθειαν τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπολογίας καί κοσμολογίας, τὴν εὐχαριστιακὴν θεώρησιν καί χρῆσιν τῆς δημιουργίας καί τό πνεῦμα τοῦ ὀρθοδόξου ἀσκητισμοῦ ὡς βάσιν διὰ τὴν κατανόησιν τῶν αἰτίων καί ἀντιμετώπισιν τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος. Ἡ σχετικὴ μέ τὴν θεολογικὴν οἰκολογίαν ἢ οἰκολογικὴν θεολογίαν βιβλιογραφία εἶναι ἐκτενεστάτη καί συγκροτεῖ ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ἀξιόλογον ὀρθόδοξον μαρτυρίαν ἐναντι μᾶς ἐκ τῶν μεγαλυτέρων προκλήσεων διὰ τὴν σύγχρονον ἀνθρωπότητα καί τὴν ζωὴν ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ ἐνασχόλησις μέ τό οἰκολογικόν πρόβλημα καί τὰς κοσμολογικάς διαστάσεις καί ἐπιπτώσεις τῆς ἁμαρτίας, αὐτῆς τῆς ἀλλοτριωτικῆς ἐσωτερικῆς «ἀνατροπῆς ἀξιών» εἰς τόν ἄνθρωπον, ἔφερεν εἰς τό προσκῆνιον τὴν συνάφειαν περιβαλλοντικῶν καί κοινωνικῶν προβλημάτων καί τὴν ἀνάγκην κοινῆς προσεγγίσεώς των. Στράτευσις διὰ τὴν προστασίαν τῆς ἀκεραιότητος

τῆς δημιουργίας καί διὰ τὴν κοινωνικὴν δικαιοσύνην εἶναι δράσεις ἀλληλένδετοι καί ἀδιαίρετοι.

Τό ἐνδιαφέρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διὰ τὴν προστασίαν τῆς κτίσεως δέν ἐγεννήθη ὡς ἀντίδρασις εἰς τὴν σύγχρονον οἰκολογικὴν κρίσιν, δέν εἶναι δημιούργημα τῆς. Αὕτη ἦτο ἀπλῶς ἡ ἀφορμὴ καί ἡ εὐκαιρία διὰ νὰ ἐκφράσῃ, νὰ ἀναπτύξῃ, νὰ διακηρύξῃ καί νὰ προβάλλῃ ἡ Ἐκκλησία τὰς οἰκοφιλικάς ἀρχὰς τῆς. Θεμέλιον τῆς ἀδιαπτώτου μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας διὰ τό φυσικόν περιβάλλον εἶναι αὕτη αὕτη ἡ ἐκκλησιολογικὴ ταυτότης καί ἡ θεολογία τῆς. Ὁ σεβασμός καί ἡ προστασία τῆς κτίσεως εἶναι διάστασις τῆς πίστεώς μας, περιεχόμενον τῆς ζωῆς μας ἐν Ἐκκλησίᾳ καί ὡς Ἐκκλησίας. Ἡ ἰδία ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι «βιωμένη οἰκολογία», ἔμπρακτος σεβασμός καί μέριμνα διὰ τὴν δημιουργίαν καί πηγὴ τῶν οἰκολογικῶν δραστηριοτήτων τῆς. Κατ' οὐσίαν, τό ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν προστασίαν τῆς κτίσεως εἶναι προέκτασις τῆς Θείας Εὐχαριστίας εἰς ὅλας τὰς διαστάσεις τῆς σχέσεώς της μέ τόν κόσμον. Ἡ λειτουργικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, τό ἀσκητικόν ἦθος, ἡ ποιμαντικὴ διακονία, ἡ σταυροαναστάσιμος βιοτὴ τῶν πιστῶν, ὁ ἄσβεστος πόθος τῆς αἰωνιότητος, συγκροτοῦν μίαν κοινωνίαν προσώπων διὰ τὴν ὁποίαν ἡ φυσικὴ πραγματικότης δέν εἶναι ἀντικείμενον, χρηστικόν ὑλικόν διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀτόμου καί τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ ἐνέργημα, πεπραγμένον, δημιούργημα τοῦ προσωπικοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος μᾶς καλεῖ νὰ τό σεβασθῶμεν καί νὰ τό προστατεύσωμεν, καθιστάμενοι «συνεργοί» αὐτοῦ, «οἰκονόμοι», «φύλακες», καί «ιερεῖς» τῆς δημιουργίας, νὰ καλλιεργήσωμεν εὐχαριστιακὴν σχέσιν μέ τὴν κτίσιν.

Ἡ μέριμνα διὰ τό φυσικόν περιβάλλον δέν εἶναι μία πρόσθετος δραστηριότης εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν,

ἀλλά οὐσιαστική ἔκφρασις αὐτῆς. Δέν ἔχει κοσμικόν, ἀλλά ἀμυγῆ ἐκκλησιαστικόν χαρακτήρα, εἶναι «λειτουργική διακονία». Ὅλοι αἱ πρωτοβουλία καὶ αἱ δράσεις τῆς Ἐκκλησίας εἶναι «ἐφηρμοσμένη ἐκκλησιολογία». Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, ἡ θεολογικὴ οἰκολογία δέν ἀναφέρεται μόνον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν οἰκολογικῆς εὐαισθησίας καὶ εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν περιβαλλοντικῶν προβλημάτων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπολογίας καὶ κοσμολογίας, ἀλλὰ ἐπεκτείνεται εἰς τὴν ἐν Χριστῷ ἀνακαίνισιν συμπάσης τῆς κτίσεως, ὅπως αὕτη πραγματώνεται καὶ βιοῦται ἐν τῇ Θεῇ Εὐχαριστίᾳ, ὡς εἰκόνι καὶ προγεύσει τῆς ἐσχατολογικῆς πληρώσεως τῆς Θεῆς Οἰκονομίας ἐν τῇ δοξολογικῇ πληρότητι καὶ φωτοχυσίᾳ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Τιμώτατοι ἀδελφοί καὶ προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Τό οἰκολογικόν πρόβλημα ἀποκαλύπτει ὅτι ὁ κόσμος μας ἀποτελεῖ ἐνότητα, ὅτι τὰ προβλήματά μας εἶναι παγκόσμια καὶ κοινά. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν κινδύνων ἀπαιτεῖται πολὺπλευρος κινητοποίησης, σύγκλισις, συμπίεσις, σύμπραξις. Εἶναι ἀδιανόητον, ἡ ἀνθρωπότης νὰ γνωρίζῃ τὴν σοβαρότητα τοῦ προβλήματος καὶ νὰ συνεχίῃ νὰ συμπεριφέρεται ὡς νὰ μὴ ἐγγώριζεν. Ἐνῷ κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίαις, τό κυρίαρχον πρότυπον οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς παγκοσμιοποιήσεως, μέ πρόσημον τὸν φετιχισμόν τῶν οἰκονομικῶν δεικτῶν καὶ τὴν μεγιστοποίησιν τοῦ κέρδους, ὥξυνε τὰ οἰκολογικά καὶ κοινωνικά προβλήματα, ἐξακολουθεῖ νὰ κυριαρχῇ εὐρέως ἡ ἄποψις ὅτι «δέν ὑπάρχει ἄλλη ἐναλλακτικὴ ἐπιλογή» καὶ ὅτι ἡ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὴν ἄτεγκτον νομοτέλειαν τῆς οἰκονομίας θὰ ὀδηγήσῃ εἰς ἀνεξέλεγκτους κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς καταστάσεις. Τοιοῦτοτρόπως, ἀγνοοῦνται καὶ δυσφημίζονται αἱ ἐναλλακτικαὶ μορφαὶ ἀναπτύξεως καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς δικαιοσύνης.

Ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ δραστηριοποιηθῶμεν ἐτι περαιτέρω διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἐν τῇ πράξει τῶν οἰκολογικῶν καὶ κοινωνικῶν συνεπειῶν τῆς πίστεώς μας. Εἶναι ἐξόχως σημαντικόν ὅτι αἱ καθ' ἡμᾶς ἀρχιεπισκοπαὶ καὶ μητροπόλεις, πολλὰ ἐνορία καὶ ἱεραὶ

Μοναὶ, ἔχουν ἀναπτύξῃ οἰκολογικὰς πρωτοβουλίας καὶ πρακτικὰς διὰ τὴν προστασίαν τοῦ περιβάλλοντος, καὶ ποικίλα προγράμματα περιβαλλοντικῆς ἀγωγῆς. Πρέπει νὰ δοθῇ ἰδιαίτερα ἔμφασις εἰς τὴν ἐν Χριστῷ διαπαιδαγώγησιν τῶν νέων, ὥστε αὕτη νὰ λειτουργῇ ὡς χώρος καλλιέργειας καὶ ἀναπτύξεως οἰκολογικοῦ ἡθους καὶ ἀλληλεγγύης. Ἡ παιδικὴ καὶ ἡ ἐφηβικὴ ἡλικία ἀποτελοῦν ἰδιαίτερος εὐνοϊκὰς περιόδους τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου δι' οἰκολογικὴν καὶ κοινωνικὴν εὐαισθητοποίησιν. Τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, ἐν ἐπιγνώσει τῆς σπουδαιότητος τῆς περιβαλλοντικῆς ἐκπαιδεύσεως, συνεχίζον τὴν σειρὰν τῶν σχετικῶν σεμιναρίων, ἀφιέρωσε τὴν ἐν τῇ Ἑδρᾷ αὐτοῦ ὀργανωθεῖσαν Γ' διεθνῇ «Διάσκεψιν τῆς Χάλκης διὰ τὴν Θεολογίαν καὶ τὴν Οἰκολογίαν» (31 Μαΐου - 4 Ἰουνίου 2019), εἰς τὸ θέμα τῆς ἐντάξεως εἰς τὰ προγράμματα τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν μαθημάτων καὶ προγραμμάτων σχετικῶν μέ τὴν οἰκολογίαν καὶ τὴν οἰκολογικὴν παιδείαν. Ἡ λύσις τῶν μεγάλων προβλημάτων τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι ἀνέφικτος χωρὶς πνευματικόν προσανατολισμόν.

Περαίνοντες τὸν λόγον, εὐχόμεθα πᾶσιν ὑμῖν αἴσιον καὶ εὐλογημένον ἐκκλησιαστικόν ἔτος, πλούσιον ἐν ἔργοις θεαρέστοις, καλοῦντες δέ τὰ ἀνά τὴν οἰκουμένην φωτόμορφα τέκνα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας νὰ προσεύχωνται διὰ τὴν ἀκεραιότητα τῆς δημιουργίας, νὰ ζοῦν οἰκοφιλικῶς καὶ φιλαδέλφως εἰς ὅλας τὰς διαστάσεις τῆς ζωῆς των, νὰ ἀγωνίζωνται διὰ τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς δικαιοσύνης, καὶ διατρανοῦντες ἅπαξ ἐτι τὴν ἀλήθειαν ὅτι δέν ὑπάρχει ἀληθὴς πρόοδος, ὅταν θίγεται ἡ «καλὴ λίαν» δημιουργία καὶ ὁ καθ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ πλασθεὶς ἄνθρωπος, ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς, μεσιτεῖα τῆς Ἀγιοπρώτου Παναγίας τῆς Παμμακαρίστου, τὴν ζωοπάροχον χάριν καὶ τό ἄπειρον ἔλεος τοῦ Δημιουργοῦ καὶ Προνοητοῦ πάσης τῆς κτίσεως.

βιθ' Σεπτεμβρίου α'

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως

διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ

† ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΛΕΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

*Ιερῶτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι ἀδελφοί,
προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίῳ,*

Φθάσαντες τὴν μεγάλην ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων, δοξολογοῦμεν ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς

τόν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους κενώσαντα ἑαυτόν καὶ τὴν ἡμετέραν σάρκα ἀναλαβόντα Κύριον, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἐκ τῆς «δουλείας τοῦ ἁλλοτρίου» καὶ ἀνοίξῃ τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων Παραδείσου τὰς πύ-

λας. Ἀγάλλεται ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, βιοῦσα λειτουργικῶς τό ὅλον μυστήριον τῆς Θείας Οἰκονομίας, προγευομένη τῆς δόξης τῆς ἐσχατολογικῆς Βασιλείας καί δίδουσα χριστοπρεπῶς τήν καλήν μαρτυρίαν τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καί τῆς ἀγάπης ἐν τῷ κόσμῳ.

Ὁ «οὐκ ἐκ τοῦ κόσμου» χαρακτήρ τῆς Ἐκκλησίας ὄχι μόνον δέν τήν ἀποκόπτει ἀπό τήν ἱστορικήν καί τήν κοινωνικήν πραγματικότητα, ἀλλά ἐμπνέει καί ἐνδυναμώνει τήν μαρτυρίαν αὐτῆς. Οὕτως, ἡ Ἐκκλησία, ἐν ἀναφορᾷ πάντοτε πρὸς τόν αἰώνιον προορισμόν τοῦ ἀνθρώπου, διακονεῖ τὰς ὑπαρξιακάς ἀνάγκας αὐτοῦ, ἐπιχέει, ὡς ὁ Καλός Σαμαρεῖτης, «ἐλαιον καί οἶνον» ἐπὶ τὰς πληγὰς, καθισταμένη ὁ «πλησίον» παντός «ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστὰς» (πρβλ. Λουκ. ι', 25 – 37), ἰωμένη τὰς συγχρόνους «ἀσθενείας τοῦ πολιτισμοῦ», φωτίζουσα τὰς διανοίας καί τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Ἡ πνευματικότητα, ὡς παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τήν ζωὴν τῶν πιστῶν, σημαίνει μαρτυρεῖν ἔργῳ καί λόγῳ περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος καί δέν ἔχει σχέσιν μέ ἄγονον ἐσωστρέφειαν. Τό Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι ζωῆς χορηγός, πηγὴ ἀγαθότητος, νομὴ χαρισμάτων, ζωὴ καί φῶς. Ὁ χριστιανός εἶναι φλεγόμενος ἄνθρωπος, φιλόθεος, φιλόανθρωπος καί φιλοκαλικός, δραστήριος καί δημιουργικός.

Τό Εὐαγγέλιον τῶν Χριστουγέννων ἀκούεται καί ἐφέτος εἰς ἓν πολιτισμικόν περιβάλλον, ὅπου ὑφίστη ἀξία θεωρεῖται τό «ἀτομικόν δικαίωμα». Ὁ ἑαυτοκεντρισμός καί ἡ φενάκη τῆς αὐτοπραγματώσεως μειώνουν τήν κοινωνικήν συνοχήν, ἐξασθενίζουν τό φιλόλληλον πνεῦμα καί τήν ἀλληλεγγύην καί ἐργαλειοποιοῦν τὰς διανθρωπίνους σχέσεις. Ὁ ἄκρατος οἰκονομισμός καί ἡ ἐκκοσμίκευσις βαθύνουν τό ὑπαρξιακόν κενόν καί ὁδηγοῦν εἰς συρρίκνωσιν τῶν δημιουργικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀδύνατον νά ἀγνοήσῃ τὰς ἐξελίξεις αὐτάς, τὰς συνεπειάς τῶν ὁποίων ὑφίστανται πρωτίστως οἱ νέοι, μέ ὄχημα τὰς σαγηνευτικές μηχανάς τοῦ τεχνολογικοῦ πολιτισμοῦ καί τὰς παντοειδεῖς ὑποσχέσεις «ψευδῶν παραδείσεων». Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (Κρήτη, 2016) ἐκάλεσε μετ' ἐμφάσεως τοὺς νέους «νά συνειδητοποιήσουν ὅτι εἶναι φορεῖς τῆς μακραίωνος καί εὐλογημένης παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ταυτοχρόνως δέ καί οἱ συνεχισταὶ αὐτῆς», νά συμμετέχουν ἐνεργῶς εἰς τήν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, «νά διαφυλάσσουν θαρραλέως καί νά καλλιεργοῦν μέ δυναμισμόν τὰς αἰωνίους ἀξίας τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ νά δίδουν τήν ζεῖδωρον χριστιανικὴν μαρτυρίαν» (Ἐγκύκλιος, § 8 καί 9).

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, στοιχοῦντες τῇ προτροπῇ τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου καί μέ ἀναφορὰν εἰς τήν πρόσφατον ἐκλογὴν καί ἐγκατάστασιν τῶν νέων Ἀρχιεπισκόπων Ἀμερικῆς, Αὐστραλίας καί

Θυατείρων καί Μεγάλης Βρεταννίας εἰς τὰς τρεῖς μεγάλας Ἐπαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐν τῇ Διασπορᾷ, ἀνακηρύσσομεν τό ἔτος 2020 «ἔτος ποιμαντικοῦ ἀνακαινισμοῦ καί ὀφειλετικῆς μερίμνης διὰ τήν νεολαίαν», καλοῦντες σύμπαντα τόν καθ' ἡμᾶς ἱερόν κλῆρον καί τόν χριστεπώνυμον λαόν εἰς συμμετοχήν καί εἰς στήριξιν τῆς ἐνθέου ταύτης προσπαθείας.

Ἀποβλέπομεν εἰς τήν ἀνάπτυξιν μιᾶς «διαλεγομένης Ποιμαντικῆς» μέ φαντασίαν καί ὄραμα, μέ ἀκλόνητον πίστιν εἰς τήν αἰρύτον χάριν τοῦ Θεοῦ καί μέ ἐμπιστοσύνην εἰς τήν δύναμιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ προσωποκεντρικὴ αὐτὴ Ποιμαντικὴ ὀφείλει νά στρέφῃ τοὺς νέους ἀπὸ τό «ζητεῖν τὰ ἑαυτῶν» καί τό «ἑαυτοῖς ἀρέσκειν», εἰς τήν «οὐ ζητοῦσαν τὰ ἑαυτῆς» ἀγάπην καί εἰς τό «ἀρέσκειν Θεῷ», ἀπὸ τὰ «ἀγαθὰ» εἰς τό «Ἀγαθόν», ἀπὸ τό «πολλῶν δεῖσθαι» εἰς τό «ἓν, οὐ ἔστι χρεῖα», συμβάλλουσα εἰς τήν ἀνάδειξιν τῶν χαρισμάτων ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Ὁ ἀληθῶς ἐλεύθερος ἑαυτός γεννᾶται διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ ἑαυτοῦ μας.

Βάσις διὰ τήν ἀφύπνισιν τῆς χριστιανικῆς συνειδήσεως παραμένει καί σήμερον ἡ βίωσις καί ἡ κατανόησις τοῦ νοήματος τῆς χριστιανικῆς λατρείας, τοῦ κοινωνικοῦ, εὐχαριστιακοῦ καί ἐσχατολογικοῦ χαρακτήρος τῆς. Οἱ νέοι πρέπει νά συνειδητοποιήσουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι σωματεῖον χριστιανῶν ἀλλὰ «Σῶμα Χριστοῦ». Καλοῦμεν τόν ἀνὰ τήν οἰκουμένην ἱερόν κλῆρον τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας εἰς μίαν «κενωτικήν» ποιμαντικὴν κινητοποίησιν. Δέν θά ἀναμένωμεν νά ἔλθουν οἱ νέοι καί αἱ νέαι πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ πορευόμεθα ἡμεῖς πρὸς αὐτούς, ὄχι ὡς κριταὶ ἀλλὰ ὡς φίλοι, μιμούμενοι τόν «ποιμένα τόν καλόν», ὅς «τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων» (Ἰωάν. ι', 11). Ὁ ποιμὴν εὐρίσκεται πάντοτε ἐν ἐγρηγόρσει καί ἐπιφυλακῇ, γνωρίζει τὰς ποιμαντικὰς ἀνάγκας τῶν νέων καί τόν κοινωνικόν των περίγυρον καί δρᾷ ἀναλόγως. Ἡ ποιμαντικὴ του παρέμβασις ἀντλεῖ ἐμπνευσιν καί κατεύθυνσιν ἀπὸ τήν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, προσφέρουσα εἰς τοὺς νέους ὄχι ἀπλῶς «βοήθειαν», ἀλλὰ τήν «ἀλήθειαν» τῆς ἐλευθερίας, «ἣ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν» (Γαλ. ε', 1).

Μέ αὐτάς τὰς σκέψεις, προσκυνοῦντες μετ' εὐλαβείας τό Θεῖον Βρέφος τῆς Βηθλεὲμ, εὐχόμεθα πᾶσιν ὑμῖν, ἐκ τοῦ πανεόρτου Φαναρίου, εὐλογημένον τό Ἅγιον Δωδεκαήμερον καί εὐκαρπον τόν ἐπὶ θύραις νέον σωτήριον ἐνιαυτόν, ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς τήν αἰεζῶνον χάριν καί τό μέγα ἔλεος τοῦ συγκαταβάντος τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων Σωτῆρος Χριστοῦ, τοῦ «Θεοῦ μεθ' ἡμῶν».

Χριστούγεννα .βιθ'

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΡΟΔΟΥ

ΚΥΡΙΛΛΟΣ

Μητροπολίτης τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Ρόδου,
πρός τόν ἱερόν κλῆρον καί τόν λαόν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

*«Σήμερον πᾶσα φύσις, ἀγάλλεται καί χαίρει, ὅτι Χριστός
ἐτέχθη ἐκ τῆς Παρθένου Κόρης» (Μεγαλυνάριον)»*

Ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά.

Μέ αἰσθήματα χαρᾶς καί πνευματικῆς ἀγαλλιᾶσεως ὑποδεχθήκαμε καί ἐορτάζουμε τή μεγάλη Ἑορτή τῶν Χριστουγέννων. «Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καί ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν». Ὁ Θεός ἐγίνε ἀνθρώπος καί τό κοσμοχαρμόσυνο κοσμικῶν διαστάσεων γεγονός τῆς θείας Ἐνανθρωπήσεως Του διατρέχει τούς αἰῶνες. Συνεχίζει νά μεταδίδει μέχρι τό σήμερα τῆς δικῆς μας προσωπικῆς καί κοινωνικῆς ζωῆς τό μήνυμα τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ ἀνάμεσά μας καί νά προτρέπει κάθε ἀνθρώπο καλῆς θελήσεως νά γίνε πραγματικός ἀποδέκτης τῆς θεϊκῆς αὐτῆς δωρεᾶς.

Ψάλλουμε τό «Χριστός ἐτέχθη ἐκ τῆς Παρθένου Κόρης» καί ὁμολογοῦμε τή μοναδική καί ἀνεπανάληπτη ἀλήθεια πού ἄκουσε ποτέ ὁ κόσμος. Ὁ ἀνθρώπος ἀποστάτησε καί κρύφτηκε ἀπό τόν Θεό ἀλλ' Ἐκεῖνος δέν σταμάτησε νά τόν ἀναζητεῖ καί ἔρχεται νά τόν συναντήσῃ μέσα στήν ἐξορία τῆς ἱστορίας του. Στέλλει τόν Μονογενῆ Του Υἱό, ὁ ὁποῖος ἔρχεται στόν κόσμο καί εἰσέρχεται ὡς ἀνθρώπος στήν ἱστορία, «ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπου γενόμενος» (Φίλιπ. β' 7). Προσλαμβάνει τήν ἀνθρώπινη φύση καί τήν ἀποκαθιστᾷ στήν ἀρχέγονη εὐπρέπειά της. Ἡ θεανθρώπινη Γέννησή του σηματοδοτεῖ τήν ἀρχή τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἀναγέννηση πού συμπαρασύρει τήν κτίση ὁλόκληρη. Γίνεται ὁ Θεός ἀνθρώπος γιά νά κάνει τόν ἀνθρώπο Θεό σύμφωνα μέ τήν μνημειώδη φράση τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου «Ὁ Λόγος ἐνηνθρώπησεν, ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν».

Ἡ πατερική αὐτή φράση, ἀγαπητοί ἀδελφοί, ἐκφράζει τό αἰώνια ἐπίκαιρο μήνυμα τῶν Χριστουγέννων, τό ὁποῖο συνοψίζει τήν Ὁρθόδοξη θεολογία καί ἀνθρωπολογία καί ἀποτελεῖ τήν κατεξοχή ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας μας. Τοῦτο τό μήνυμα εὐαγγελίζεται τήν ἐλπίδα μας. Τήν ἐλπίδα μας σέ καιρούς ἀναταραχῆς, ἀκαταστασίας καί ἀβεβαιότητος πού τραυματίζουν ἐπικίνδυνα τό κοινωνικό μας γίνεσθαι καί πού συντηροῦνται ὄχι ἀπό τίς αἰώνιες καί πανανθρώπινες ἀξίες τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ ἀλλά ἀπό τόν κάθε λογῆς ψευδεπίγραφο προοδευτισμό καί ἀπό τό ὑπερπερίσσευμα τῆς ἀλαζονείας, τῆς πλεονεξίας,

τοῦ ψεύδους καί τῆς ἀπάτης, τῶν ποικιλοτρόπων καί ποικιλωνύμων παθῶν τῆς μεταπτωτικῆς φύσεως, μέ ἔσχατο πάντοτε θῦμα τόν ἀνθρώπο καί τήν ἀξιοπρέπεία του.

Ἀγαπητοί ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ,

«Χριστός ἐτέχθη ἐκ τῆς Παρθένου Κόρης».

Ἑορτάζοντας σήμερα, συγκεντρωμένοι στούς ναοῦς μας σέ εὐχαριστηριακή σύναξη, διαδηλώνουμε ὅτι ἡ ἐλπίδα μας εἶναι ὁ «δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καί διὰ τήν ἡμετέραν σωτηρίαν» ἐνανθρωπήσας Λόγος τοῦ Πατρός, ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός. Ἐκεῖνος, μέ τήν ἐνανθρώπησή Του καί ὅλο τό μυστήριο τῆς θείας Οἰκονομίας Του, μᾶς ἔδωσε τό ὑψηλότερο ὅλων, τήν σωτηρία καί τόν ἀγιασμό καί παράλληλα ἐγγυᾶται τήν ἀντίληψη τῆς ἀγάπης Του γιά ὅ,τι πρόσκαιρο καί γήινο μᾶς ἀπασχολεῖ. Αὐτό κηρύττουμε καί ὁμολογοῦμε πανηγυρίζοντας τήν Ἑορτή τῶν Χριστουγέννων. Ἡ συνειδητοποίηση καί ἡ προσωπική ἐνεργοποίηση τούτης τῆς ἀλήθειας ἀποτελεῖ τό γεγονός τῆς εὐθύνης μας ὡς Χριστιανῶν.

Ἄς ἀκολουθήσουμε, λοιπόν, τή λάμψη τοῦ ἀστέρος καί ἄς προχωρήσουμε, ὑπάκουοι στό κάλεσμα τῶν Ἀγγέλων, ταπεινοί προσκυνητές στό θεοδέγμον Σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ. Μαζί μέ τοὺς ταπεινοὺς Ποιμένες καί τοὺς σοφοὺς Μάγους νά προσφέρουμε ὡς δῶρο στόν ἐνανθρωπήσαντα Θεό τή διάθεσή μας νά γίνουμε ἀποδέκτες τῆς αὐτοπροσφορᾶς Του καί μέ τή βεβαιότητα τῆς δικῆς Του παρουσίας στήν καθημερινή μας βιοτή ἃς συνεχίσουμε τόν δρόμο μας, συντονιζόμενοι μέ τήν ἀλήθεια πού Ἐκεῖνος ἀποκάλυψε.

Εὐχόμαστε ἀληθινά, εἰρηνικά, εὐφρόσυνα καί εὐλογημένα Χριστούγεννα.

Χριστούγεννα τοῦ δισχιλιστοῦ καί δεκάτου ἐνάτου σωτηρίου ἔτους

Διάπυρος πρὸς Χριστόν
τεχθέντα εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† Ο ΡΟΔΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΣ

Ἀπό τή διδασκαλία τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου Τσαλίκη

Ἀπό τό βιβλίο τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Ὁσίου Δαβίδ Εὐδοίας:
«Ἔνας ἅγιος Γέροντας, ὁ μακαριστός π. Ἰάκωβος», 1996

✚ Ἐλεγε ὁ Γέροντας: «Οἱ ἄνθρωποι, παιδί μου, εἶναι τυφλοί καί δέ βλέπουν τό τί γίνεται μέσα στό ναό στή Θεία Λειτουργία.

Μία φορά λειτουργοῦσα καί δέν μποροῦσα νά κάνω Μεγάλη Εἵσοδο ἀπό αὐτά πού ἔβλεπα. Ὁ ψάλτης συνεχῶς ἐπανελάμβανε: «Ὡς τόν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι», ὅποτε ξαφνικά νοιώθω νά μέ σπρώχνει κάποιος ἀπό τόν ὦμο καί νά μέ ὀδηγεῖ στήν Ἀγία Πρόθεση. Νόμισα ὅτι ἦταν ὁ ψάλτης καί εἶπα: «Ὁ εὐλογημένος! Τόση ἀσέβεια! Μπήκε ἀπό τήν Ὁραία Πύλη καί μέ σπρώχνει!» Γυρίζω καί βλέπω μία τεράστια φερούγα πού τήν εἶχε περάσει ὁ Ἀρχάγγελος ἀπό τόν ὦμο μου καί μέ ὀδηγοῦσε νά κάνω τή Μεγάλη Εἵσοδο. Τί γίνεται μέσα στό Ἱερό κατὰ τή διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας!... Μερικές φορές δέ μπορῶ ν' ἀντέξω, καί κάθομαι στήν καρέκλα, ὅποτε ὀρισμένοι συλλειτουργοί νομίζουν ὅτι κάτι δέν πάει καλά μέ τήν ὑγεία μου, ἀλλά δέν ξέρουν τί βλέπω καί τί ἀκούω. Τί φτερούγισμα, παιδί μου, οἱ Ἄγγελοι! Μόλις ὁ Ἱερέας πεῖ τό «Δί' εὐχῶν», φεύγουν οἱ Οὐράνιες Δυνάμεις καί μέσα στό Ἱερό ἔχουμε ἀπόλυτη ἡσυχία» (σελ. 81).

✚ Ἄλλοτε εἶπε ὁ Γέροντας: «Ἡ νηστεία εἶναι ἐντολή τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτό κι ἐμεῖς νά νηστεύουμε, παιδιά μου. Δέ μ' ἔβλαψε ἡ νηστεία μέχρι σήμερα πού εἶμαι 70 χρονῶν. Ἡ μητέρα μου μ' ἔμαθε νηστεία παιδιόθεν. Δέν κάνω τόν ὑποκριτή ὅτι, παιδιά μου, νηστεύω, ἀλλά αὐτά μέ δίδαξαν οἱ γονεῖς μου –Μικρασιάτης τήν καταγωγή τό 20 πού ἐγεννήθηκα– καί μέχρι σήμερα αὐτά τηρῶ, τέκνα μου. Δέ μ' ἔβλαψε ποτέ ἡ νηστεία κι ἄς ἔχω ἀσθένειες ἐπάνω μου. Εἶπαν οἱ γιατροί καί οἱ Ἐπίσκοποι: Ἡ νηστεία κι αὐτή ἡ λεπτοδαίτα πολύ ὠφελοῦν τόν ἄνθρωπο. Ἐφ' ὅσον ὠφελεῖ, ὅταν ὁ γιατρός, μέ συγχωρεῖτε, μᾶς λέει: πέντε μέρες, πάτερ μου, δέ θά πιεῖς νερό οὔτε μία σταγόνα, γιά νά κάνουμε μία θεραπεία, νά δοῦμε τό σῶμα σου τί ἔχει. Λοιπόν πέντε μέρες ἄντεξα. Πολύ καλό μέ εἶχε κάνει. Ἔ, πόσο μᾶλλον ὠφελεῖ ὅταν νηστεύουμε γιά τήν ψυχή μας! Ἄλλα καί στό σῶμα αὐτό κατοικεῖ ψυχὴ ἀθάνατος. Γι' αὐτό ἄς φροντίζουμε γιά τήν ψυχὴ μας πού εἶναι πράγμα ἀθάνατον.

Νά νηστεύετε, παιδιά μου, μὴν ἀκοῦτε πού λένε δέν εἶναι ἡ νηστεία τίποτε κι ὅτι τά λένε οἱ καλόγηροι. Δέν τά λένε οἱ καλόγηροι, παιδιά μου, μέ συγχωρεῖτε, τά λέει ὁ Θεός. Ἡ πρώτη ἐντολή τοῦ Θεοῦ ἦταν νηστεία, καθώς καί ὁ Χριστός μας ἐνήστευσε. Ἐμεῖς μποροῦμε νά ποῦμε, ὅτι νηστεύουμε! Ἔ, τρῶμε τόσα καί τόσα! Τώρα νηστεία, παιδιά μου, κάνουμε ἐμεῖς; Ὅταν τρῶμε, μέ συγχωρεῖτε, τόσα καί τόσα φαγητά, ἔστω ἀλάδωτα, ἔστω...; Ὑπάρχουν νηστήσιμα φαγητά πολλά. Ἀρκεῖ ὁ ἄνθρωπος νάχει τήν ὑγεία του καί τή θέληση νά νηστείει.

Διανομή Τροφίμων

Τό «Ίδρυμα Κοινωνικῆς Ἀλληλεγγύης καί Προνοίας» τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως, συνεχίζοντας τήν ἀδιάκοπη διακονία του, ἐτοίμασε καί διένειμε ἀπό τόν χώρο τοῦ κοινωνικοῦ παντοπωλείου «Η ΜΕΡΙΜΝΑ» γιά τίς ἑορτές τῶν Χριστουγέννων περί τά 900 πακέτα τροφίμων καί μεγάλη ποσότητα ρουχισμοῦ σέ οἰκογένειες πού χρειάζονται ἐνίσχυση καί συμπαράσταση σύμφωνα μέ τούς καταλόγους πού ἔχουν καταρτίσει οἱ Ἑνορίες μας. Ἡ ὅλη προσπάθεια ὁλοκληρώθηκε μέ ἐπιτυχία μέ τή φροντίδα τοῦ ὑπευθύνου τῆς κοινωνικῆς αὐτῆς δραστηριότητος τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας Ἀρχιμ. Τιμοθέου Ἀποστολάκη καί τῆς ἐθελοντικῆς ομάδας Κυριῶν, οἱ ὁποῖες μέ ἀγάπη προσφέρουν τίς ὑπηρεσίες τους στόν εὐαίσθητο αὐτό τομέα.

Τά τρόφιμα πού διανεμήθηκαν προήλθαν ἀπό ἀγορές τοῦ Ἰδρύματος καί ἀπό προσφορές καταστημάτων τῆς πόλεώς μας, Πολιτιστικῶν καί ἄλλων Συλλόγων τοῦ νησιοῦ μας, μαθητῶν Σχολείων καί εὐαίσθητοποιημένων συμπολιτῶν μας.

Εὐχαριστοῦμε γιά τήν προσφορά καί συμπαράστασή τους: τίς Ἱερές Μονές καί Ἑνορίες τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως, τό Τμῆμα «ΑΧΕΠΑ Ρόδου»,

τόν Σύλλογο Διευθυντῶν Ξενοδοχείων Ρόδου, τόν Σύνδεσμο Πολιτικῶν Συνταξιούχων Δημοσίου Δωδ/σου, τόν κ. Κυπραῖο Ἐλευθέριο (Ἱερό Ναῦδριο Ταξιάρχου Μιχαήλ), τήν 95 ΑΔΤΕ, τήν «Ἀνάδοχη Ἀγκαλιά», τό Κοινωφελές Ίδρυμα Ὑποτροφίῶν Ρόδου Ἐμμανουήλ καί Μαίρης Σταματίου, τίς τοπικές Ἐπιχειρήσεις: Super Market Παναγιωτᾶς, Cash & Carry, LDL Hellas, My Market, Σκλαβενίτης, Κρητικός, Κυψέλη, ΑΒ Βασιλόπουλος, Creta Farm, τήν Ἑταιρεία «Χιῶν» Ἀγριοῦ Α.Ε., τήν Ἑταιρεία L. K. Trade Λυριστῆς Δ. - Κοντογιάννης Τ., τά Ξενοδοχεῖα: Πόρτο Angelli Atlas Α.Ε., Lindian Village Hotel - Σβυριάδης Α.Ε., τόν Ὅμιλο Χατζηλαζάρου, τόν Ὅμιλο Mitsis Hotels καί τό Mediterranean Hotel Καμπουράκης Ξενοδοχιακές καί Τουριστικές Ἐπιχειρήσεις ΑΕ.

Τά Σχολεῖα: 12ο καί 16ο Δημοτικά Σχολεῖα Ρόδου, 4ο, 6ο καί 7ο Γυμνάσια Ρόδου, τό Γυμνάσιο καί Λύκειο Ἀφάντου, τό 1ο Γυμνάσιο καί τό 3ο Γενικό Λύκειο Ρόδου (Καπνοβιομηχανία), τό «Κολέγιο Ρόδου», τό «Ροδιῶν Παιδεία», τό 4ο ΓΕΛ Ρόδου, τό «Βενετόκλειο», τό Δημοτικό Σχολεῖο Ἀσγούρου, τόν Προνηπιακό Σταθμό Ἀναλήψεως, τόν Παιδικό Σταθμό Παραδεισίου καί ἰδιαίτερα τούς ἐπικεφαλῆς τῶν πρωτοβουλιῶν αὐτῶν.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (1940-1945)*

Ένωμένη αντίδραση μεταξύ ωδίνων και όδυνων

Νικόλαος Γ. Τσιρέβελος

Δρ. Θεολογίας, Καθηγητής Θεολόγος στο «Βενετόκλειο» Ιο Λύκειο Ρόδου

Η ιστορική συνέχεια ενός λαού υφαίνεται μέσα από γεγονότα που φανερώνουν την ανδρεία και οικοδομούν την αξιοπρέπεια του στο πέρασμα των αιώνων. Τέτοια γεγονότα συνδέονται με τους αγώνες για έλευθερία και δικαιοσύνη ιδιαίτερα στις κρίσιμες στιγμές. Η σημερινή έπετειακή σύναξη αποτελεί φόρο τιμής στους ζώντες και κεκοιμημένους προγόνους μας, οι οποίοι με παρρησία αντιστάθηκαν στις δυνάμεις κατοχής κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η μνήμη των αγώνων τους δεν αποτελεί μία τυπική ανάμνηση. Πολύ περισσότερο, εμπνέει και λειτουργεί ως δείκτης πορείας για κάθε γενιά.

Με την έμπλοκή της χώρας μας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, οι Έλληνες άμυνθήκαμε με ήρωισμό για επτά ολόκληρους μήνες απέναντι στο φασιστικό και ναζιστικό θηρίο. Ωστόσο, οι δυνάμεις εξαντλήθηκαν και ο ναζιστικός στρατός κατέλαβε τη χώρα. Οι Γερμανοί, οι Ιταλοί και οι Βούλγαροι σύμμαχοί τους, είχαν διαμοιράσει μεταξύ τους τις ελληνικές περιοχές. Τά αποθέματα σιτηρών και άλλα είδη που φυλάσσονταν στις κρατικές αποθήκες, κατάσχονται ως ύλη πολέμου. Οι αδύναμοι Έλληνες υποχρεώνονται να βαστάξουν τα οικονομικά βάρη της διατροφής των κατοχικών στρατευμάτων. Τα λίγα προϊόντα και είδη ανάγκης, που παράγονται στη χώρα μας, μεταφέρονται για την περαιτέρω ενίσχυση της Γερμανίας και της Ιταλίας ή διοχετεύονται στη «μαύρη αγορά».

Στά Δωδεκάνησα, ανάλογα απάνθρωπα μέτρα εξαθλιώνουν τους πολίτες. Οι ιταλικές αρχές και στη συνέχεια οι γερμανικές οδηγούν τον λαό σε λιμοκτονία. Η μαύρη αγορά ακμάζει και περιουσίες πωλούνται για λίγο σιτάρι ή ψωμί. Στη Ρόδο, μεγάλος αριθμός ανδρών συλλαμβάνονται, ως επικίνδυνοι, και συγκεντρώνονται στη Μεσαιωνική Τάφρο, όπου ζουν για μήνες σε άθλιες συνθήκες. Στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, οι νεκροί από αστία στους δρόμους είναι καθημερινή εικόνα. Η εξαθλίωση είναι αντιστρόφως ανάλογη με την πολυτελή διαβί-

ωση των κατακτητών. Αυτές όμως οι συνθήκες πεισμώνουν τους Έλληνες και όπλιζον τη γενναιότητά τους.

Οι πρώτες αντιστασιακές πράξεις έχουν έναν δυναμικό συμβολικό χαρακτήρα. Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Χρύσανθος αρνείται να παραστεί στην παράδοση των Αθηνών στους κατακτητές αλλά και να όρκισει την κατοχική κυβέρνηση. Με την πράξη του αυτή, που δεν είναι άτομική, θέτει την Εκκλησία ενάντια στον κατακτητή. Λίγες μέρες μετά, ακολουθεί το έντυπωμα κατόρθωμα δύο νεαρών φοιτητών, του Μανώλη Γλέζου και του Απόστολου Σάντα. Τη νύχτα της 30ής Μαΐου, κατεβάζουν από την Ακρόπολη τη γερμανική σημαία με τον άγκυλωτό σταυρό. Τό σύνθημα έχει δοθεί. Οι ήρωικές αυτές πράξεις εμπνέουν τις Ελληνίδες και τους Έλληνες να συνεχίσουν τον αγώνα του «ΟΧΙ» μέσα από την αντίσταση. Ομάδες κρούσης οργανώνονται αυθόρμητα απέναντι στη βία των κατακτητών και την εξαθλίωση.

Η αυθόρμητη αντίδραση οργανώνεται και ιδρύονται οι αντιστασιακές ομάδες, με πρώτη την οργάνωση «Έλευθερία» στη Θεσσαλονίκη. Τόν Αυγούστο του 1941 ιδρύθηκε το «Έθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο», ενώ τον Σεπτέμβριο ο «Έθνικός Δημοκρατικός Έλληνικός Σύνδεσμος» και έπειτα η «Έθνική και Κοινωνική Απελευθέρωση». Ανάμεσα στις πολλές αντιστασιακές ομάδες, που δημιουργούνται, είναι και το «Έθνικόν Μέτωπον Πανδωδεκανησιακής Απελευθερώσεως» (ΕΜΠΙΑ). Στις ομάδες αυτές, που πολλές φορές διακρίνονται για την ιδεολογική τους ταυτότητα, συμμετέχουν πολίτες διαφορετικών πολιτικών φρονημάτων. Εξχωρα από τις όποιες αντιλήψεις τους, αυτό που τους ενώνει είναι ο κοινός έχθρος και ο αγώνας για την εξουδετέρωσή του.

Στις αρχές του 1942, η αντίσταση άρχισε να αποκτά μαζική μορφή και εξελίσσεται σε λαϊκή εξέγερση. Λίγο αργότερα, η κεντρική επιτροπή του ΕΑΜ αποφάσισε να ιδρύσει ένοπλα αντάρτικα σώματα, στα οποία δόθηκε η ονομασία «Έλληνικός Λαϊκός Απελευθερωτικός Στρατός» (ΕΛΑΣ). Αρχηγός ήταν ο γεωπόνος Θανάσης

* Έκφωνήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2019 στον Ιερό Καθεδρικό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Ρόδου κατά τη Δοξολογία της ημέρας έορτασμού της Εθνικής Αντιστάσεως.

Κλάρας, γνωστός ως Άρης Βελουχιώτης. Πλέον οι μάχες δυναμώνουν στην ύπαιθρο. Οι αντάρτες πολεμούν τα στρατεύματα κατοχής αλλά και τούς ντόπιους συνεργάτες τους.

Στόν αγώνα αυτό συμμετέχουν ενεργά πολλοί κληρικοί. Άλησμόνητη είναι η δράση των Μητροπολιτών Κοζάνης Ίωακείμ και Ήλειας Άντωνίου καθώς και της Παγκληρικῆς Ένωσης Ελλάδας. Άλλοι πάλι κληρικοί πολεμούν με τόν σταυρό και τό όπλο στό χέρι, όπως ό παπά Δημήτρης Χολέβας και ό άρχιμανδρίτης Γερμανός Δημάκης, γνωστός ως «πάτερ Άνυπόμονος». Αυτοί όλοι θυσίασαν τήν ψυχή τους για χάρη των φίλων τους, σύμφωνα με τά λόγια του Χριστού (Ίω. 15,13).

Τόν Σεπτέμβριο του 1942, Βρετανοί δολιοφθορείς αποβιβάζονται κρυφά στην Ελλάδα. Έρχονται σέ έπαφή με τίς διάφορες αντάρτικες ομάδες και κατορθώνουν νά συντονίσουν τίς ενέργειές τους. Άποτέλεσμα τῆς συνεργασίας αὐτῆς ἦταν ἡ ἀνατίναξη τῆς γέφυρας του Γοργοποτάμου, στίς 25 Νοεμβρίου 1942, κάτω από τήν προσωπική καθοδήγηση του Άρη Βελουχιώτη και του Ναπολέοντα Ζέρβα. Η ἀνατίναξη τῆς γέφυρας καθυστέρησε για άρκετές εβδομάδες τόν έφοδιασμό των Γερμανών, πού μάχονταν στην Άφρική. Άνύψωσε τό ήθικό των Έλλήνων και καταξίωσε τόν ένοπλο αγώνα στή συνείδηση των συμμάχων. Ίσως αὐτή ἡ δολιοφθορά νά αποτελεί τήν κορυφαία στιγμή τῆς Έθνικῆς Αντίστασης, διότι φανερώθηκε ότι ἡ ένότητα έμπνέει και δυναμώνει, ένω ό διχασμός αποδυναμώνει και λειτουργεί καταστροφικά για κάθε έθνος και ομάδα.

Η ένοπλη αντίσταση συνεχίζεται σέ διάφορα μέρη τῆς χώρας. Η αντίδραση των Γερμανών είναι ἀπάνθρωπη. Οι μαζικές εκτελέσεις μαρτυροῦν τή φρικαλεότητα των Γερμανών ναζί και τόν ήρωισμό των Έλλήνων. Στίς πόλεις ό αγώνας παίρνει άλλη μορφή. Η νεολαία πρωτοστατεί και ακολουθοῦν πολίτες κάθε κοινωνικῆς τάξης και κάθε πολιτικῆς απόχρωσης. Η πνευματική ήγεσία του τόπου, άκαδημαϊκοί, δάσκαλοι, καλλιτέχνες, δίνει κι αὐτή τό παρόν στο άντιστασιακό προσκλητήριο. Οι φοιτητικές διαδηλώσεις και οι άπεργίες των δημοσίων υπαλλήλων αϊφνιδιάζουν τήν κατοχική κυβέρνηση.

Σέ όλο αὐτόν τόν αγώνα συμμετείχε με γενναιότητα και ό λαός τῆς Δωδεκανήσου. Άπό τήν έναρξη του πολέμου οργανώθηκαν στά νησιά μας, οι πρώτες ομάδες κρούσης. Πολλοί έντάχθηκαν στά κατασκοπευτικά κλιμάκια των συμμάχων και συμμετείχαν σέ δολιοφθορές, όπως αὐτή του ιταλικού αεροδρομίου στην περιοχή Γαδουρά. Άγρότες και κτηνοτρόφοι, όπως ἡ Μαρία Μαλανδρή, αναλαμβάνουν με κίνδυνο τῆς ζωῆς τους νά μεταφέρουν στή σπηλιά των κατασκόπων τρόφιμα, αλλά και πληροφορίες για τίς κινήσεις του έχθρου.

Άλλοι καταφεύγουν στή Μέση Άνατολή, έντάσσονται στόν Ίερό Λόχο, και αγωνίζονται για τήν άπελευθέρωση τῆς πατρίδας. Λαμβάνουν μέρος σέ μάχες και δίδουν τή ζωή τους για τήν έλευθερία. Ό άνθυπολοχα-

γός του Ίεροῦ Λόχου, Στέφανος Καζούλης σέ ηλικία 32 ετών θυσιάστηκε για τήν πατρίδα. Οι συμπατριώτες μας Γιώργος Κωσταρίδης και Μιχάλης Βρούχος, οι όποιοι συνεργάζονταν με τό συμμαχικό κλιμάκιο πού βρισκόταν στο «Λημέρι τῆς Μονολίθου», συνελήφθησαν και εκτελέστηκαν για κατασκοπεία. Ό λοχαγός Διογένης Φανουράκης έπese ήρωικά στή Χάλκη.

Όμως, ό έν όπλοις αγώνας συμπορεύεται μαζί με έναν άλλον αγώνα, πού είναι εξίσου δυναμικός και συμβάλει στή διάσωση τῆς έθνικῆς συνοχῆς και αξιοπρέπειας. Είναι ό αγώνας τῆς έμπρακτης φιλανθρωπίας. Η άλληλεγγύη και τό φιλότιμο θεραπεύουν τόν τρόπο, τήν όδύν, τόν λιμό και τήν άπελπισία. Άποτελοῦν τό αντίδοτο σέ κάθε προδοσία και σέ όσους εύημεροῦν από τή συνεργασία με τόν κατακτητή. Λαϊκά συσσίτια λειτουργοῦν με πρωτοβουλία διαφόρων επαγγελματικῶν οργανώσεων και συλλόγων εργαζομένων.

Στή Ρόδο, οι υπάλληλοι του Γραφείου Πρόνοιας και Τροφίμων δικάζονται και απολύονται, γιατί οι δυνάμεις κατοχής ἀνακάλυψαν ότι τά δελτία τροφίμων ἦταν σχεδόν διπλάσια του πληθυσμοῦ. Στην Πάτμο, ό νέος άγιος, ό Γέροντας Άμφιλόχιος Μακρῆς, δημιουργεί φιλανθρωπικά δίκτυα για τήν ανακούφιση των πασχόντων. Ό Μητροπολίτης Ρόδου Άπόστολος οργανώνει τήν ελληνική παιδεία με τή μορφή των Κατηχητικῶν Σχολείων, πού λειτουργήσαν ως Κρυφά Σχολεία. Επίσης, διοργανώνει συσσίτια και στέκεται συμπαραστάτης των καταδιωκομένων, άποτρέποντας πολλές θανατικές εκτελέσεις. Τελικά αὐτό πού δεσπόζει άπέναντι στή ναζιστική τυραννία είναι ἡ δίψα για έλευθερη ζωή.

Στίς 12 Όκτωβρίου του 1944 ἡ Άθήνα άπελευθερώνεται και σταδιακά ἡ υπόλοιπη Ελλάδα. Στά Δωδεκάνησα ἡ κατοχή τερματίζεται με τήν τελική συνθηκολόγηση τῆς Γερμανίας στίς 8 Μαΐου 1945. Ό άνεμος τῆς έλευθερίας αρχίζει νά πνέει.

Σεβασμιώτατε, Πάτερ και Δέσποτα,

Η σημερινή επέτειος τῆς έθνικῆς αντίστασης άποτελεί για όλους μας, και ειδικά για τίς νέες γενιές, έμπνευση για συλλογική δράση. Η αυτοθυσία των προγόνων μας μάς όπλίζει με τόλμη, αλλά και μάς διδάσκει νά αποφύγουμε τή διαίρεση και τή διάσπαση. Η ανάμνηση τῆς Έθνικῆς Αντίστασης καταδικάζει κάθε ιδιοτέλεια και ειδικά εκείνη, πού σέ κρίσιμες στιγμές όχυρώνεται σέ ιδεολογικά στεγανά και έπιφέρει πολλαπλά τραύματα στή συνείδηση του λαοῦ. Τό παράδειγμα των ήρώων τῆς αντίστασης άναδεικνύει τή λαϊκή συνοχή και σύμπνοια ως κατόρθωμα και όραμα διαχρονικό. Προβάλλει τήν άλληλεγγύη και τό φιλότιμο ως τόν κοινό παρανομαστή για τήν έθνική πρόοδο. Τελικά, ἡ αντιστασιακή δράση μάς καλεϊ όλους ένωμένους και μάς έμπνέει νά σταθοῦμε με σθένος και αγωνιστικότητα άπέναντι στίς δυνάμεις τῆς άδικίας, τῆς φτώχειας, του όλοκληρωτισμοῦ και κάθε τυραννίας πούμποροῦν νά άπειλήσουν τό παρόν και τό μέλλον μας! ■

Ἀντί Μνημοσύνου τοῦ Μητροπολίτου Σπυρίδωνος Συνοδινοῦ (12 Δεκεμβρίου 2019)

Σπυρίδωνος Κατσούρη, νομικοῦ καί πολιτικοῦ ἐπιστήμονος

Ἐν μία μορφῇ θρησκευτικοῦ Ταγοῦ παρέμεινε καί θά παραμείνει ἐσαεὶ ἀνεξίτηλος εἰς τήν μνήμη μου, αὐτή εἶναι ἡ τοῦ μακαριστοῦ Σπυρίδωνος Συνοδινοῦ, Μητροπολίτου Ρόδου (ἀπό τό 1951 ἕως τό 1988). Περί αὐτοῦ ὁ ὑπογράφων ἔγραψε κατά καιρούς ἄρθρα στόν τοπικό Τύπο (μέ τελευταῖο τῆς ἐφημερίδος «Δημοκρατική» 29-4-2018 γιά τά 30 χρόνια ἐκδημίας του). Ἐδῶ τώρα ἀπλῶς παραθέτομεν τήν εἰς Ὀμηρικὴν γλῶσσα γραφεῖσαν Ὡδήν πρὸς αὐτόν, διά τό φιλόχριστον ἀναγνωστικό κοινό, καθότι ὁ μακαριστός Μητροπολίτης μας ἦτο λάτρης τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης καί Γραμματείας. Καί ὄχι μόνον. Ἡ εὐρύτητα τοῦ πνεύματός του, οἱ γνώσεις του σέ Ἱστορία, Φιλοσοφία, Νομικά καί Λογοτεχνία τόν ἔκαναν μοναδικό συνομιλητή καί ἀπροσπέλαστο μαχητὴ τῶν θέσεών του. Ἡ ἀγέρωχη μορφή του, τό ἀριστοκρατικό ὕφος του, ἡ ὀξυδέρκεια τοῦ νοῦ, ἡ διαπεραστική ματιά του, ὁ συγκλονιστικός μεστός λόγος του, ἡ εὐρυμάθειά του, ἡ διορατικότητα καί πλεῖστα ὅσα χαρίσματα εἶχεν αὐτή ἡ ἱστορική μορφή τῆς Ἐκκλησίας μας, εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα ὁ «πανδαμάτωρ χρόνος» νά μὴν ἐπιφέρει φθοράν καί λήθην εἰς τόν νοῦν καί τὰς καρδίας μας.

Στό νεανικό τότε μυαλό μου ἔβλεπα ἕναν Βυζαντινὸ Αὐτοκράτορα, ἀπλησίαστον ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς κοινούς θνητούς. Κι ὅμως, ἦτο τόσο καταδεκτικός καί ἀπλός, ὥστε ὄχι μόνον συζητοῦσε μαζί μου θεολογικά, φιλοσοφικά καί μεταφυσικά θέματα, πού μέ ἀπασχολοῦσαν καί μέ προβλημάτιζαν, ἀλλ' ἐπιπλέον κατεδέχθη νά μ' ἐπισκεφθεῖ

εἰς τόν οἶκόν μου στήν Κρεμαστή. Σημειωτέον ὅτι τήν γεννέτειρά μου τήν ὑπεραγαποῦσε, γι' αὐτό καί στηρίξε τήν οἰκοδόμησιν τοῦ νέου περικαλλοῦς ναοῦ τῆς Παναγίας τῆς Καθολικῆς (1960), γιά τόν ὅποιον ἔγραψε καί σχετικό βιβλίον τό 1986. Στήν Κοίμησιν καί στά 9μερὰ τῆς Θεοτόκου προσέεδιξε Βυζαντινὴν Αὐτοκρατορικὴν αἵγλην καί μεγαλοπρέπειαν καλώντας ὅλους τοὺς Μητροπολίτας τῆς Δωδεκανήσου. Ἐδῶ τέλεσε καί τό Ἀρχιερατικό Συλλεiturγο κατὰ τό Διαθρησκευτικὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου (1966) διά τήν Ἑνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ὁ Σπυρίδων ἦτο ἀκόμη καί ὑποδειγματικὸς τελεουργός, γλαφυρός ἱεροκῆρυξ, δεινὸς ρήτωρ, αὐστηρὸς τηρητὴς τῶν ἱερῶν κανόνων καί τοῦ Τυπι-

κοῦ, «κάρη κομμῶν» (διότι ποτέ δέν ἔκοψε τά μαλλιά του πού ἔφθαναν ὡς τήν μέσην του), ἐθνολάτρης, πατριώτης, ἐραστής τῆς Μεγάλης Ἰδέας, Ἑλλήν, ἐνθερμὸς ὑποστηρικτὴς τῶν ἀγώνων τῆς Κύπρου μας καί τῆς Β. Ἠπείρου.

Τήν προσωπικὴν αὐτοῦ σφραγίδα φέρουν πολλὰ πνευματικά, κοινωνικά καί φιланθρωπικά ἔργα (Γηροκομεῖο, Ὁρφανοτροφεῖο, Βρεφοκομεῖο, Οἰκοτροφεῖο Νεανίδων, Νηπιαγωγεῖο, Ἑργαστήρια πλεκτικῆς, κεντήματος, ραπτικῆς κλπ.). Καθιέρωσε δέ ὡς πολιοῦχο τῆς Ρόδου τόν Ἅγιον Κων/νο τόν Ὑδραῖο (1955), πού γιόρταζε καί γιορτάζουμε ἀκόμη πανηγυρικά μέ ἀργία στίς 14 Νοεμβρίου.

Διά τό ὅλον ἔργον του τιμήθηκε ἀπὸ τόν βασιλέα Κων/νον μέ τόν Μεγαλόσταυρον τοῦ Φοί-

νικος, καί από τά Πατριαρχεία: Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων, Ρωσσίας, Βουλγαρίας καί από τόν βασιλέα τῆς Ἰορδανίας Χουσεΐν. Φυσικά καί ὁ Ἄγιος τῆς Ρόδου μέ τό Χρυσό Μετάλλιο Τιμῆς (1970).

Στό ἄγγελμα τοῦ θανάτου τοῦ Ἄγιος καί Ἐκκλησία κήρυξαν 4ήμερον πένθος. Κατά δέ τήν Ἑξόδιον Ἀκολουθίαν τοῦ ἀπό τόν Εὐαγγελισμόν ἡ σορός τοῦ ἐτέθη ἐπάνω σέ Στρατιωτικό

Κιλλίβαντα, σκεπασμένη μέ τήν Ἑλληνική Σημαία, ἐνῶ ὁ λαός, πού κατέκλεισε τούς δρόμους ὡς τό κοιμητήριον τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, φώναζε ΑΞΙΟΣ, χειροκροτοῦσε καί ἔρρενε μέ ἄνθη.

Ἀργότερα τά ὀστέα τοῦ μετεφέρθησαν εἰς μνημεῖον αὐτοῦ εἰς τόν αὐλεῖον χώρον τοῦ ναοῦ τῆς Κρεμαστῆς. Ἄξιός καί Ὑπεράξιός ἀναφωνῶ καί γῶ καί παραθέτω τήν ἐν λόγῳ ΩΔΗΝ, μέ τήν ἐλπίδα κάποια μέρα νά γραφεῖ εἰς τό μνημεῖόν του.

Ὡδή εἰς Σπυρίδωνα Συνοδινόν, Ἀρχιεϋτήν

Σπυρίδωνα ἡῦκομον σεμνόν Ἀρχιεϋτήν
ἄρχομαι αἰεΐδειν, θαυμαστόν, γανόωντα,
σέβας τό τε πᾶσιν ιδέσθαι,
ἀθανάτῳ τε Θεῷ ἡδέ θνητοῖς ἀνθρώποις.
Πάντῃ γάρ τοι, Σπυρίδων Κεφαλλήν, νομός βεβλήσεται ὥδῃς,
ἡμὲν ἂν ἥπειρον πορτιτρόφον ἡδ' ἂν ἡσούς.
Πολλὰ δέ χωρία σκιδόντα καί αὐλῶνας κελαδεινοῦς
καί πεδία ἀνθεμόεντα διήλασε κύδιμος Σπυρίδων.
Φᾶρος δέ περὶ στιβαροῖς ἔχεν ὤμοις πορφύρεον.
Λαμπραὶ δ' ἀκτῖνες ἀπ' αὐτοῦ αἰγλήεν στίλβουσι,
χρυσοποικίλτῳ στέμματι μίτρας, παρὰ κροτάφων τε
παρεῖαι λαμπραὶ ἀπὸ κρατὸς χαρίεν
κατέχουσι πρόσωπον τηλαυγές.
Πρῶτος δέ Ἀρχιερεύς, μετὰ μακαρίοις θαάσσει
ἡῦς τε κρατερός τε. Φιλεῖ δ' αὐτὸν μητίετα Θεὸς
ἐκ πάντων θνητῶν, ἔπορεν δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα.
Ἐν ἀναβάσει θυσιαστηρίου ἐδόξασε περιβολὴν ἀγιάσματος,
ὡς ἡέλιος ἐκλάμπων ἐπὶ ναὸν Ὑψίστου.
Ναοὺς τε καὶ Μονὰς καθιδρύσας κλεινὰς
ἐν νήσῳ Ῥοδίων ἀγεράχων καὶ ποντίων Συμαίων,
περικαλλέστατος δ' ἀπάντων ὁ τῆς Κρεμαστῆς ἐγήγερται.
Γαῖαν ἔσχεν ἐλαφρὰν ἐν τῷ αὐτοῦ μνημείῳ,
θρόνον δέ κλεινὸν ἐν ἀθανάτῳ Πατρὶ κατέλαβε.
Ἐκ μνήμης δ' ἀνθρώπων θνητῶν καὶ πάντων Ῥοδίων
οὐδεπώποτε οὗτος σβέννυται.

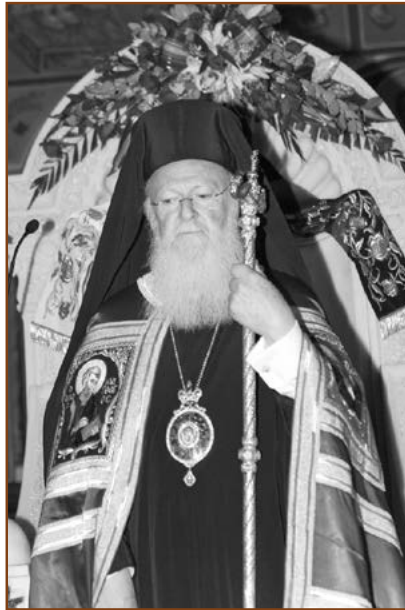
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

ΧΡΟΝΙΚΑ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἡ ἑορτή τῆς Ἰνδίκτου ἐν τοῖς Πατριαρχείοις

Ἐν πανηγυρικῇ ἀτμοσφαίρᾳ καί μετὰ τῆς εἰθισμένης ἐκκλησιαστικῆς τάξεως ἐωρτάσθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἡ ἑορτή τῆς Ἰνδίκτου καί ἡ Σύναξις πρὸς τιμὴν καί μνήμην τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Παμμακαρίστου, ἧς ἡ ἀρχαία ἱερά εἰκὼν τεθησαύριστα ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ, ὡς καί ἡ ἡμέρα προσευχῶν ὑπὲρ τῆς προστασίας τοῦ φυσικοῦ Περιβάλλοντος, ἡ καθιερωθεῖσα ὑπὸ τοῦ αἰοδύμου Πατριάρχου Δημητρίου. Τὴν παραμονὴν τῆς ἑορτῆς, Σάββατον, 31ην λ.μ. Αὐγούστου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Πατριάρχης, ἐχοροστάτησεν ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ κατὰ τὸν Μ. Ἑσπερινόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκκλησιάσθησαν πλείστοι Σεβ. καί Θεοφιλ. Ἱεράρχαι, ὁ Ἐντιμ. κ. Oleksandr Gaman, Γεν. Πρόξενος τῆς Οὐκρανίας ἐν τῇ Πόλει, Ἀρχοντες Ὀφικιάλιοι τῆς Μ.τ.Χ.Ε., προσκυνηταὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καί πιστοὶ ἐντεῦθεν. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Πατριάρχης, ἐχειροθέτησεν εἰς τὸ ὀφίκιον τοῦ Ἀρχοντος Μ. Ρήτορος τὸν Ἐντιμολ. κ. Χρῆστον Γιανναρᾶν, Ὁμότιμον Καθηγητὴν τοῦ Παντείου Πανεπιστημίου, ἐξ Ἀθηνῶν, ἀνταλλαγεῖσιν ἐπὶ τούτῳ ὁμιλῶν. Ἀκολουθῶς, παρετέθη δεξίωσις ἐν τῷ αὐλογύρῳ τῆς Μονῆς, καθ' ἣν ἡ Δημοτικὴ Φιλαρμονικὴ Ἀμφιλοχίας ἐπαρουσίασε μουσικὸν πρόγραμμα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀρχιμουσικοῦ αὐτῆς Μουσικολ. κ. Γεωργίου Τσόγκα.

Τὴν Κυριακὴν, 1ην Σεπτεμβρίου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Πατριάρχης, ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν τελεσθεῖσαν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ Θείαν Λειτουργίαν, ἐν συγχοροστασίᾳ μετὰ τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν Γέροντος Νικαίας κ. Κωνσταντίνου, Γέροντος Δέρκων κ. Ἀποστόλου, Γέροντος Περγάμου κ. Ἰωάννου, Γέροντος Πριγκηποννήσων κ. Δημητρίου, Βρυούλων κ. Παντελεήμονος, Γερμανίας κ. Αὐγουστίνου, Τρανουπόλεως κ. Γερμανοῦ, Καναδᾶ κ. Σωτηρίου, Ἰμβρου καί Τενέδου κ. Κυρίλλου, Ἀνέων κ. Μακαρίου, Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος, Πισιδίας κ. Σωτηρίου, Μυριοφύτου καί Περιστάσεως

κ. Εἰρηναίου, Μύρων κ. Χρυσοστόμου, Γαλλίας κ. Ἐμμανουήλ, Θυατείρων καί Μ. Βρεταννίας κ. Νικήτα, Σασίμων κ. Γενναδίου, Λαοδικείας κ. Θεοδωρήτου, Ἰκονίου κ. Θεολήπτου, Λέρου, Καλύμνου καί Ἀστυπαλαίας κ. Παΐσιου, Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κ. Εὐγενίου, Γάνου καί Χώρας κ. Ἀμφιλοχίου, Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνοῦ, Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου, Χόνγκ Κόνγκ κ. Νεκταρίου, Κώου καί Νισύρου κ. Ναθαναήλ, Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης κ. Ἰωάννου, Καλλιουπόλεως καί Μαδύτου κ. Στεφάνου, Σιγκαπούρης κ. Κωνσταντίνου, Κυδωνιῶν κ. Ἀθηναγόρου, Σηλυβρίας κ. Μαξίμου, Ἀδριανου-

πόλεως κ. Ἀμφιλοχίου, Σμύρνης κ. Βαρθολομαίου, Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου κ. Στεφάνου, Σύμης κ. Χρυσοστόμου, Σικάγου κ. Ναθαναήλ καί τοῦ Πανιερ. Τελμησοῦ κ. Ἰώβ. Μετὰ τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον ἀνεγνώσθη ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ Ἀμβωνος, ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Διακόνου κ. Βοσπορίου, Κωδικογράφου τῆς Ἀγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, τὸ καθιερωμένον Μήνυμα τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ προσευχῶν ὑπὲρ τοῦ Περιβάλλοντος. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ἐτελέσθη ἡ καθιερωμένη τελετὴ τῆς Ἰνδίκτου, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τοῦ Πατριάρχου, ἡ νενομισμένη εὐχή καί Πρᾶξις τῆς νέας Π' Ἰνδικτιῶνος, ὑπογραφείσα ἀκολουθῶς ὑπ' Αὐτοῦ τε καί ὑπὸ τῶν συγχοροστατησάντων ἁγίων Ἀρχιερέων, οἵτινες ἀντήλλαξαν μετ' Αὐτοῦ τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμόν ἐπὶ τῷ νέῳ ἐκκλησιαστικῷ ἔτει. Ἀκολουθῶς, ὁ Πατριάρχης ἡγίασε τὸ ἐκκλησίασμα διὰ τοῦ Ἀγιασμοῦ τῆς 1ης τοῦ μηνός καί ἠυχθή εἰς ἅπαντας εὐλογημένον ἀπὸ Θεοῦ καί τῆς Παμμακαρίστου Θεοτόκου τὸν ἀρξάμενον νέον ἐκκλησιαστικὸν ἐνιαυτόν.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ Παναγιώτατος ἐκήρυξε τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Διεθνούς Θεολογικοῦ Συνεδρίου μέ θέμα “Ἡ θεολογικὴ παρακαταθήκη τοῦ πρωθιερέως Γεωργίου Φλωρόφσκυ”.

Ὁ Πατριάρχης εἰς Ρώμην

Τὴν Κυριακὴν, 15ην Σεπτεμβρίου, ὁ Παναγιώτατος μετὰ τῆς συνοδείας Του ἀφίχθη εἰς Ρώμην, ὅπου παρέστη ὡς κεντρικὸς ὁμιλητὴς εἰς τὰς διοργανουμένας

έπετειακάς έκδηλώσεις επί τη συμπληρώσει 50ετίας από της ιδρύσεως της Έταιρίας του Δικαίου τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν (Society for the Law of the Eastern Churches), ἥς Οὗτος τυγχάνει ιδρυτικόν μέλος, ἐνῶ τήν 17ην ἰδίου συνηντήθη διά μίαν εἰσέτι φοράν ἐν Βατικανῷ μετά τῆς Α. Α. τοῦ Πάπα Φραγκίσκου. Ἐπίσης, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης μετέβη ἐπισήμως εἰς Καλαβρίαν μεταξύ 18ης καί 20ῆς Σεπτεμβρίου.

Ὁ Πατριάρχης εἰς Σουηδία

Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος ἐπεσκέφθη ἀπό 27ης Σεπτεμβρίου ἕως 1ης Ὀκτωβρίου τήν πρωτεύουσαν τῆς Σουηδίας Στοκχόλμην, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σουηδίας καί πάσης Σκανδιναυῖας κ. Κλεόπα, ἐπ' εὐκαιρία τῶν ἐκεῖσε διοργανουμένων λατρευτικῶν καί λοιπῶν ἐκδηλώσεων ἐπί τη συμπληρώσει πεντηκονταετίας ἀπό τῆς ιδρύσεως καί λειτουργίας τῆς Θεοσώστου ταύτης Ἐπαρχίας τοῦ Θρόνου. Κατά τήν ἐν Σουηδία διαμονήν Του, ὁ Παναγιώτατος συνηντήθη μετά τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Χώρας Καρόλου ΙΣΤ' Γουσταύου, τοῦ Ἑξοχ. Πρωθυπουργοῦ κ. Stefan Löfven καί τοῦ Ἑξοχ. Προέδρου τοῦ Κοινοβουλίου κ. Andreas Norlen, ὡς καί μετά τῶν ἐκεῖσε Λουθηρανικῶν, ΡΚαθολικῶν καί Ἀρχαίων Ἀνατολικῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν.

Ὁ Πατριάρχης εἰς Πράγαν

Τήν Δευτέραν, 14ην Ὀκτωβρίου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης, συνοδευόμενος ὑπό τοῦ Πανοσιολ. Μ. Ἀρχidiaκόνου κ. Θεοδώρου, μετέβη εἰς Πράγαν τῆς Τσεχίας, ὅπου τήν ἐπομένην, Τρίτην, 15ην ἰδίου, ἀνταποκρινόμενος εἰς σχετικήν πρόσκλησιν τοῦ Ἑντιμ. κ. Jakub Klepal, Ἐκτελεστικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διεθνoῦς Ὁργανισμοῦ «Forum 2000», ἰδρυθέντος ὑπό τοῦ τότε Προέδρου τῆς Τσεχοσλοβακίας Václav Havel, ἐτίμησε διά τῆς ὑψηλῆς Αὐτοῦ παρουσίας καί διά καταλλήλου ὁμιλίας τάς ἐργασίας τῆς ἐτησίης Γενικῆς Συνελεύσεως αὐτοῦ, ἐπί τοῦ θέματος «Recovering the Promise of 1989».

Ὁ Πατριάρχης εἰς Θεσσαλονίκην καί Ἅγιον Ὅρος

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, τήν πρωΐαν τῆς Παρασκευῆς, 18ης Ὀκτωβρίου 2019, μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην καί προέστη, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ οἰκείου Ποιμενάρχου Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, τῶν διοργανουμένων λατρευτικῶν καί πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Ὁργανισμοῦ «Βυζαντινή Θεσσαλονίκη». Τό Σάββατον, 19ην ἰδίου, ὁ Παναγιώτατος συλλειτούργησε μετά τῆς Α. Μακαριότητος, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου

ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τῆς Παναγίας Ἀχειροποιήτου, συμπροσευχομένου καί τοῦ Ἑξοχ. κ. Προκοπίου Παυλοπούλου, Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας. Ἐξ ἐτέρου, ὁ Παναγιώτατος, κατά τό τετραήμερον μεταξύ 19ης καί 22ας Ὀκτωβρίου εὑρέθη εἰς Ἅγιον Ὅρος καί ἐπραγματοποίησε προσκυνηματικήν ἐπίσκεψιν εἰς διαφόρους Ἱ. Μονάς καί Σκηνώματα, ἐξ ἀφορμῆς τῆς συμπληρώσεως διακοσίων ἐτῶν ἀπό τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ νεωτέρου Καθολικοῦ τῆς Ἱ. Μονῆς Ξενοφώντος.

Χειροτονία Ἐπισκόπου Τράλλεων

Μετ' ἰδιαίτερας λαμπρότητος ἐτελέσθη τήν Κυριακὴν, 3ην Νοεμβρίου, ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ, ἡ εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονία τοῦ ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου Τράλλεων Βενιαμίν καί ἡ εἰς Πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ Πατριαρχικοῦ Διακόνου Ἀετίου Νικηφόρου. Τῆς Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. κ. Βαρθολομαῖος.

Ὁ Πατριάρχης εἰς τὰς Κάτω Χώρας

Ὁ Παναγιώτατος τήν Τρίτην, 5ην Νοεμβρίου, μετέβη εἰς Ἀμστερνταμ, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βελγίου κ. Ἀθηναγόρου, καί προέστη τῶν ἐν Ὁλλανδία, ἐν Βελγίῳ καί ἐν Λουξεμβούργῳ διοργανωθεισῶν λατρευτικῶν καί λοιπῶν ἐκδηλώσεων ἐπί τη συμπληρώσει πεντηκονταετίας ἀπό τῆς ιδρύσεως καί λειτουργίας τῆς Θεοσώστου ταύτης Ἐπαρχίας τοῦ Θρόνου. Κατά τήν ἐν Ὁλλανδία διαμονήν Του, ὁ Παναγιώτατος συνηντήθη μετά τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Willem-Alexander καί τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν τῆς Χώρας, ἐν Βελγίῳ δέ, μετά τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Φιλίππου καί τοῦ νέου Ἀντιπροέδρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς Ἑξοχ. κ. Μαργαρίτου Σχοινᾶ, καί, τέλος, ἐν Λουξεμβούργῳ, μετά τῆς Α. Υ. τοῦ Μεγάλου Δουκός Henri.

Ἡ Θρονική ἑορτή τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας

Ἡ Ἀγία τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησία μετά λαμπρότητος καί κατά τά εἰωθότα ἐτίμησε τήν ἱ. μνήμην τοῦ ἱδρυτοῦ καί προστάτου αὐτῆς Ἀγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, ἐορτάσασα τήν Θρονικήν αὐτῆς ἑορτήν. Τήν παραμονήν τῆς Ἑορτῆς, Παρασκευήν, 29ην Νοεμβρίου, ἡ Α. Θ. Μακαριότης, ὁ Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεόδωρος, παρεπιδημῶν ἐν τῇ Πόλει, ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ κατά τόν Ἑσπερινόν, συμπροσευχομένων τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, καί πολλῶν ἁγίων Ἀρχιερέων ἐντεῦθεν καί ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ, τελέσας καί τήν ἀκολουθίαν τῆς ρασοφορίας εἰς τόν Ἑλλογ. κ. Βασίλειον Γρηγοριάδην.

Τὴν ἐπαύριον, Σάββατον, 30ὴν Νοεμβρίου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, προέστη τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ, ἐν συλλειτουργίᾳ μετὰ τῆς Α. Θ. Μακαριότητος, τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεοδώρου, καὶ τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν Κρήτης κ. Εἰρηναίου, Ἀνέων κ. Μακαρίου, Κωνσταντίας καὶ Ἀμμοχώστου κ. Βασιλείου, Λαοδικείας κ. Θεοδωρήτου, Γουϊνέας κ. Γεωργίου, Βελγίου κ. Ἀθηναγόρου, Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνοῦ, Κώου καὶ Νισύρου κ. Ναθαναήλ, Ζακύνθου κ. Διονυσίου, Κυδωνίων κ. Ἀθηναγόρου, Νέας Ζηλανδίας κ. Μύρωνος καὶ Τσερνίγιβ καὶ Νίζνας κ. Εὐστρατίου, ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς ἐπισήμου Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης, καθ' ἣν ἐτέλεσε τὴν εἰς διάκονον χειροτονίαν τοῦ Ἑλλογ. κ. Βασιλείου Γρηγοριάδου, ἀποφοίτου τοῦ ἐν Βοστώνη Κολλεγίου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, μετονομάσας αὐτόν εἰς Βαρνάβαν, προσφωνήσας πατρικῶς τὸν νέον κληρικόν τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς, ἠυχθήθῃ δὲ αὐτῷ πιστὴν καὶ εὐορκὸν διακονίαν εἰς τὰς αὐλὰς τῆς Μητρός Ἐκκλησίας. Τὸν πανηγυρικὸν λόγον τῆς Θρονικῆς Ἑορτῆς ἐξεφώνησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας κ. Μακάριος. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ὁ Πατριάρχης προσεφώνησε τὴν ἐπίσημον Ἀντιπροσωπείαν τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης καὶ ἀπήντησεν ὁ Σεβ. Καρδινάλιος κ. Kurt Koch, ὅστις ἐπέδωκεν αὐτῷ ἐόρτιον συγχαρητήριον Μήνυμα τῆς Α. Ἀγιότητος τοῦ Πάπα.

Μνήμη Χαλκηδόνας κυροῦ Μελίτωνος

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τριακονταετίας ἀπὸ τῆς κοίμησης τοῦ μεγάλου ἱεράρχου τῆς Μητρός Ἐκκλησίας ἀειμνήστου Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνας κυροῦ Μελίτωνος, τὴν πρωΐαν τοῦ Σαββάτου, 14ης Δεκεμβρίου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. κ. Βαρθολομαῖος ἐτέλεσε μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐν τῷ Ἱερῷ Κοιμητηριακῷ Ναῷ Ἀγίου Ἰγνατίου τῆς Ἐπαρχίας Χαλκηδόνας, παρουσίᾳ Ἱεραρχῶν τοῦ Θρόνου ἐντεῦθεν καὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας, ἐπραγματοποιήθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις πνευματικὸν μνημόσυνον διὰ τὸν μακαριστὸν διακεκριμένον Ἱεράρχην τοῦ Θρόνου, μέ ὁμιλητὰς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα καὶ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας Γέροντα Χαλκηδόνας κ. Ἀθανάσιον, Γέροντα Περγάμου κ. Ἰωάννην καὶ Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνα.

Ἡ εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονία τοῦ Θεοφίλ. Ἐπισκόπου Εὐμενείας κ. Εἰρηναίου ὡς καὶ τοῦ Θεοφίλ. Ἐπισκόπου Δορυλαίου κ. Δαμασκηνοῦ

Ἐν χαρμοσύνῳ ἀτμοσφαίρᾳ καὶ ἐν πληθούσῃ Ἐκ-

κλησίᾳ, τὴν Κυριακὴν 9ην Δεκεμβρίου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ, καθ' ἣν ἐτέλεσε τὴν εἰς Ἀρχιερέα χειροτονίαν τοῦ Θεοφίλ. Ἐπισκόπου Εὐμενείας κ. Εἰρηναίου, Ἡγουμένου τῆς ἐν Κρήτῃ Ἱ. Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Κυρίας τῶν Ἀγγέλων Γουβερνέτου. Ὡσαύτως τὴν Κυριακὴν τῶν Προπατόρων, 15ην Δεκεμβρίου, ὁ Παναγιώτατος, προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μ. Ρεύματος, καθ' ἣν ἐτέλεσε τὴν εἰς Ἀρχιερέα χειροτονίαν τοῦ Θεοφίλ. Ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου Δορυλαίου κ. Δαμασκηνοῦ, Ἡγουμένου τῆς ἐν Κρήτῃ Ἱ. Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἀγίας Τριάδος Τζαγκαρόλων.

Τὰ Χριστούγεννα ἐν τοῖς Πατριαρχείοις

Ἐν χαρμοσύνῳ ἀτμοσφαίρᾳ καὶ μετὰ λαμπρότητος ἐωρτάσθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἡ μεγάλη Ἑορτὴ τῆς κατὰ σάρκα Γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. κ. Βαρθολομαῖος, προέστη τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Θείας Λειτουργίας, τὴν Τετάρτην, 25ην Δεκεμβρίου, συλλειτουργούντων αὐτῷ τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν Γέροντος Περγάμου κ. Ἰωάννου, Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος, Μύρων κ. Χρυσοστόμου, Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτου κ. Στεφάνου, Κυδωνίων κ. Ἀθηναγόρου καὶ Τελμησοῦ κ. Ἰώβ, καθ' ἣν ἐτέλεσε τὰς χειροτονίας τοῦ μὲν Ἱερολ. Διακόνου κ. Ἰακώβου Rindlisbacher, ἐξ Ἑλβετίας, εἰς Πρεσβύτερον, τοῦ δὲ Ὀσιωτ. Μοναχοῦ κ. Ἀνδρέου Webster, ἐκ Σκωτίας, εἰς διάκονον, ἀμφοτέρων μελῶν τῆς ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου Essex Ἀγγλίας.

Μετὰ τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον ἀνεγνώσθη ἀπὸ τοῦ Ἱ. Ἀμβωνος ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Ἰωακείμ, Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ ἐπὶ τοῖς Χριστουγέννοις Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξις, διὰ τῆς ὁποίας ὁ Παναγιώτατος ἀνεκήρυξε τὸ ἐπὶ θύραις ἔτος 2020 «ἔτος ποιμαντικοῦ ἀνακαινισμού καὶ ὀφειλετικῆς μερίμνης διὰ τὴν νεολαίαν».

Ἐκκλησιάσθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Γέρων Νικαίας κ. Κωνσταντίνος καὶ Ἀδριανουπόλεως κ. Ἀμφιλόχιος, ὁ Ἐξοχ. κ. Νικόλαος Δένδιας, Ὑπουργός Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ὁ Ἐξοχ. Πρέσβυς κ. Ἰωάννης Ραπτάκης, ἡ Εὐγεν. κ. Γεωργία Σουλτανοπούλου, Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Πόλει, ὁ Ἐντιμ. κ. Oleksandr Gaman, Γεν. Πρόξενος τῆς Οὐκρανίας ἐνταῦθα, Ἄρχοντες Ὀφφικιάλοι καὶ πιστοὶ ἐντεῦθεν καὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ

ΧΡΟΝΙΚΑ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Έορτή Γενεσίου τῆς Θεοτόκου

Μέ την άθροια προσέλευση του εύσεβους λαού μας, πολλών προσκυνητών από διάφορα μέρη τῆς πατρίδας μας καί τήν παρουσία τῶν τοπικών πολιτικών, αυτοδιοικητικών καί στρατιωτικών Ἀρχῶν ἐορτάστηκε στήν Ἱερά μας Μητρόπολη ἡ Θεομητορική Ἑορτή τοῦ Γενεσίου τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου μέ ἐπίκεντρο τίς ἱερές Μονές Σκιαδίου (Παναγίας Σκιαδενης) καί Παναγίας Τσαμπίκας.

Στήν Ἱερά Μονή Σκιαδίου τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ (Σάββατο 7 Σεπτεμβρίου 2019) χοροστάτησε ὁ ἐκ τῶν Ἀδελφῶν αὐτῆς, Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Γκούλου καί Ἀνατολικῆς Οὐγκάντα κ. Σίλβεστρος. Ἀκολούθησε στόν ἐξωτερικό αὐλαιο χῶρο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τό παραδοσιακό πανηγύρι μέ τήν συμμετοχή τῶν κατοίκων τῶν γειτονικῶν χωριῶν. Τήν κυριώνυμη ἡμέρα τῆς Ἑορτῆς χοροστάτησε τοῦ Ὁρθρου καί προέστη τῆς τρισαρχιερατικῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, συλλειτουργούντων τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νουβίας κ. Σάββα καί τοῦ Θεοφιλεστάτου ἁγίου Γκούλου.

Στήν Ἱερά Μονή Τσαμπίκας τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ προέστη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπο-

λίτης μας, ἐνῶ τήν ἐπομένη χοροστάτησε τοῦ Ὁρθρου καί τέλεσε τήν Θεία Λειτουργία ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ὀλύμπου κ. Κύριλλος. Στόν πανηγυρίζοντα ἐνοριακό Ἱερό Ναό Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Ψίνθου χοροστάτησε τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ ὁ Θεοφιλέστατος ἅγιος Ὀλύμπου.

Σημειωτέον ὅτι ἡ Ἑορτή τοῦ Γενεσίου τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου γιορτάζεται μέ ἰδιαίτερη λαμπρότητα στό νησί μας. Δύο ἀπό τίς ἱστορικές Μονές μας, ἡ Ἱερά Μονή Ἀμάρτου καί ἡ Ἱερά Μονή Ἐλεοῦσας (Κοσκινιστής) πανηγυρίζουν κατά τήν μεγάλη αὐτή Θεομητορική Ἑορτή, καθῶς καί ὁ ἐνοριακός ἱερός Ναός τοῦ χωριοῦ Προφύλια καί πολλά παρεκκλήσια, ὅπως τῆς Παναγίας Περιγιαλενῆς στήν Κρεμαστή.

Μνήμη Ὁσίου Ἀμφιλοχίου

Τήν Τετάρτη 18 Σεπτεμβρίου, ὕστερα ἀπό πρόσκληση τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Καθηγουμένου καί Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου Πάτμου Ἀρχιμανδρίτου κ. Κυρίλλου ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας μετέβη στήν Πάτμο καί προέστη τῆς πανηγύρεως τοῦ Ὁσίου Ἀμφιλοχίου τοῦ νέου (Μακρῆ), στήν ἱερά Μονή Εὐαγγελισμοῦ Μητρός τοῦ Ἠγαπημένου. Μαζί του συλλειτουργήσαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Βερατίου, Αὐλῶνος καί Κανίνης κ. Ἰγνάτιος καί Κισάμου καί Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιος. Στήν ὁμιλία του ἀναφέρθηκε στή ζωὴ τοῦ τιμωμένου νέου Ὁσίου τῆς Ἐκκλησίας μας καί στήν προσφορά του στήν Δωδεκάνησο, ἰδιαίτερα κατά τήν περίοδο τῆς ἰταλικῆς κατοχῆς. Ἡ μνήμη τοῦ Ὁσίου Ἀμφιλοχίου ἐορτάστηκε πανηγυρι-

κά καί στήν Ρόδο, στόν ἱερό Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (Ὁρφανοτροφεῖο Θηλέων), ὅπου διακονοῦν Μοναχές ἀπό τήν Ἱερά Μονή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Πάτμου, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γάνου καί Χώρας κ. Ἀμφιλοχίου.

Ἀπονομή ὀφφικίων

Τὴν Κυριακὴ 22 Σεπτεμβρίου 2019 ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας τέλεσε τὴν Θεία Λειτουργία στὸν Καθεδρικό ἱερό Ναό τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, πλαισιούμενος ἀπὸ τὸν Παν/το Ἀρχιμ. Σπυρίδωνα Κατραμάδο, ὁ ὁποῖος ἡγεῖτο ὁμάδας προσκυνητῶν ἀπὸ τὴν Ἑνορία Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἡλιουπόλεως, καὶ τοὺς Πρωτοπρεσβυτέρους Σταῦρο Κοφινά καὶ Ἰωάννη Χαλκιά, καὶ προέστη τοῦ μνημοσύνου τοῦ μακαριστοῦ προκατόχου του, ἀοιδίμου Μητροπολίτου κυροῦ Ἀποστόλου (†22-9-2010), στὴν ζωὴ καὶ τὴν προσφορά τοῦ ὁποῖου ἀναφέρθηκε μὲ συγκινητικά λόγια. Πρό τῆς ἀπολύσεως προεχείρισε σὲ Πρωτοψάλτη καὶ Λαμπαδάριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρόδου τοὺς κ. κ. Γαβρήλ Κώττη καὶ Δανιὴλ Συρόπουλο, Πρωτοψάλτη καὶ Λαμπαδάριο ἀντίστοιχα τοῦ Καθεδρικοῦ ἱεροῦ Ναοῦ. Στὴν προσφώνηση του ἐξῆρε τὸ ἱεροψαλτικό ἦθος τους, ἐξέφρασε πρὸς αὐτοὺς τὴν εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν πολυετῆ προσφορά τους στὸ Ἀναλόγιο, τίς προσωπικὲς του εὐχαριστίες γιὰ τὴν ἐπὶ σειρᾷ ἐτῶν καλὴ συνεργασία καὶ ἀπέδωσε σ' αὐτοὺς τὸν Χρυσὸ Σταυρὸ τῶν ἐν Δωδεκανήσῳ Μητροπόλεων τοῦ πανσέπτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Ἀντιφώνησαν ἀμφότεροι ἐκφράζοντας τίς εὐχαριστίες τους πρὸς τὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ Σεβασμιωτάτου.

Ἀγιασμός στό Δημοτικό Συμβούλιο

Τὸν Ἀγιασμό γιὰ τὴν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τοῦ νέου Δημοτικοῦ Συμβουλίου στὴν αἴθουσα συνεδριάσεων του τέλεσε τίς προμεσημβρινὲς ὥρες τῆς Παρασκευῆς 27 Σεπτεμβρίου 2019 ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας.

Στὴν προσφώνησή του συνεχάρη τὸν Δήμαρχο κ. Ἀντώνιο Καμπουράκη, τὸν Πρόεδρο καὶ τὰ Μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, εὐχήθηκε τὰ δέοντα καὶ τόνισε ἰδιαίτερα ὅτι ἡ αἴθουσα αὐτὴ δὲν εἶναι μόνον χώρος συζητήσεων τῶν θεμάτων πού ἀφοροῦν τὸ νησί μας ἀλλὰ καὶ χώρος καλλιέργειας ἡθους καὶ εὐχήθηκε στίς συζητήσεις νά πρυτανεύει πάντοτε τὸ πνεῦμα τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ διαλόγου γιατί ὁ τόπος μας τὸ ἔχει ἀνάγκη.

Μνήμη Ἀγίου Μαλαχίου

Τὴν 29η Σεπτεμβρίου ἡ τοπικὴ μας Ἐκκλησία πανηγυρίζει τὴν Μνήμη τοῦ Ἀγίου Μαλαχίου τοῦ Λινδίου, ὁ ὁποῖος μαρτύρησε στὰ Ἱεροσόλυμα τὸν 16ο αἰώνα, μὲ ἐπίκεντρο τὴν γενέτειρά του κωμόπολη τῆς Λίνδου. Ὁ πανηγυρικός Ἑσπερινὸς ἐφέτος ἔλαβε χώρα στὸν νεόδμητο ἱερό Ναό ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγίου, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σύμης κ. Χρυσοστόμου. Τὴν κυριώνυμη ἡμέρα τῆς Ἑορτῆς ἡ Μνήμη τοῦ Ἀγίου ἐορτάστηκε στὸν ἐνοριακό ἱερό Ναό Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Λίνδου, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας καὶ συλλειτουργοῦντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ὀλύμπου κ. Κυρίλλου, ὁ ὁποῖος χοροστάτησε τοῦ Ὁρθρου.

Έγκαίνια Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίων Σεργίου καί Βάκχου

Τήν Δευτέρα, 7 Ὀκτωβρίου 2019, πραγματοποιήθηκαν τὰ Ἐγκαίνια τοῦ πρόσφατα ἀνακαινισθέντος Κοιμητηριακοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Ἀγίων Μαρτύρων Σεργίου καί Βάκχου (Κοιμητήριο Ἱαλυσοῦ). Τῆς Ἀκολουθίας τῶν Ἐγκαινίων προέστη ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας καί συμμετείχε καί ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ὀλύμπου κ. Κύριλλος. Στό φυτό τῆς Ἀγίας Τραπέζης κατετέθησαν ἀποτμήματα τιμίων Λειψάνων τῶν Ἀγίων: Ἱερομαρτύρων Ἰσιδώρου τοῦ ἐν Βαλῇ τῆς Κρήτης καί Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καί τῶν Ὁσιομαρτύρων Πατέρων τῆς Λαύρας τοῦ Ὁσίου Θεοδοσίου.

Στήν ὁμιλία του ὁ Σεβασμιώτατος, μεταξύ τῶν ἄλλων, ἐξέφρασε τήν εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας πρός τόν Προϊστάμενο τῆς Ἑνορίας Πρεσβύτερο π. Κωνσταντῖνο Χατζημιχαήλ, καθὼς ἐπίσης καί πρός τὰ μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, ἐπαίνεσε τοὺς εὐσεβεῖς δωρητές καί ἐξέφρασε εὐχαριστίες πρός ὅλους ὅσοι βοήθησαν ἀπό τό περίσσευμα ἢ τό ὑστέρημά τους νά συντελεστεῖ μέσα σέ τόσο μικρό διάστημα τό ἔργο τῆς ἀνακαινίσεως καί διακοσμήσεως τοῦ ἱεροῦ Κοιμητηριακοῦ Ναοῦ τῆς Ἑνορίας τους.

Χειροτονία Δρακόνου π. Στεφ. Κορκίδα

Τήν Κυριακή, 13 Ὀκτωβρίου 2019, ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κατὰ τήν Θεία Λειτουργία στόν Ἑνοριακό ἱερό Ναό Ἀγίου Νικολάου Πα-

στίδας, συλλειτουργοῦντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ὀλύμπου κ. Κυρίλλου καί παρισταμένου τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νουβίας κ. Σάββα, τέλεσε τήν χειροτονία σέ Διάκονο τοῦ κ. Ἰωάννου Κορκίδα, τόν ὁποῖο μετονόμασε Στέφανο. Ὁ Σεβασμιώτατος στήν προσφώνησή του ἐξῆρε τήν ἀπόφασή του νά εἰσέλθει στίς τάξεις τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, καί μάλιστα ὡς ἄμισθος Κληρικός, καί τόν προέτρεψε μεταξύ τῶν ἄλλων νά ἐπιδείξει φρόνημα γνησίου ὀρθοδόξου Κληρικοῦ καί νά διακονήσῃ μέ αὐταπάρνηση τήν Ἀγία μας Ἐκκλησία, ἐνῶ ἐξέφρασε τήν εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας καί τίς προσωπικές του εὐχαριστίες πρός τόν Ἐφημέριο τῆς Ἑνορίας π. Μακάριο Σκόνη καί τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς γιά τὰ ἔργα καλλωπισμοῦ τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ. Πρό τῆς ἐνάρξεως τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Θεοφιλέστατος ἅγιος Ὀλύμπου τέλεσε τήν Ἀκολουθία Πλύσεως τῆς Ἀγίας Τραπέζης τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ.

Πανήγυρις Ὁσίου Γερασίμου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας μετέβη τό βράδυ τῆς Παρασκευῆς 18 Ὀκτωβρίου στήν Κεφαλονιά, ὕστερα ἀπό πρόσκληση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κεφαλληνίας κ. Δημητρίου καί μετέσχε στήν πανήγυρη τοῦ προστάτου τῆς νήσου Ὁσίου Γερασίμου.

Στήν πανήγυρη συμμετείχαν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λέρου, Καλύμνου καί Ἀστυπαλαίας κ. Παῖσιος καί οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Στρατονικείας κ. Στέφανος καί Ὀλύμπου κ. Κύριλ-

λος. Τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ, τό ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου, χοροστάτησε ὁ Σεβασμιώτατος ἅγιος Λέρου, ὁ ὁποῖος καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο. Τήν κυριώνυμη ἡμέρα τῆς Μνήμης τοῦ Ὁσίου, Κυριακή 20 Ὀκτωβρίου, τοῦ Ὁρθρου χοροστάτησε ὁ ἅγιος Ὀλύμπου, ἐνῶ τῆς Θείας Λειτουργίας καί τῆς Λιτανείας πού ἀκολούθησε προέστη ὁ Σεβασμιώτα-

τος Μητροπολίτης μας, ὁ ὁποῖος καί μίλησε πρὸς τοὺς πολυπληθεῖς προσκυνητές.

Τό ἑσπέρας τῆς ἴδιας ἡμέρας ὁ Σεβασμιώτατος προέστη Λιτανείας στό Ληξούρι καί μίλησε στήν πλατεία τῆς πόλεως. Ἀκολούθησε προσφώνηση τοῦ Σεβασμιωτάτου ἁγίου Κεφαλληνίας καί ἀντιφώνηση τοῦ ἁγίου Λέρου.

Ὁρκωμοσία Νεοσυλλέκτων Ὁπλιτῶν

Μέ κάθε ἐπισημότητα πραγματοποιήθηκε τήν Παρασκευή 25 Ὀκτωβρίου 2019, ἡ Τελετὴ Ὁρκωμοσίας τῶν Νεοσυλλέκτων Ὁπλιτῶν τῆς 2019 Δ' ΕΣΣΟ, τοῦ 541 ΤΕ, πού ἐδρεύει στό Στρατόπεδο «Ἀνθυπολοχαγοῦ (ΠΖ) Χαραλάμπους Παπαποστόλου» στήν κωμόπολη Ἀφάντου. Τῆς Τελετῆς προέστη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας. Παρέστησαν Βουλευτές τοῦ Νομοῦ, ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν Αὐτοδιοικητικῶν καί Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν καί ἑκατοντάδες πολίτες, οἰκεῖοι τῶν Νεοσυλλέκτων. Μετά τό πέρασ τῆς Τελετῆς οἱ Στρατιῶτες παρέλασαν στό χώρο τῆς Μονάδος, ἐνῶ ἀκολούθησε δεξίωση στό Κέντρο Ψυχαγωγίας Ὁπλιτῶν.

Δ' Συνέδριο Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ρόδου κ. Κύριλλος συμμετέσχε ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, στό Δ' Πανελλήνιο Συνέδριο ἐπὶ θεμάτων Προσκυνηματικῶν περιηγήσεων (Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ), πού πραγματοποιήθηκε ἀπὸ 8 ἕως 10 Νοεμβρίου 2019 στήν Ἄρτα, μέ θέμα: «Ἡπειρος: Προσέγγιση στά θρησκευτικά Μνημεῖα καί τόν Πολιτισμό της - Νέοι Δρόμοι στοὺς μοναδικούς Προσκυνηματικούς Προορισμούς της». Ἀπὸ τὰ Δωδεκάνησα συμμετείχαν ὁ

Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ὀλύμπου κ. Κύριλλος, Γραμματέας τῆς Ἐπιτροπῆς Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ τῶν Μητροπόλεων τῆς Δωδεκανήσου, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Στρατονικείας κ. Στέφανος καί ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Βαρθολομαῖος Σιαρλής, μέλη τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς.

Τό συνέδριο ξεκίνησε μέ τήν προβολή μαγνητοσκοπημένου χαιρετισμοῦ τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου μας κ.κ. Βαρθολομαίου. Ὁ Παναγιώτατος, ἀφοῦ ἀναφέρθηκε στόν Τουρισμό ὡς πολυδιάστατο φαινόμενο, ἀπεύθυνε ἐκκληση πρὸς ὅλους τοὺς ὑπευθύνους γιά τήν προσκυνηματική ἀξιοποίηση τῶν μνημείων, ὥστε νά ὀργανώνουν τίς ἐπισκέψεις μέ πρῶτο κριτήριο τήν πνευματική ὠφέλεια τῶν προσκυνητῶν. Εὐχήθηκε κάθε ἐπιτυχία στό συνέδριο καί ἀκολούθως ἀναφέρθηκε στίς τελευταῖες ἐξελίξεις στόν Ἐκκλησιαστικό χώρο.

Τό συνέδριο πραγματοποιήθηκε μέ τήν εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερωνύμου, ὑπὸ τήν αἰγίδα τοῦ Ὑπουργείου Τουρισμοῦ καί τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁργανισμοῦ Τουρισμοῦ καί τῆς συνδιοργάνωσης τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου

Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Περιφέρειας Ἡπείρου καί τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Ἀρτης, Πρεβέζης καί Ἰωαννίνων. Εἶχε Διορθόδοξο χαρακτήρα, καθώς πέρα ἀπό τή συμμετοχή 70 ἐκπροσώπων ἐπὶ θεμάτων, ἀπό τίς 82 Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, συμμετείχαν καί ἐκπρόσωποι τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξάνδρειας καί Ἱεροσολύμων, τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀλβανίας, Σερβίας, Βουλγαρίας καί Κύπρου, ἀκαδημαϊκοί καί ἐπαῖοντες τοῦ Τουρισμοῦ, καθώς ἐπίσης καί συνεργαζόμενοι μέ τό Συνοδικό Γραφεῖο ἐπιχειρηματίες τοῦ τουρισμοῦ.

Τήν ἐναρξη τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου κήρυξε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμος, στό ὁποῖο συμμετείχαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Ἀρτης κ. Καλλίνικος, Ρόδου κ. Κύριλλος, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, ὁ Πρόεδρος τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δωδώνης κ. Χρυσόστομος, ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπουργοῦ Τουρισμοῦ κ. Χάρη Θεοχάρη, ὁ Περιφερειάρχης Ἡπείρου κ. Ἀλέξανδρος Καχριμάνης, Βουλευτής τῆς Ἡπείρου, ὁ Δήμαρχος Ἀρτέων, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀρτης, ἐκπρόσωποι τοῦ Συλλόγου Ξενοδόχων Ἡπείρου καί ἄλλοι ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν καί

περιφερειακῶν Ἀρχῶν. Τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν ἀκολούθησε ἐπίσημο δεῖπνο στό ξενοδοχεῖο «Βυζαντινόν», κατά τήν διάρκεια τοῦ ὁποῖου προσφώνησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας μεταφέροντας τίς εὐχές τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου κάνοντας ἐκτενῆ ἀναφορά σέ θέματα πού ἄπτονται τοῦ Ὁρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ.

Στό πλαίσιο τοῦ Δ' Πανελληνίου Συνεδρίου Ὁρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ, τελέσθηκε, τήν Κυριακή 10 Νοεμβρίου 2019, πολυαρχιερατικό Συλλεῖτο, στὸν Ἑνοριακό ἱερό Ναό Ἀγίου Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ πόλεως Ἀρτης.

Τοῦ Ὁρθρου καί τῆς Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ὁ Σεβασμιώτατος ἅγιος Δωδώνης κ. Χρυσόστομος, συλλειτουργούντων τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Λευκάδος κ. Θεοφίλου, Ἰλίου κ. Ἀθηναγόρου, Πρεβέζης κ. Χρυσόστομου, Ἰωαννίνων κ. Μαξίμου, Ἀρτης κ. Καλλινίκου καί τῶν Θεοφιλ. Ἐπισκόπων Στρατονικείας κ. Στεφάνου καί Ὀλύμπου κ. Κυρίλλου. Συμπροσευχόμενοι παρέστησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Ρόδου κ. Κύριλλος καί πρῶν Ἀρτης κ. Ἰγνάτιος.

Τόν θεῖο λόγο κήρυξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στά διδάγματα τῆς Εὐαγγελικῆς παραβολῆς τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου καί μετέφερε τίς εὐχές καί εὐλογίες τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου μας γιά εὐόδωση τοῦ Συνεδρίου.

Πανήγυρις Πολιούχου Ρόδου Ἀγίου Κωνσταντίνου τοῦ Ὑδραίου

Μέ θρησκευτική κατάνυξη καί ιδιαίτερη λαμπρότητα, παρουσία πλήθους πιστῶν, παρά τίς δυσμενεῖς καιρικές συνθήκες, ἐορτάστηκε κι ἐφέτος ἡ μνήμη τοῦ Πολιούχου τῆς πόλεώς μας, Ἀγίου Νεομάρτυρα Κωνσταντίνου τοῦ Ὑδραίου, στὸν ἱερό Ναό Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Νεοχωρίου στὸν τόπο ὅπου ἐτάφη μετά τό μαρτύριό του καί ὅπου σήμερα θησαυρίζεται τό τίμιο Λεῖψανό του καί ἡ πλάκα τοῦ τάφου του.

Τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ, χοροστάτησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἰωαννίνων κ. Μάξιμος, συγχοροστατούντων τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, Λέρου, Καλύμνου καί Ἀστυπαλαίας κ. Παῖσιου καί Νουβίας κ. Σάββα, τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Γκούλου καί Ἀνατολικῆς Οὐγκάντας κ. Σιλβέστρου, Στρατονικείας κ. Στεφάνου, καί Ὀλύμπου κ. Κυρίλλου καί τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας, ὁ ὁποῖος πρό

τῆς Ἀπολύσεως προσφώνησε μέ θερμά λόγια τοὺς ἁγίους Ἀρχιερεῖς ἐκφράζοντας τήν προσωπική του εὐγνωμοσύνη καί τίς εὐχαριστίες τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας γιά τή συμμετοχή τους στήν Πανήγυρη τοῦ Πολιούχου μας. Ἀκολούθησε ἡ ἐμπνευσμένη ὁμιλία τοῦ Σεβασμιωτάτου ἁγίου Ἰωαννίνων, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στήν προσφορά τῶν Νεομαρτύρων τοῦ Γένους μας καί τόνισε τήν ἀνάγκη διαφυλάξεως, καλλιέργειας καί παράδοσης στίς ἐπόμενες γενιές τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιαστικῆς καί πολιτιστικῆς μας αὐτοσυνειδησίας.

Τήν κυριώνυμη ἡμέρα τῆς Ἑορτῆς, τοῦ Ὁρθρου χοροστάτησε ὁ Σεβασμιώτατος ἅγιος Λέρου, ἐνῶ τῆς Θ. Λειτουργίας καί τῆς Λιτανείας τῆς Εἰκόνας καί τοῦ τιμίου Λειψάνου τοῦ Ἀγίου, καθώς καί τῆς Εἰκόνας τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς «Σκιαδενῆς» προέστη ὁ Σεβασμιώτατος ἅγιος Ἰωαννίνων κ. Μάξιμος συλλειτουργούντων τῶν

ως ἄνω Ἀρχιερέων. Τόν θεῖο λόγο κήρυξε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας.

Ἡ λιτανευτική πομπή, συνοδεῖα στρατιωτικοῦ ἀγήματος καί τῆς φιλαρμονικῆς τῆς 95 ΑΔΤΕ, κατέληξε στά προπύλαια τοῦ Δημοτικοῦ Μεγάρου, ὅπου ἔλαβε χώρα ἡ εὐλόγηση τῶν Ἄρτων καί ἀκολουθῶς ἡ Ἀπόλυσις, παρουσία τοῦ κλήρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τῶν πολιτικῶν καί στρατιωτικῶν Ἀρχῶν τοῦ τόπου μας, τῆς μαθητικῆς καί ἐκπαιδευτικῆς κοινότητας καί πλήθους κόσμου.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας στήν προσφώνησή του παρουσίασε τοὺς ἀγίους Ἀρχιερεῖς καί ἐξέφρασε τίς δέουσες γιὰ τὴν περίσταση εὐχαριστίες. Τοὺς ὕμνους κατὰ τὸν Ἑσπερινό, τὸν Ὅρθρο καί τὴν Θεία Λειτουργία ἀπέδωσε ἡ χορωδία τοῦ Συλλόγου Ἱεροσαλτῶν Ρόδου. Τό παρόν στίς ἐκδηλώσεις ἔδωσαν, ὁ περιφερειάρχης Νοτίου Αἰγαίου κ. Γιώργος Χατζημάρκος, ὁ Δήμαρχος Ρόδου κ. Ἀντώνης Καμπουράκης, ἐκπρόσωποι τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν καί τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας.

Ἑγκαίνια Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Σκέπης-Ἀγίου Εὐθυμίου

Μέσα σέ κλίμα πνευματικῆς χαρᾶς καί ἀγαλλιᾶσεως, σύμφωνα μέ τὴν τάξη καί τό τυπικό πού ὀρίζει ἡ Ἀγία μας Ἐκκλησία, τελέσθηκαν τὰ Ἑγκαίνια τοῦ δισποστάτου ἱεροῦ Ἑνοριακοῦ Ναοῦ Ἀγίας Σκέπης τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου-Ἀγίων Τεσσάρων Νεομαρτύρων τῶν ἐν Ρεθύμνῃ καί Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Εὐθυμίου Μητροπολίτου Ρόδου, στήν πόλη τῆς Ρόδου (περιοχή Καρακόνερο).

Τό ἑσπέρας τῆς παραμονῆς τῶν Ἑγκαίνων, Παρασκευή 15 Νοεμβρίου 2019, ἔγινε ἡ τελετὴ ὑποδοχῆς ἀποτμήματος τοῦ τιμίου Λειψάνου τοῦ Ἀγίου Νεομάρτυρος Γεωργίου τοῦ ἐν Ἰωαννίνους, τό ὁποῖο μετέφερε γιὰ νά παραμείνει στόν ἱερό Ναό ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἰωαννίνων κ. Μάξιμος.

Παράλληλα ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης

μας μετέφερε στόν ὑπό ἐγκαίνιασμό Ἱερό Ναό τὰ Μαρτυρικά Λείψανα τῶν Ἀγίων, Γεωργίου τοῦ ἐν Ἰωαννίνους, Τεσσάρων Νεομαρτύρων τῶν ἐν Ρεθύμνῃ καί Ἱερομάρτυρος Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, τὰ ὁποῖα ἐναπέθεσε στήν Ἀγία Τράπεζα τοῦ Παρεκκλησίου τοῦ Ὁσίου Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου καί Γεωργίου τοῦ ἐν Ἰωαννίνους τῆς Κατακόμβης. Στή συνέχεια στό ὡς ἄνω Παρεκκλήσιο τελέσθηκε ὁ Ἑσπερινός τῶν Ἑγκαίνων, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου ἀγίου Ἰωαννίνων, μέ τὴ συμμετοχὴ πολλῶν Κληρικῶν καί τὴν παρουσία τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου Ἡπειρωτῶν «ΤΟ ΣΟΥΛΙ», Ἀντιπροσωπείας τοῦ ἐν λόγω Συλλόγου μέ τίς παραδοσιακές ἡπειρώτικες ἐνδυμασίες καί πλήθους πιστῶν.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἰωαννί-

νων, μετά την προσφώνηση του Μητροπολίτου μας, ό όποιος εξέφρασε τίς εύχαριστίες τής Ένορίας καί τήν εύγνωμοσύνη τής τοπικής μας Έκκλησίας γιά τήν παραχώρηση άποτμήματος του τιμίου Λειψάνου του Άγίου Νεομάρτυρος, μίλησε έμπνευσμένα πρός τό πολυπληθές έκκλησίασμα.

Τό πρωί του Σαββάτου, 16 Νοεμβρίου 2019, στό Παρεκκλήσιο τής Κατακόμβης έψάλη ή Άκολουθία του Όρθρου, χοροστατούντος του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Όλύμπου κ. Κυρίλλου καί στή συνέχεια έλαβε χώρα ή τελετή των ιερών Έγκαινίων, κατά τήν όποία ό Σεβασμιώτατος άγιος Ίωαννίνων έγκαινίασε τήν Άγία Τράπεζα του κλίτους του άφιερωμένου στήν Άγία Σκέπη καί τούς Άγίους Τέσσαρες Νεομάρτυρες, ένώ ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας εκείνη του κλίτους του άφιερωμένου στον Άγιο Ίερομάρτυρα Εϋθύμιο.

Άκολούθησε ή πανηγυρική πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντας του Σεβασμιωτάτου άγίου Ίωαννίνων καί συλλειτουργούντων του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας, του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νουβίας κ. Σάββα καί του Θεοφιλεστάτου άγίου Όλύμπου. Στό τέλος ό Σεβ. Ποιμενάρχης μας εύχαρίστησε

τούς παρισταμένους άγίους Άρχιερείς, άναφέρθηκε στό ιστορικό άνεγέρσεως του ιεροϋ Ναού, εξέφρασε πρός τό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο καί τούς εύσεβείς δωρητές τήν εύαρέσκεια καί τόν έπαινο τής Έκκλησίας, άναφέρθηκε ιδιαίτερα στον πρωτεργάτη τής προσπάθειας καί Προϊστάμενο τής Ένορίας π. Γαβριήλ Γιατροϋ, τόν όποιο, σέ άναγνώριση τής διακονίας του, προχείρησε σέ Σταυροφόρο Οικονόμο, ένώ απέδωσε τιμητικές πλακέτες στά Μέλη τής Έκκλησιαστικής Επιτροπής.

Τήν επαύριο, Κυριακή 17 Νοεμβρίου, στον έγκαινιασθέντα ιερό Ένοριακό Ναό χοροστάτησε του Όρθρου καί τέλεσε τήν Θεία Λειτουργία ό Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Όλύμπου κ. Κύριλλος.

Έορτή Ταξιάρχου Μιχαήλ του Πανορμίτου

Τό Σαββατοκύριακο 16-17 Νοεμβρίου ό Σύλλογος Συμαίων Ρόδου «Ο ΓΛΑΥΚΟΣ» γιόρτασε τόν προστάτη του Ταξιάρχη Μιχαήλ τόν Πανορμίτη.

Του έορτασμού προέστη ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σύμης κ. Χρυσόστομος, ό όποιος τό βράδυ του Σαββάτου έπισκέφτηκε τό «Συμιακό Σπίτι», όπου εύλόγησε τήν Άρτοκλασία καί τέλεσε τόν Άγιασμό, ένώ τό πρωί τής Κυριακής χοροστάτησε του Όρθρου, τέλεσε τήν Θεία Λειτουργία καί προέστη τής Λιτανείας στον Ένοριακό ιερό Ναό Άναλήψεως του Κυρίου τής πόλεως. Στήν Λιτανεία έλαβαν μέρος ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας καί ό Μητροπολίτης Νουβίας κ. Σάββας.

Έορταςμός Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως

Τὴν Κυριακὴ 24 Νοεμβρίου 2019 τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ τῆς Δοξολογίας στὸν Καθεδρικό ἱερό Ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου προέστη ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μηδείας κ. Ἀπόστολος, τὸν ὁποῖο πρό τῆς Ἀπολύσεως προσφώνησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας. Στὴ Δοξολογία παρέστη καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νουβίας κ. Σάββας. Τὸν πανηγυρικό τῆς ἡμέρας ἐκφώνησε ὁ κ. Νικόλαος Τσιρέβελος, δρ. θεολογίας-καθηγητὴς θεολόγος τοῦ Βενετοκλείου 1ου Λυκείου Ρόδου. Ἀκολούθησε ἡ Ἐπιμνημόσυνη δέηση στὸ βωμό τῆς Πατρίδος ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο.

Ἑορτὴ Πυροβολικοῦ Σώματος

Τὸ πρωὶ τῆς Τετάρτης, 4 Δεκεμβρίου 2019, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ὀλύμπου κ. Κύριλλος μετέβη στὸ Στρατόπεδο «ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΔΙΟΥ» στὴν Παστίδα καὶ προέστη τῆς Δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Μεγαλομάρτυρος Ἀγίας Βαρβάρας, προστάτιδος τοῦ Πυροβολικοῦ Σώματος.

Ἀμέσως μετὰ τὴν Δοξολογία ἀκολούθησε ἡ ἀνάγνωση τῆς ἡμερήσιας διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ ΓΕΣ ἀπὸ τὸν Συνταγματάρχη (ΠΒ) κ. Μαρινόπουλο Δούκα, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στὴν ὀργάνωση τοῦ Πυροβολικοῦ ἀλλὰ καὶ στὴ ζωὴ τῆς Ἀγίας Βαρβάρας, τονίζοντας, μεταξύ ἄλλων, «ἡ Ἀγία Βαρβάρα καθιερώθηκε ὡς προστάτιδα τοῦ Πυροβολικοῦ μας τὸ 1829 μετὰ τὴν δημιουργία τοῦ πρώτου τάγματος Πυροβολιστῶν ἀπὸ τὸν Ἰωάννη Καποδίστρια. Ἀπὸ τότε μέχρι καὶ σήμερα τὸ Πυροβολικό ἀκολούθησε μιά ἐνδοξη πορεία συμμετέχοντας σέ ὅλους τοὺς ἀγῶνες τοῦ ἔθνους καὶ κατακτώντας μιά ξεχωριστὴ θέση στὴν καρδιά καὶ στὴν συνείδηση ὅλων των Ἑλλήνων». Ἀκολούθως τὸν λόγο πῆρε ὁ Διοικητὴς

τῆς 95 ΑΔΤΕ, Ὑποστράτηγος Νικόλαος Φλάρης, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τίς εὐχαριστίες του πρὸς τοὺς παρευρισκομένους γιὰ τὴν παρουσία τους στὴν ἑορτὴ τοῦ Πυροβολικοῦ Σώματος.

Ἀμέσως μετὰ ἀκολούθησε ἡ παρουσίαση τῶν ὀπλικῶν συστημάτων τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ στὴ συνέχεια ἡ καθιερωμένη δεξίωση. Στὴν τελετὴ παραβρέθηκαν μεταξύ ἄλλων, Ἐκπρόσωποι τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν Ἀρχῶν τοῦ νησιοῦ μας, ἀπόστρατοι ἀξιωματικοί, καὶ ἀρκετὸς κόσμος πού προσήλθε νὰ τιμήσει τὴν Ἀγία Μεγαλομάρτυρα Βαρβάρα καὶ τὸ Πυροβολικό Σῶμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ.

Χειροθεσία ἀναγνώστου

Τὴν Πέμπτη, 12 Δεκεμβρίου 2019, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ὀλύμπου κ. Κύριλλος χοροστάτησε τοῦ Ὁρθρου καὶ τέλεσε τὴν Θεία Λειτουργία στὸν πανηγυρίζοντα Ἑνοριακό ἱερό Ναό Ἀγίου Σπυρίδωνος Θεολόγου (Θολοῦ), στὸ τέλος τῆς ὁποίας χειροθέτησε σέ Ἀναγνώστη τὸν κ. Σταῦρο Παπανικολάου, κάτοικο Θολοῦ, ὁ ὁποῖος μέ ζῆλο διακονεῖ τὸ ἀναλόγιο τῆς Ἑνορίας Θολοῦ γιὰ 25 καὶ πλέον ἔτη.

ΕΝΩΣΙΣ ΙΕΡΟΣΑΛΤΩΝ ΡΟΔΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

ΙΕΡΟΣΑΛΤΙΚΑ ΝΕΑ

www.ieropsaltesrodou.gr

Πολύπλευρο υπήρξε τό τρίτο τετράμηνο του 2019 για τόν σύλλογο Ιεροψαλτών Ρόδου «Ευάγγελος Μουτάφης».

Μέλη του συλλόγου συμμετείχαν σε πανηγυρικές ακολουθίες σε εορτάζοντες Ίερούς Ναούς, όπου χοροστάτησαν ό Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Κύριλλος καί ό Θεοφιλέστατος Ήπίσκοπος Όλύμπου κ. Κύριλλος.

Τόν Όκτώβριο διεξήχθησαν οι άρχαιρεσίες για τήν ανάδειξη νέου διοικητικού συμβουλίου στό σύλλογο. Μετά από τή συγκρότηση σε σώμα πρόεδρος έπανεξελέγη ό πρωτοψάλτης του Ίερού Ναού Άγ. Τριάδος Μανδρικου Στέργος Ήλ. Παρασκευάς, αντιπρόεδρος ό πρωτοψάλτης του Ι.Ν. Άγ. Αναργύρων Χρήστος Καντερίσκος, γραμματέας ό Λαμπαδάριος του Ι.Ν. Άγ. Χριστοφóρου Χριστόδουλος Κυπραίος, ταμίας ό πρωτοψάλτης του Ι.Ν. Ταξιάρχων Ρόδου Αντώνης Ψυλλάκης καί υπεύθυνος έκδηλώσεων ό πρωτοψάλτης του Μητροπολιτικού Ναού Παναγιώτης Μανουσάκης.

Κανονικά ξεκίνησαν καί τά μαθήματα στή Σχολή Βυζαντινής Μουσικής του Συλλόγου, πού λειτουργεί υπό τήν αιγίδα τής Ήρας μας Μητροπόλεως μέ τόν Άγιασμό στίς έγκαταστάσεις τής Σχολής (όδός Δαμασκηνού – όπισθεν Μητροπολιτικού Ναού) από τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας ό όποιος ευχήθηκε ή Σχολή νά συνεχίσει μέ έπιτυχία τό έργο της καί νά αναδείξει νέα στελέχη, πού θά έπανδρώσουν τά ιερά μας αναλόγια. Στην άντιφώνηση του ό πρόεδρος ευχαρίστησε τόν Σεβασμιώτατο για τό άμέριστο ένδιαφέρον του καί τή συνεργασία σε όλα τά θέματα πού άφορούν τήν Σχολή αλλά καί τόν σύλλογο γενικότερα. Ή Σχολή δέχεται όποιον ένδιαφέρεται καί μπορεί ν' άπευθύνεται στό άγραφείο τής Ήρας Μητροπόλεως ή στό Σύλλογο Ιεροψαλτών στό τηλέφωνο 6932220378.

Ήδιαίτερη υπήρξε ή συμμετοχή τών Ίεροψαλτών μας στίς Ήρές Άρχιερατικές Άκολουθίες προς τιμήν του Πολιούχου Ρόδου Άγ. Κωνσταντίνου του Ήδραίου μέ Χοράρχη τόν Παναγιώτη Μανουσάκη καί έλαβαν τά συγχαρητήρια τών Άρχιερέων για τήν άριστη άπόδοση τών ύμνων καί τήν άφογη παρουσία του Συλλόγου.

Μεγάλη έπιτυχία είχε καί ή μουσική έκδήλωση τής παραδο-

σιακής χορωδίας του Συλλόγου μέ χοράρχη τόν Χρήστο Καντερίσκο, ή όποία όργανώθηκε από τό Περιφ. Τμήμα Ρόδου του Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού, στίς 28 Νοεμβρίου, μέ τραγούδια τής Μικράς Ασίας στό Δημοτικό Θέατρο Ρόδου μέ σκοπό τήν προσφορά τροφίμων κατά τίς εορτές τών Χριστουγέννων σε έμπερίστατους συνανθρώπους μας. Μέ τήν παραδοσιακή χορωδία του Συλλόγου συμμετείχαν μέλη τών Χορωδιών Ι.Ν. Ταξιάρχων Άρχαγγέλου «ό Ταξιάρχης», του Ι.Ν. Άγ. Αναργύρων Ρόδου καί τμήμα τής Χορωδίας ΧΕΝ Ρόδου.

Μέ ιδιαίτερη συγκίνηση τελέστηκε καί τό έτήσιο μνημόσυνο του μακαριστού άρχοντος Ύμνωδου τής Μ.τ.Χ.Ε. καί πρωτοψάλτου Μανώλη Θεουλάκη στόν Ίερό Καθεδρικό Ναό Ευαγγελισμού Ρόδου.

Χριστουγεννιάτικη έκδήλωση πραγματοποίησε επίσης ή Βυζαντινή χορωδία μέ ύμνους καί κάλαντα τών Χριστουγέννων μέ τή συμμετοχή καί τής παραδοσιακής μας Χορωδίας στόν Ι.Ν. Παναγίας Καθολικής Κρεμαστής μέ άπόλυτη έπιτυχία. Τήν έκδήλωση τίμησε μέ τήν παρουσία του ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, ιερείς τής Μητροπόλεως μας, εκπρόσωποι τών τοπικών άρχών καί πλήθος κόσμου.

Όπως κάθε χρόνο μέλη τών Χορωδιών του Συλλόγου έψαλλαν ύμνους καί κάλαντα τών Χριστουγέννων στόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας στό Έπισκοπείο, στόν περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου κ. Γιώργο Χατζημάρκο καί στόν Δήμαρχο Ρόδου κ. Αντώνη Καμπουράκη μέ τήν ευχή για ένα χαρούμενο καί ευλόγημένο νέο έτος.

Ευχές επίσης έδωσαν τά μέλη του Συλλόγου καί ή Παραδοσιακή Χορωδία σε όλους τούς συμπατριώτες μας μέσω τής τηλεόρασης Θάρρι κατά τήν εορταστική έκπομπή του έκκλησιαστικού μας σταθμού «Θάρρι TV» μέ τήν έλπίδα ή γέννηση του Θεανθρώπου νά φέρει τήν ειρήνη καί τήν άγάπη σε όλο τόν κόσμο αλλά καί στό έκκλησιαστικό μας κανάλι νά έκατοστήσει τή λειτουργία του στόν δέ υπεύθυνο του Σταθμού Πανοσιολογίωτατο Άρχιμανδρίτη π. Νεκτάριο Πόκκια νά του χαρίζει ό Θεός δύναμη νά συνεχίσει τό θεάρεστο έργο του καί τήν προσφορά τής τηλεόρασης στήν Έκκλησία καί τήν τοπική κοινωνία.

Έφηβική παραβατικότητα

Σ τις καθημερινές ειδήσεις ακούμε τακτικά για παραβατικές συμπεριφορές νέων. Στους δρόμους και στα Πανεπιστήμια οι άναρχικοί καταστρέφουν κρατικές ή ιδιωτικές περιουσίες, δηθεν ως αντίδραση στο «κατεστημένο». Στα γήπεδα για πολλούς λόγους γίνονται συχνά συμπλοκές οπαδών και καταστροφές.

Σήμερα πολλοί νέοι απομακρύνονται από την Εκκλησία και τον Θεό και άμφισβητούν τις κοινωνικές αξίες. Η αγάπη και η αλληλεγγύη π.χ. θεωρούνται από τους χωρίς Θεό ανθρώπους δουλικό ήθος. Η αξία της συλλογικότητας και της ασφάλειας, που προσφέρεται απ' αυτή, χάνεται στον ατομισμό και στην ιδιοτέλεια.

Σήμερα οι θεσμοί της οικογένειας, της θρησκείας και του έθνους πολεμούνται ποικιλότροπα από διάφορες πλευρές. Τα περισσότερα παιδιά με παραβατική συμπεριφορά προέρχονται από προβληματικές και διαλυμένες οικογένειες. Έλεγε ο Ντοστογιέφσκι: «Χωρίς Θεό όλα επιτρέπονται». Ο άνθρωπος δίχως Θεό στη ζωή του δεν σταματά ποθενά. Ο χωρίς Θεό άνθρωπος θεοποιεί τον εαυτό του και προσπαθεί με όλες του τις δυνάμεις να τον ικανοποιεί. Ο έγωισμός σέ'λο του τό μεγαλείο. Ο νέος με την πίστη στο Θεό αισθάνεται ευθύνη απέναντι στον άλλο, γιατί ο άλλος, κατά τά λόγια του Χριστού, είναι ο Θεός.

Ισλαμικός Φονταμενταλισμός

Ο Φονταμενταλισμός προέρχεται από τη λατινική λέξη «fundus», που σημαίνει θεμέλιο, και φανερώνει την προσπάθεια επιστροφής στις «ρίζες-θεμέλιο» και στην αναβίωση μίας παλαιάς καθιερωμένης και εξιδανικευμένης κατάστασης. Φονταμενταλιστή χαρακτηρίζουμε τόν φανατικό και δογματικό, ό οποίος θέλει να επιβάλει τις απόψεις του με ύπουλους και βίαιους τρόπους στους άλλους.

Ο ισλαμικός φονταμενταλισμός στηριζόμενος στο αλάθητο του ιεροῦ κειμένου, του Κορανίου, επιδιώκει την «ισλαμική αναβίωση». Προωθεί την κυριαρχία θεοκρατικού καθεστώτος (π.χ. στην Περσία) με στόχο την παγκόσμια κυριαρχία του 'Ισλάμ (π.χ. τό ισλαμικό κράτος), την εξτρεμιστική έναντίωση στη Δύση (πρώτη φορά επιδιώκεται η αναβίωση του Χαλιφάτου μετά την κατάργησή του από τόν Κεμάλ Άτατούρκ), την αύστηρή εφαρμογή του ισλαμικού νόμου, της σαρία (ιερός πόλεμος, πλήρης ύποτελεια τών γυναικών πρὸς τούς άντρες, ένδυση γυναικών με μπούρκα ...).

Τό 'Ισλαμικό Κράτος αντιμετώπιζε με άγριότητα και όσους μουσουλμάνους θεωρούσε αίρετικούς, δηλαδή τούς σίιτες και τούς αλεβίτες, που διαφοροποιήθηκαν από τή σουνιτική έκδοχή του 'Ισλάμ.

Προτεσταντικός Φονταμενταλισμός

Ο ί προτεστάντες φονταμενταλιστές επιδιώκουν τήν επιστροφή στο Εὐαγγέλιο. Θεωρούν ότι ή Εκκλησία στο διάβα τών αιώνων αλλοίωσε τή βασική διδασκαλία του Χριστού. Ο Λούθηρος διέγραψε όλη τήν Παράδοση τής Εκκλησίας και κράτησε μόνο τήν Άγία Γραφή κι αυτή περιορισμένη (άπέριψε κάποια κείμενα) και αυθαίρετα έρμηνευμένη (ό κάθε δάσκαλος είχε «φωτισμό» του Άγίου Πνεύματος). Άν διαβάσουν τούς διαδόχους τών αποστόλων, τούς αποστολικούς Πατέρες, όπως τούς ονομάζουμε, θά διαπιστώσουν ότι γράφουν τά ίδια δόγματα με τήν Όρθόδοξη Εκκλησία. Είναι δυνατόν ό Χριστός νά άφηνε τήν Εκκλησία Του νά πλανηθεί και νά χάνονται οι πιστοί Του στην Κόλαση; Είχε πεί στους μαθητές Του ότι «πύλαι Άδου οὐ κατισχύουσιν αυτής» (Ματθ. 16,18), δηλ. ότι δέν θά πεθάνει ποτέ. Τό σημερινό φαινόμενο του προτεσταντικού φονταμενταλισμού και της ανάπτυξης τών φανατικών νεοπροτεστάντικων κινήσεων όφείλεται στην έκκοσμίκευση τών παραδοσιακών προτεσταντικών όμολογιών.

Άφῆστε μέ νά ζήσω

Τό τελευταίο διάστημα ζήσαμε ένα γεγονός άνελευθερίας και καταναγκασμού. Άναρτήθηκε στο χώρο του Μετρό Άθηνών από τό Κίνημα «Άφῆστε με νά ζήσω!» άφισα υπέρ τών αγέννητων παιδιών. Στην άφισα γίνεται ή προσπάθεια ενημέρωσης τών γυναικών ότι κατά τήν ιατρική ή ζωή ξεκινά με τή σύλληψη του έμβριου. Επίσης νά γίνει γνωστό ότι πολλές γυναίκες μετά τήν έκτρωση άποκτούν νευρικές διαταραχές και χάνουν τή δυνατότητα τής μητρότητας. Δυστυχώς ύστερα από αντιδράσεις κάποιων δηθεν προοδευτικών τό κράτος επέβαλε τήν άρση τών άφισών.

Η Ελλάδα με τόν χαμηλό ρυθμό τών γεννήσεων, τις πολλές έκτρώσεις και τούς προβληματικούς γάμους συρρικνώνεται ραγδαία ό πληθυσμός με αποτέλεσμα τή άμεση δημογραφική μείωση έως και τήν μελλοντική έξαφάνιση. Πολεμήθηκε ή άφισα στο όνομα τής έλευθερίας. Έλευθερία είναι νά καταστρέφεις μία ζωή; Γιατί νά μήν ακούγεται και ή διαφορετική άποψη και νά θεωρείται άναχρονιστική; Πρόοδος είναι νά σκοτώνουμε τά έμβρυα στο όνομα τών δικαιωμάτων τής γυναίκας; Τό άνυπεράσπιστο έμβρυο δέν έχει δικαιώματα;

Άρχιμ. Μαξίμου Παναγιώτου

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1926/34 ΚΕΜΗ ΑΘ